

DEEL 5 BIJLAGEN

Inhoudsopgave

5.1 Investeringsplan 2020-2024	3
5.2 Samenstelling huidig bestuur	19
5.3 Kerngegevens	21
5.4 Benchmarkindicatoren	24
5.5 Overzicht personeel.....	39
5.6 Productenraming.....	41
5.7 Overzicht taakvelden.....	54
5.8 Incidentele baten en lasten	59
5.9 Reserves en voorzieningen.....	63
5.10 Kostenonderbouwingen heffingen conform model VNG.....	66
5.11 Overzicht risico's.....	73

5.1 Investeringsplan 2020-2024

Samenvatting

Het Investeringsplan 2020-2024 (vanaf nu: IP) bevat investeringen die de gemeente in deze periode wil doen, samen met 2019 als lopend jaar. De basis wordt gevormd door de kaders over de maximale schuldquote en de daaraan gekoppelde maximale omvang van het investeringsplan zoals vastgesteld bij de Kadernota 2018, en de wijzigingen waarover bij de Kadernota 2019 is besloten.

Het investeringsplan is voor het laatst vastgesteld bij de Programmabegroting 2019. Bij de Kadernota 2019 is het plan geactualiseerd en zijn de kapitaallasten opnieuw berekend. De raad heeft bij de Kadernota 2019 besluiten genomen over investeringen. Deze besluiten zijn uitgewerkt en verwerkt in het investeringsplan. Na vaststelling van de kadernota zijn besluiten genomen die hebben geleid tot wijzigingen in het investeringsplan. Tenslotte is op basis van voortgang opnieuw gekeken naar de planning van investeringen in de tijd. Deze zaken hebben geleid tot het nu voorliggende geactualiseerde investeringsplan.

De financiële effecten (wijzigingen in rente en afschrijving) van dit investeringsplan zijn integraal in de Programmabegroting 2020-2024 verwerkt.

In de paragraaf taakstellingen wordt voorgesteld een aantal investeringen te verschuiven om zo te komen tot lagere kapitaallasten. Deze mutaties zijn nog niet verwerkt in dit investeringsplan, dit volgt nadat de besluitvorming over de te nemen bezuinigingen is afgerond. Het effect ervan wordt bij de eerstvolgende actualisatie van het investeringsplan, bij de Kadernota 2020 verwerkt.

In alle tabellen in dit investeringsplan geldt dat de getallen staan voor bedragen x € 1.000,-.

Wijzigingen Investeringsplan t.o.v. Kadernota 2019

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
IP Kadernota 2019 (p47)	83.093	68.291	55.537	56.068	25.346	6.396
Actualisatie IP	-32.664	6.847	19.712	3.311	21.233	32.140
Investeringsplan 2020-2024	50.429	75.138	75.249	59.379	46.579	38.536

Geactualiseerd investeringsplan op hoofdlijnen

Investeringen per programma	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1 Maatschappelijke participatie	16.121	24.353	21.018	14.081	4.946	4.080
2 Ondersteuning en zorg	0	0	2.025	0	0	0
4 Duurzame stedelijke vernieuwing	438	4.639	2.693	1.705	4.374	1.180
5 Beheer en onderhoud	29.205	42.974	46.514	40.593	33.249	28.946
6 Burger, bestuur en veiligheid	419	55	0	0	150	150
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	4.246	3.117	3.000	3.000	3.860	4.180
Totaal	50.429	75.138	75.249	59.379	46.579	38.536

1. Toelichting op het Investeringsplan 2020-2024

1.1 Inleiding

Het Investeringsplan 2020-2024 bevat de gemeentelijke investeringen over deze periode en de investeringen van 2019, het lopende jaar. Het Investeringsplan 2020-2024 wordt tegelijk met de Programmabegroting 2020-2024 vastgesteld.

Investerings kunnen pas worden gedaan als de raad daartoe expliciet heeft besloten. Voor sommige categorieën investeringen (zogeheten A- en B- investeringen in 2019 en 2020) wordt die toestemming gegeven door het vaststellen van het investeringsplan als onderdeel van de Programmabegroting 2020. Voor de zogeheten C-investeringen geldt dat de raad op een later moment met een separaat besluit een krediet verleent.

De reservering op IP post VG.ON 'levensduur verlengend onderhoud gemeentelijk bezit' is bedoeld voor te activeren (onderdelen van) noodzakelijk en planmatig onderhoud aan gemeentelijk vastgoed. Het onderhoud aan het vastgoed vindt plaats binnen het door de raad in de nota 'Onderhoud vastgoed ([2012/471809](#)) vastgestelde kader. Het wel of niet activeren van een ingreep aan een gebouw is geen keuze, dit wordt voorgeschreven door de regels vanuit het BBV en het gemeentelijk activabeleid. Met het activabeleid en de beleidskaders voor het onderhoud aan gemeentelijk vastgoed heeft de raad de inhoudelijke kaders voor deze uitgaven vastgelegd. Door een reservering in het Investeringsplan op te nemen bepaalt de raad de maximale hoogte van de uitgaven. Bij de Kadernota 2020 zal verdere besluitvorming hierover aan de raad worden voorgelegd

1.2 Investeringsplafond vanuit maximum schuldquote

In de Kadernota 2018 (o.a. pagina 44) heeft de raad ervoor gekozen om vanwege het belang van de groei van de stad en het belang de stad toekomstbestendig te maken op het gebied van duurzaamheid, energie en mobiliteit, te kiezen voor een verhoging van het investeringsvolume. Daarbij wordt rekening gehouden met een verantwoorde ontwikkeling van de schuldpositie. In die afweging is gekozen voor een groei van de schuld naar maximaal een netto schuldquote van 120% eind 2022. Hiermee is de investeringsruimte met € 21 miljoen per jaar verhoogd ten opzichte van het niveau vóór de Kadernota 2018.

Met dat besluit is het financieel kader voor het investeringsplan tot en met 2022 bepaald: het investeringsvolume in die periode mag niet verder toenemen dan wat bij de Kadernota 2018 is vastgesteld. Bij de nu voorliggende actualisatie van het IP is het totale investeringsvolume in de periode 2019-2022 licht gedaald ten opzichte van de Kadernota 2019.

Wijzigingen IP 2019 t/m 2022 t.o.v. Kadernota 2019

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
IP Kadernota 2019 (p47)	83.093	68.291	55.537	56.068	262.989
Actualisatie IP	-32.664	6.847	19.712	3.311	-2.794
Investeringsplan 2020-2024	50.429	75.138	75.249	59.379	260.195

2. Wijzigingen investeringsplan

2.1 Besluiten uit Kadernota 2019

Op pagina 54 van de Kadernota 2019 zijn de besluitpunten opgenomen over wijzigingen in het investeringsplan. Deze zijn verwerkt in het nu geactualiseerde IP. Waar een besluitpunt nog moest worden uitgewerkt of wanneer een punt niet is verwerkt, wordt dat hieronder toegelicht.

Besluitpunt 1

De investering voor de Wandelpromenade te verhogen met € 2,2 miljoen en daarvoor de investering in de Prins Bernhardlaan met € 2,2 miljoen te versoberen bij de Programmabegroting 2020-2024.

Dit besluitpunt is bij amendement gewijzigd in *“De investering voor de Wandelpromenade te verhogen met € 2,2 miljoen en deze voorlopig te dekken door het afkomen van de aanpak Prins Bernhardlaan, totdat inzichtelijk is welke delen (of het geheel) van de € 2,2 mln., kan worden betaald uit de Reserve Beheer en Onderhoud van de Openbare Ruimte, en met voorstellen te komen voor een passend budget voor de aanpak Prins Bernhardlaan bij de Programmabegroting 2020-2024.”*

In het nu voorliggende IP is de investering voor de Wandelpromenade verhoogd en is de investering voor de Prins Bernhardlaan verlaagd. Als bekend is wat de kosten zijn van de beoogde aanpak volgt daarbij een dekkingsvoorstel voor zover die kosten boven het resterende budget van € 3,3 miljoen voor de Prins Bernhardlaan komen.

Besluitpunt 3

De investering voor de vervanging van het Havenkantoor te verhogen met € 0,4 miljoen en daarvoor een voorgenomen investering in de openbare ruimte een bedrag van € 0,4 miljoen door te schuiven uit de periode 2019-2022 naar 2023 bij de Programmabegroting 2020-2024.

Dit besluit is verwerkt door op de regel ‘Integrale vernieuwing openbare ruimte Zuiderpolder (GOB.79) € 0,4 miljoen te verschuiven van 2022 naar 2023. Op deze post resteert in 2022 nog een bedrag van € 3,5 miljoen, de verschuiving zal geen gevolg hebben voor het tempo van de uitvoering.

Besluitpunt 6

De overige nieuwe of hogere investeringen in de periode 2019-2022 niet op te nemen in het investeringsplan, tenzij bij de Programmabegroting 2020-2024 een voorstel wordt aangeboden waarmee hiervoor ruimte wordt gemaakt in het financieel kader.

Er ligt voor deze pm posten nog geen voorstel om ruimte te maken binnen het financieel kader, dus de op pm geraamde investeringen uit tabel 6 op pagina 51 van de Kadernota 2019 zijn voor de jaren tot en met 2022 niet opgenomen in het investeringsplan.

Besluitpunt 7

Om voor de jaarschijven 2023 en 2024 een voorlopige reservering voor vervangingsinvesteringen van € 24 miljoen per jaarschijf op te nemen bij de Programmabegroting 2020-2024.

In de jaren 2023 en 2024 staat al voor respectievelijk € 24 en € 16 miljoen aan vervangingsinvesteringen geprogrammeerd. De programmering in 2023 wijkt op onderdelen af van het gemiddelde over eerdere jaren. Met name in het cluster openbare ruimte zijn op dit moment nog minder vervangingen geprogrammeerd dan wat gemiddeld in een jaar wordt uitgevoerd. Door stelposten op te nemen van € 4 miljoen voor 2023 en € 8 miljoen voor 2024 wordt in het investeringsplan nu rekening gehouden met ten minste het gemiddelde aan te verwachten vervangingsinvesteringen.

Besluitpunt 8

De nieuwe en hogere investeringen in 2023 en 2024 bij de Programmabegroting 2020-2024 op te nemen in het investeringsplan, zolang - na de jaarlijkse reservering voor vervangingsinvesteringen van € 24 miljoen - met de dan bekende parameters aan de randvoorwaarde van netto schuldquote van 120% kan worden voldaan.

De programmering voor 2023 en 2024 van het Investeringsplan, na opname van de in de Kadernota benoemde nieuwe en hogere investeringen, bedraagt € 47 miljoen in 2023 en € 39 miljoen in 2024.

Vanuit de berekening van de Netto Schuldquote met de parameters zoals ze nu bekend zijn, is de maximale investeringsruimte rond de € 110 miljoen in 2024. De Netto Schuldquote geeft dus geen belemmering om de voorgenomen investeringen 2023 en 2024 in het IP op te nemen.

De Netto Schuldquote houdt geen rekening met de kapitaallasten vanuit die toegestane investeringen. Een investeringsvolume van 100 miljoen in 2024 zou, hoewel passend binnen deze schuldquote, vanaf 2025 een hoge last opleveren in de vorm van rente en afschrijving over deze investeringen. De volumes zoals ze nu voor 2023 en 2024 worden voorgesteld liggen op het niveau zoals dat in Haarlem gebruikelijk is. Ter vergelijking, in de afgelopen jaren werd gemiddeld zo'n € 50 miljoen aan investeringen geprogrammeerd. Er is dus ook vanuit de verwachte kapitaallasten geen belemmering om de in de Kadernota benoemde investeringen voor deze jaren op te nemen in het investeringsplan. De nieuwe en hogere investeringen 2023 en 2024 die zijn opgenomen in tabel 6 op pagina 51 van de Kadernota 2019 zijn nu opgenomen in het investeringsplan.

Besluitpunt 9

De stelpost 'investeringen <€ 100.000' van € 1.000.000 voor 2020 te verdelen naar de producten onderwijs (€ 435.000), cultuur (€ 945.000) en sportaccommodaties (€ 40.000), mits bij de Programmabegroting 2020-2024 een voorstel wordt aangeboden, waarmee er voor het nadeel dat dit oplevert (€ 364.000) ruimte wordt gemaakt in het financieel kader.

Uit een actualisatie van de behoefte op product cultuur bleek dat de verwachte uitgaven daar lager waren dan eerder geraamd. Het nadeel is daarmee geen € 364.000 maar € 268.000. De ruimte hiervoor binnen het financieel kader is gevonden door de geraamde investeringen in cultuurpodia in de periode tot en met 2022 met in totaal € 268.000 te verlagen. Dat kan omdat investeringsbedragen lager dan € 100.000 voor cultuur minder zijn dan eerder geraamd. Bij de actualisatie en nieuwe opgave zal blijken of deze jaren representatief zijn voor 2022 en verder.

2.2 Door de raad besloten kredieten die leiden tot wijzigingen in het IP

Naast de wijzigingen die bij de vaststelling van de Kadernota 2019 zijn besloten, heeft de gemeenteraad in een aantal besluiten kredieten verleend met effect op het Investeringsplan. Waar een krediet heeft geleid tot een wijziging van één of meer IP posten worden deze hieronder genoemd.

Aanvullend krediet nieuwbouw Rudolf Steiner College en renovatie Rudolf Steiner School (besluit 2019/152322)

In dit besluit is het krediet voor het Rudolf Steiner College en de Rudolf Steiner School met € 3,65 miljoen opgehoogd. De ophoging wordt gecompenseerd door verlaging van de regels 'Stelpost Schalkwijk' en 'Kadernota 2018 BO' met elk € 1,825 miljoen.

Beschikbaar stellen krediet vervanging luchtbehandeling Kennemer Sportcenter (besluit 2019/537111)

De kosten van dit besluit zijn investeringen in het gemeentelijk vastgoed (IP post VG.ON) en in de sportaccommodatie (IP post 81.30). Omdat in 2019 alleen dekking beschikbaar is op IP post 81.30 worden de kosten van dit besluit in 2019 volledig gedekt uit IP post 81.30. In 2021 wordt eenmalig € 320.000 overgeheveld van IP post VG.ON naar IP post 81.30.

Vaststellen herziene startnotitie nieuwe gymzaal Phoenixstraat, beschikbaar stellen voorbereidingskrediet en verhogen krediet (2018/787768)

Voor de bouw van de gymzaal is het IP budget opgehoogd met € 785.000, voor de helft (€ 392.500) te dekken binnen het IP sport (IP 81.30) en voor de andere helft (€ 392.500) binnen het IP onderwijshuisvesting (IP 77.01). Bij de besluitvorming is met amendement “Groen dak? Doen!” € 50.000 (€ 40.000 ex. btw) beschikbaar gesteld, ook voor de helft te dekken vanuit post 77.01 en voor de helft vanuit post 81.30.

Afrekening diverse onderwijskredieten (2019/48477)

Bij de uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs is gebleken dat de kosten voor een aantal scholen hoger waren dan eerder voorzien. Deze kosten zijn gedekt vanuit de stelposten voor basis- en voortgezet onderwijs op IP post 77.01

Beschikbaar stellen extra krediet voor kademuur en herinrichting Spaarne (2018/683633)

Voor de kademuur is een extra krediet van € 1.355.000,- beschikbaar gesteld. Om dit mogelijk te maken binnen het financieel kader is van de reserveringen in het IP op regels GOB.78 (integrale vernieuwing openbare ruimte Meerwijk) en GOB.79 (integrale vernieuwing openbare ruimte Zuiderpolder) een bedrag van € 1.355.000,- in de tijd verschoven van 2022 naar de periode ná 2022.

Vaststellen Startnotitie Sporthal Sportweg, verhogen krediet en aanvraag voorbereidingskrediet (2019/070099)

Voor de bouw van de nieuwe sporthal is een aanvullende dekking gereserveerd, te dekken vanuit het IP onderwijshuisvesting (IP 77.01) voor € 1,11 mln. en vanuit het IP binnen- en buitensport (IP 81.30) voor € 3,9 mln.

Deze besluiten zijn verwerkt in de nu voorliggende actualisatie van het IP.

Inrichten werkplekken gemeentelijke huisvesting

Parallel aan het traject van de Programmabegroting wordt aan de raad een kredietvoorstel gedaan van € 275.000 voor de investeringen in automatisering en voor € 323.000 voor de inrichting van werkplekken en andere ruimtes. Vooruitlopend op dat raadsbesluit is in dit Investeringsplan de € 275.000 afgezonderd van IP post M&S.102 ‘digitale transformatie’. Voor de reservering van € 323.000 is een nieuwe post M&S.106 aangemaakt, waarbij de investering op post M&S.104 ‘vervangen meubilair’ met eenzelfde bedrag is verlaagd.

Kredietaanvraag levensduurverlengend onderhoud het Dolhuys 2018/839450

In dit besluit is een aanvullend krediet verleend van € 1,6 miljoen voor constructief herstel aan het Dolhuys ten laste van IP post VG.ON Reservering levensduurverlengend onderhoud gemeentelijk bezit.

De tekst van dit kredietbesluit sloot niet geheel aan op de tekst over het Dolhuys in de Kadernota 2019, waarin is besloten om € 0,9 miljoen voor dit krediet nieuw op te nemen in het Investeringsplan.

Dit krediet is, in afwijking van de formulering in het kredietbesluit, als volgt in het IP verwerkt. De bestaande reservering in het IP voor het Dolhuys (post SZ.127) is met € 1,6 miljoen opgehoogd. Hiervoor is voor € 0,9 miljoen ruimte gemaakt door een verschuiving van de stelpost basisonderwijs van 2022 naar 2023, conform de Kadernota 2019 (pagina 90). Voor de overige € 0,7 miljoen is de post ‘levensduur verlengend onderhoud gemeentelijk bezit’ (VG.ON) verlaagd, in lijn met het kredietbesluit. Op deze manier staat het totale krediet voor het Dolhuys op één post in het IP. Dat maakt duidelijker wat de totale kosten zijn en is het krediet beter te bewaken.

2.3 Actualisatie na de Kadernota 2019

Op basis van de verwachte voortgang en voortschrijdend inzicht in de planning van investeringen, zijn de bedragen in het investeringsplan geactualiseerd. Dit is in de Bestuursrapportage 2019 ('prognose realisatie investeringen') toegelicht voor wat betreft de verschuivingen in jaargang 2019.

De hoofdlijn is dat van de € 83 miljoen die voor 2019 stond geprogrammeerd, een bedrag van circa € 30 miljoen doorschuift naar 2020 en verder als gevolg van deze actualisatie. De grootste verschuivingen van 2019 naar latere jaren zijn € 7,8 miljoen voor de Rudolf Steiner school, € 4 miljoen voor rioleringen, € 2 miljoen voor de Prins Bernhardlaan, € 2 miljoen voor woonvoorziening Domus+, € 2 miljoen voor het Schoter College en €5 miljoen van de stelposten onderwijshuisvesting en binnensport voor de sporthal Sportweg.

Ook zijn na de Kadernota twee investeringen toegevoegd aan het IP.

Voor de vervanging van landmeetapparatuur is een bedrag van € 130.000 nodig. Hoewel dit bedrag binnen de begroting is op te vangen, moet de aanschaf verplicht geactiveerd worden waardoor dit in het Investeringsplan moet worden opgenomen. Deze investering is onder nummer DV.13 als B-investering opgenomen. Dit houdt in dat na vaststelling van het IP het college bevoegd is om over de aanschaf te besluiten.

De tweede investering is € 183.000 voor voorbereiding van en onderzoek naar een te openen grondexploitatie 'Entree het Verre Oosten'. Deze kosten mogen op grond van de BBV regels tijdelijk worden geactiveerd, om ze bij het openen van de grondexploitatie op te nemen in deze grondexploitatie. Deze investering leidt dus waarschijnlijk niet tot een netto besteding binnen het financiële kader. Voor het geval er geen grondexploitatie wordt geopend, is ruimte gemaakt binnen het financieel kader door een zelfde bedrag van de investering in de openbare ruimte Zuiderpolder van 2022 naar 2023 te verschuiven. Op deze post resteert in 2022 nog een bedrag van € 3,5 miljoen, de verschuiving zal geen gevolg hebben voor het tempo van de uitvoering.

2.4 Totaal van wijzigingen investeringsplan t.o.v. de Kadernota 2019

De wijzigingen zoals beschreven onder 2.1 t/m 2.3 hebben geleid tot de volgende aanpassingen aan het investeringsplan ten opzichte van het plan zoals het was bij het vaststellen van de Kadernota 2019.

Wijzigingen IP t.o.v. Kadernota 2019

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
IP Kadernota 2019 (p47)	83.093	68.291	55.537	56.068	25.346	6.396
Actualisatie IP	-32.664	6.847	19.712	3.311	21.233	32.140
Investeringsplan 2020-2024	50.429	75.138	75.249	59.379	46.579	38.536

2.5 Totaaloverzicht geactualiseerd investeringsplan

De investeringen 2020-2024 zijn per programma gepland. De daaruit volgende kapitaallasten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2020-2024.

In onderstaande tabel zijn de investeringen per programma en per cluster opgenomen. Daarna volgt een gedetailleerd overzicht van de investeringen.

Investeringen per programma	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1 Maatschappelijke participatie	16.121	24.353	21.018	14.081	4.946	4.080
2 Ondersteuning en zorg	0	0	2.025	0	0	0

4 Duurzame stedelijke vernieuwing	438	4.639	2.693	1.705	4.374	1.180
5 Beheer en onderhoud	29.205	42.974	46.514	40.593	33.249	28.946
6 Burger, bestuur en veiligheid	419	55	0	0	150	150
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	4.246	3.117	3.000	3.000	3.860	4.180
Totaal	50.429	75.138	75.249	59.379	46.579	38.536

Programma 1: Maatschappelijke participatie

Cluster onderwijs

Ip-nr.	Omschrijving	Status	Afschrijft termijn	Realisatie t/m		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
77.01	SHO Bouw De Schelp	A	40		182								182
77.01	Gymzaal BO De Kring (Phoenixstraat)	A/B	40	84	116	1.400	250						1.850
77.01	SHO BO Molenwiek - Dalton	B	40	2.005	2.172								4.177
77.01	SHO VO Rudolf Steiner (programmalijn Schalkwijk)	A/B	40	600	4.000	7.788	3.650						16.038
77.01	SHO BO Ter Cleeff / Argonauten	A	40	3.533	476	70							4.079
77.01	SHO BO H. Schaft	A	40	421	29								450
77.01	SHO BO De Verbeelding (Louis Couperusstraat)	A	40	76	24								100
77.01	SHO BO Cruquius	A/C	40	150	2.928								3.078
77.01	SHO programmalijn Schalkwijk	B	40							1.642			1.642
77.01	SHO VO Coornhert Lyceum	C	40								2.000		2.000
77.01	Kadernota 2018 BO	C	40			3.600	5.321	3.179	900				13.000
77.01	Kadernota 2018 VO	C	40			2.212	0	949					3.161
77.01	SHO BO Molenwiek - Dalton-Aardgas vrij	B	20		100								100
77.01	JOP 2019: Al Iklaas	A	40		176								176
77.01	JOP 2019: Liduinaschool	A	40		200								200
77.01	JOP 2019: Hannie Schaft	A	40		400								400
77.01	JOP 2019: Stedelijk Gymnasium	A	40		190		1.805	1.805					3.800
77.01	JOP 2019: Schoter college	A	40		261		2.000	2.961					5.222
VRV.2	Vervangingsinvesteringen onderwijs	C	40		0						200	3.100	3.300
Subtotaal onderwijs				6.869	11.254	15.070	13.026	10.535	3.100	3.100	62.954		

Cluster sport

Ip-nr.	Omschrijving	Sta tus	Afsch rijf- termi jn	Realisa tie t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
76.02	Multifunctionele sporthal Duinwijk	A	40	4.526	227						4.753
81.06	Eindhoven THB - Drainage en beregening	A	10		104						104
81.06	Haarlem Kennemerland kantelen veld	A	10		241	27					268
81.06	Vervanging grassportvelden	A/ C	10		35	126	126	126	126		539
81.27	RFC rugby Nieuwbouw kleedkamers	A	40	437	359						796
81.27	DIO Beach volleybal	A	10	116	84						200
81.27	Vervanging kleedaccommodaties	C	40			1.259	530	530	530	530	3.379
81.28	Stelpost verrekening sportaccommodaties	B	10	-24		217					193
81.28	Vervanging sportvelden: toplagen	C	10		23	929	930	930	930		3.743
81.28	Vervanging sportvelden: onderbouw	A	30	1.062		261	260	260	260		2.103
81.28	EDO hoofdvoetbalveld, vervangen topplaag	A	10		305						305
81.28	HFC Haarlem LED veldverlichting	A	30		128						128
81.28	Vergierdeweg / HFC Aurora kunstgras en hekwerk	A	10		258						258
81.28	Olympia topplaag en veldverlichting	A	10		343						343
81.28	Van der Aart sportpark verlichting	A	30		223						223
81.28	Renovatie binnenterrein atletiekbaan Pim Mulier	A	10			40					40
81.29	Sporthal Sportweg	C	40	26	250	4.724	5.000				10.000
81.30	Sportweg Haarlem Kennemerland kunstgrasveld	A	10		415						415
81.30	Egelantierweg SV Alliance kunstgrasveld	A	10		410						410
81.30	Van der Aart sportpark velden	A	10		512						512
81.30	Binnen- en buitensportaccommodaties (KN 2018)	C	10			1.700	1.147	1.700			4.547
81.30	Luchtbehandeling Kennemer Sportcenter	C	10		745						745
81.30	LED verlichting sportvelden	C	10		204						204
VRV.4	Vervangingsinvesteringen sport	C	10							450	450
Subtotaal sport				6.144	4.867	9.283	7.993	3.546	1.846	980	34.658
Totaal programma 1 Maatschappelijke participatie				13.012	16.121	24.353	21.018	14.081	4.946	4.080	97.612

Programma 2: Ondersteuning en zorg

Ip-nr.	Omschrijving	Sta tus	inv est eri ng	Afsch rijf- termi jn	Realisa tie t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
MTS.0												
1	Kadernota 2018 Woonvoorziening Domusplus	C	40					2.025				2.025
Totaal programma 2 Ondersteuning en zorg					0	0	0	2.025	0	0	0	2.025

Programma 4: Duurzame stedelijke ontwikkeling

Ip-nr.	Omschrijving	Afsch Sta rijf- termi tus jn	Realisa		2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
			tie t/m	2018							
84.03	Vervanging Toneelschuur	A	15	124			169				293
GOB.9											
2	Slachthuis gebouw E-renovatie	A	40		250	1.050	0				1.300
GOB.9											
2	Slachthuis gebouw E -inbouwpakket popcentrum	A	40			2.550	250				2.800
GOB.9											
2	Slachthuis gebouw E - grond	A	40				200				200
GRX.01	Voorbereiding grex 'Entree het Verre Oosten'	C	5			183					183
SZ.111	Vervanging Patronaat (5 jr)	A	5	242	180	0	271	385	316	180	1.575
SZ.112	Vervanging Philharmonie (15jr)	C	15			856	554	320	253		1.983
SZ.122	Vervanging Patronaat (15 jaar)	C	15				248				248
SZ.123	Vervanging Schouwburg (15jr) W-installaties	A	15	109	8				1.547		1.664
SZ.124	Vervanging Toneelschuur (20 jaar) E- installaties	C	20						903		903
SZ.125	Verv. Toneelschuur (20 jaar) Transportinstallaties	C	20						154		154
SZ.126	Verv. Toneelschuur (20 jaar) Beweegbare trekken	C	20						200		200
WRM.0											
0	Kadernota 2018 Warmtenet	C	30				1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
	Totaal programma 4 Duurzame stedelijke ontwikkeling			475	438	4.639	2.693	1.705	4.374	1.180	15.503

Programma 5: Beheer en onderhoud

Cluster wegen, straten en pleinen

Ip-nr.	Omschrijving	Afsch Sta rijf- termi tus jn	Realisa tie t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
DRS.00	Doorstroming Waarderweg / Vondelweg (KN2018)	C	30			2.500				2.500
GOB.2										
0	Versmallen rijbaan Amsterdamsevaart	A	30	1.529	80					1.608
GOB.2		A/								
3	Autoluwe binnenstad	C	30	321	504					825
GOB.2										
3	Reconstructie Nieuwe Groenmarkt	C	30		65	800				865
GOB.2										
5	Reconstructie Nassaulaan	C	30		50	150	1.800			2.000
GOB.3										
9	Spaarndam- aanleg parkeervoorziening Kerklaan	A	10	32	74	194				300
GOB.6		A/								
0	Fietsknelpunten rond Kennemerplein en Schoterweg	C	30	102	48	1.400	450			2.000
GOB.6										
0	Fietsknelpunten rond Kennemerplein en Schoterweg - bijdrage	C	30		-750					-750
GOB.6		A/								
2	Herinrichting Houtplein	C	30	217	489	2.400	1.534			4.640
GOB.6										
2	Herinrichting Houtplein Bijdrage	C	30		-2.400	-1.340				-3.740

[illegible]

Ip-nr.	Omschrijving	Status	Afschrij	Realisa								Totaal	
			f- termijn	tie t/m	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
63.19	Rioleringen		A	40	17.826	6.500	11.343	12.200					47.868
63.19	Rioleringen		C	40					8.200	4.365	8.700		21.265
			A/ C										
64.04 a	Integraal Waterplan Haarlem (incl. Waarderpolder)		C	30	1.820	35	1.276						3.131
	Integraal Waterplan Haarlem Dekking investering												
64.04 a	(incl. Waarderpolder)		A	30		-98							-98

Integraal Waterplan Haarlem Dekking investering										
64.04 a	(incl. Waarderpolder)	A	30	106	-1.071					-965
64.04 b	Waterplan Schalkwijk/ o.a. Water langs Aziëweg	C	30	342	158	500				1.000
GOB.4										
3	Schoterbos	A	10	1.742	1.056					2.798
GOB.4		A/								
3	Schoterbos -vervolgfasen	C	30	4	246	1.750	2.300			4.300
GOB.4										
4	Haarlemmerhout	A	10	486	283					768
GOB.4										
7	Vervanging kade Bakenessergracht	A	40	1.372	24					1.396
GOB.4										
8	Vervanging kade Noorder Emmakade-Tuinlaantje	C	40	188	1.547					1.735
GOB.5										
2	Vervanging kade Zuider Buitenspaarne, Vijverlaan	C	40		40	300				340
GOB.5										
6	Vervanging kade Kinderhuisvest	C	40			0	300	1.000		1.300
GOB.5										
8	Vervanging kade Buitenzorgkade	C	40		50	650				700
GOB.7										
1	Bruggen: Industriehaven Waarderpolder	A	30	1.791	96					1.887
GOB.7										
2	Waterverbinding Floris van Adrichemlaan (incl Poort van Boerhaave grachtje)	C	30			250	730	2.000		2.980
GOB.7		A/								
3	Groenherstel Schalkwijk	C	30	104	400	500	500	500	500	2.496
GOB.8										
0	Bruggen: Schalkwijkerbrug vervanging	C	30			200	800			1.000
GOB.8										
4	Schouwbroekerplas saneren en herinrichten	C	10			100	400			500
GOB.8										
7	Vergroening Amsterdamsebuurten	C	30					600		600
GOB.8										
8	Groen in de Zuiderpolder	C	30					500		500
SOR.01	SOR - Water, groen, klimaatadaptatie, ecologie	C	30		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	12.000
WZ.05	Bruggen: Vervanging ophaalbrug Buitenrustbruggen	A	30	5.397	190					5.587
WZ.07	Vervanging kade Spaarne (Melkbrug-Gravestenenbrug)	A	40	316	2.400	1.414				4.129
Subtotaal riolering, groen en overig			31.494	13.856	20.283	19.230	14.800	6.865	13.196	119.723

Cluster parkeren

Ip-nr.	Omschrijving	Afsch rijf- Sta tus jn	Realisa tie t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
12.15	Vervanging betaalapparatuur Appelaargarage	B	7		242					242
12.15	Vervanging betaalapparatuur Cronjegarage	B	7		155					155
12.15	Vervanging betaalapparatuur Raaksgarage	B	7		300					300
12.15	Vervanging camera's in parkeergarage	B	7		140					140
12.18	Vervanging parkeervergunning systeem (vignetten)	A	5	397	83	160				640
12.20	Vervanging Parkeerautomaten	A	7	1.354	24					1.378
12.20	Vervanging parkeerautomaten (kentekenparkeren)	A	7	152	284					436
FTS.00	Kadernota 2018 Fietsparkeren (incl. Groenmarkt)	C	40		2.000	2.000	2.000			6.000
GOB.6										
1	Fietsparkeergarage Raaks	C	40	6	499	995	200			1.700

GOB.6										
5	Parkeervoorziening Schalkstad	A	40	1.200	3.600	1.200				6.000
GOB.6										
5	Parkeervoorziening Schalkstad Bijdrage	A	40		-3.600					-3.600
	Subtotaal parkeren			1.909	2.090	3.992	3.400	2.000	0	0 13.391

Cluster overige beheertaken

Ip-nr.	Omschrijving	Afsch Sta tus	rijf- termi jn	Realisa tie t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
BIB.00	Renovatie en modernisering bibliotheekvestigingen (KN2018)	C	40				2.000	4.000			6.000
BRG.00	Vervanging bedieningscomputer Prinsenbrug	C	40						250		250
BRG.01	Centrale afstandsbediening bruggen	C	20						1.000		1.000
GOB.8											
1	Vervanging parkeerautomaten waterparkeren	A	7	300	68						368
GOB.8											
1	Vervanging parkeerautomaten waterparkeren (bijdrage)	A	7	0	-23						-23
HVD.0											
1	Vervanging Havenkantoor Spaarndamseweg	C	40					400	1.100		1.500
HVD.0											
2	Havendienstboot	C	20							750	750
SZ.127	Museum het Dolhuys	A	20	93	1.507	1.600					3.200
VG.ON	Grote Markt 2, verv verdeelinr	A	15	263	57						320
VG.ON	Levensduurverlengend onderhoud gemeentelijk bezit	B	15			200	180	378	500	500	1.758
VG.ON	Grote Markt 2, restauratie gevel	A	15		34						34
VG.ON	Ter Spijtsstraat 1 huisaansluiting	A	15		92						92
	Subtotaal openbare ruimte			656	1.735	1.800	2.180	4.778	2.850	1.250	15.250
	Totaal programma 5 Beheer en onderhoud			37.321	29.205	42.974	46.514	40.593	33.249	28.946	258.801

Programma 6: Burger, bestuur en veiligheid

Ip-nr.	Omschrijving	Afsch Sta tus	rijf- termi jn	Realisa tie t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
11.03	Kassa systeem	C	5		100						100
DV.07	Website fase 2	A	5		60	55					115
DV.12	ZBB Actieve wachten	A	5	80	55						135
DV.13	Vervanging landmeetapparatuur	B	5		130						130
M&S.1											
02	Zaakgericht Werken	A	5	260	75						335
VRV.1	Vervangingsinvesteringen dienstverlening	C	5						150	150	300
	Totaal programma 6 Burger, bestuur en veiligheid			341	419	55	0	0	150	150	1.115

Programma 7: Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Ip-nr.	Omschrijving	Afsch rijf- Realisa		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
		Sta tus	termi jn								
21.01	Vervanging ICT	A/ B	5		142	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	5.142
21.01	Vervanging ICT - upgrade Topdesk	A	5	50	90						140
21.01	Vervanging ICT - upgrade GFS	A	5		112						112
21.01	Vervanging ICT - mobiele communicatiemiddelen 2019	A	5		450						450
21.01	E-HRM	A	5	33	267						300
21.01	Glasvezelkabel	A	10	289	111						400
M&S.1 00	Vervanging Datacenter/software aanbesteden	A	5	4.061	1.239				500	500	6.300
M&S.1 01	Optimalisatie werkplekken	A	10	91	109						200
M&S.1 02	Digitale Transformatie	A/ C	5		1.090	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	11.090
M&S.1 02	Inrichten werkplekken (ICT)	A/ C	5		275						275
M&S.1 03	Optimalisatie huisvesting	A	10	945	-28						917
M&S.1 04	Vervanging meubilair	C	10			117			360	680	1.157
M&S.1 05	ICT middelen agv fusie Zandvoort	A	10	110	67						177
M&S.1 05	Inrichten werkplekken (facilitair)	C	10		323						323
Totaal programma 7 Algemene dekkingsmiddelen en overhead				5.580	4.246	3.117	3.000	3.000	3.860	4.180	26.983
Eindtotaal				56.729	50.429	75.138	75.249	59.379	46.579	38.536	402.039

Bijlage A. Dekkingen

Op grond van de begrotingsregels van het BBV en de nota Activabeleid worden bijdragen van derden direct in mindering gebracht op het te activeren bedrag van een investering. Deze bijdragen zijn daarom als dekking in het investeringsplan opgenomen. Voor de jaren 2022 en verder worden geen bijdragen van derden verwacht.

Ip-nr.	Omschrijving	Herkomst	2019	2020	2021
GOB.60	Fietsknelpunten rond Kennemerplein en Schoterweg	Subsidie Provincie		-750	
GOB.62	Herinrichting Houtplein	Subsidie Provincie		-2.400	-1.340
GOB.63	Rijksstraatweg- aanpassing tbv HOV	Subsidie Provincie	-600	-2.287	
GOB.70	Bereikbaar houden Schalkwijk	Bereikbaarheids-fonds	-150		
GOB.75	Middengebied Schalkwijk	Eigenaren		-100	
64.04 a	Integraal Waterplan Haarlem	Rijnland	-1.071		
64.04 a	Integraal Waterplan Haarlem	Subsidie Provincie	-98		
Subtotaal beleidsveld 5.1 Openbare Ruimte en Mobiliteit			-1.919	-5.537	-1.340
GOB.65	Parkeervoorziening Schalkstad	voorziening Parkstad		-3.600	
Subtotaal beleidsveld 5.2 Parkeren				-3.600	
GOB.81	parkeerautomaten waterparkeren	Subsidie Provincie		-23	

Subtotaal beleidsveld 5.3 Overige beheertaken
Totaal dekkingen

-23		
-1.942	-9.137	-1.340

Bijlage B. Budgethouders

In de budgethoudersregeling (2019/144491) is bepaald wie (ambtelijk) de budgethouder van een krediet is: "De budgethouder voor een krediet is in de regel het hoofd van de afdeling die inhoudelijk verantwoordelijk is voor het beleidsveld of product binnen de begroting waar het krediet onder valt. In het Investeringsplan (al dan niet als bijlage) wordt per investering de verantwoordelijke afdeling benoemd."

Programma	IP nummer	Budgethouder is hoofd van afdeling...
1 Maatschappelijke participatie	76.02	PGM
1 Maatschappelijke participatie	77.01	JOS
1 Maatschappelijke participatie	81.06	JOS
1 Maatschappelijke participatie	81.27	JOS
1 Maatschappelijke participatie	81.27	JOS
1 Maatschappelijke participatie	81.28	JOS
1 Maatschappelijke participatie	81.29	JOS
1 Maatschappelijke participatie	81.30	JOS
2 Ondersteuning en Zorg	MTS.01	MO
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	84.03	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	GOB.92	PGM
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.111	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.112	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.122	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.123	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.124	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.125	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.126	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.128	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	SZ.129	ECDW
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	WRM.00	ECDW

Programma	IP nummer	Budgethouder is hoofd van afdeling...
5 Beheer en Onderhoud	12.15	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	12.18	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	12.20	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	63.19	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	64.04 a	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	64.04 b	PGM
5 Beheer en Onderhoud	BIB.00	VG
5 Beheer en Onderhoud	BRG.00	BE
5 Beheer en Onderhoud	BRG.01	BE
5 Beheer en Onderhoud	DRS.00	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	FTS.00	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.20	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.23	BBOR

5 Beheer en Onderhoud	GOB.25	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.39	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.43	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.44	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.47	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.48	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.52	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.56	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.58	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.59	BE
5 Beheer en Onderhoud	GOB.60	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.61	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.62	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.63	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.64	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.65	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.67	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.70	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.71	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.72	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.73	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.74	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.75	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.76	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.77	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.78	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.79	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.80	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.81	BE
5 Beheer en Onderhoud	GOB.84	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.85	PGM
5 Beheer en Onderhoud	GOB.86	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.87	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.88	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.89	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.90	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	GOB.91	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	HVD.01	BE
5 Beheer en Onderhoud	HVD.02	BE
5 Beheer en Onderhoud	OR.001	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	SOR.00	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	SOR.01	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	SZ.127	VG
5 Beheer en Onderhoud	VG.ON	VG
5 Beheer en Onderhoud	WZ.05	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	WZ.06	BBOR
5 Beheer en Onderhoud	WZ.07	BBOR

Programma	IP nummer	Budgethouder is hoofd van afdeling...
6 Burger, Bestuur en Veiligheid	11.03	KCC

6 Burger, Bestuur en Veiligheid	DV.07	IV
6 Burger, Bestuur en Veiligheid	DV.12	KCC
6 Burger, Bestuur en Veiligheid	DV.13	DIA
6 Burger, Bestuur en Veiligheid	M&S.102	IV
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	21.01	IV
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	M&S.100	IV
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	M&S.102	IV
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	M&S.102	IV
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	M&S.104	FAZA
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	M&S.105	IV
7 Algemene dekkingsmiddelen & overhead	M&S.106	FAZA

5.2 Samenstelling huidig bestuur

College van burgemeester & wethouders

Dhr. J. Wienen, Burgemeester

Voorzitter van het college van burgemeester en wethouders en voorzitter van de gemeenteraad

Dhr. R.H. Berkhout, Wethouder (GLH)

Portefeuille: Duurzaamheid, economie en mobiliteit

Dhr. J. Botter, Wethouder (D66)

Portefeuille: Jeugd, onderwijs, vastgoed, bedrijfsvoering, dienstverlening en nieuwe democratie

Mw. M-Th. Meijs, Wethouder (GLH)

Portefeuille: Zorg, welzijn & volksgezondheid, wonen en cultuur

Dhr. F. Roduner, Wethouder (PvdA)

Portefeuille: Ruimtelijke ontwikkeling, monumenten, sociale zaken en schulden & minima

Dhr. M. Snoek, Wethouder (CDA)

Portefeuille: Financiën, sport en openbare ruimte

Dhr. J. Scholten, Gemeentesecretaris

Gemeenteraad

Groenlinks (9 zetels)

dhr. J.P.J. Drost, dhr. P. van den Doel, dhr. B. Gün, mw. S.K. Klazes, dhr. P.O.R. v.d. Mark, mw. M.E. Oosterbroek, mw. S.M.L.M. Schneiders, dhr. N. Zohri, mw. R.E.E. Timmer-Aukes

PvdA (6 zetels)

mw. C.M. Verhoeff, dhr. J. Oomkes, dhr. I.D. Sepers, dhr. M.H. Wiedemeijer, mw. I.P. Wisse, dhr. I. Yerden

D66 (5 zetels)

mw. D.C. Leitner, mw. M. Çimen, dhr. M. de Groot, dhr. B. van Leeuwen, dhr. M.J.A.E. Rijssenbeek

VVD (4 zetels)

mw. M.A. Sterenberg, dhr. J. Boer, dhr. J.W. Blokpoel, dhr. P.W. van Kessel,

CDA (4 zetels)

mw. E. de Raadt, Dhr. A.R. Deijer, dhr. M. El Aichi, dhr. J.L. Visser

SP (2 zetels)

dhr. F.H. Garretsen, mw. S. Özogul-Özen

OPHaarlem (2 zetels)

dhr. F.N.G. Smit, mw. A. Kok

Trots (2 zetels)

dhr. A.P.D. van den Raadt, dhr. J.J.L. Amand

Actiepartij (1 zetel)

dhr. G. Hulster

Hart voor Haarlem (1 zetel)

mw. L.C. van Zetten

Jouw Haarlem (1 zetel)

dhr. M. Aynan

Christenunie (1 zetel)

dhr. F.C. Visser

LiberaalHaarlem (1 zetel)

mw. M. Otten

Griffier

mw. J.S. Spier

5.3 Kerngegevens

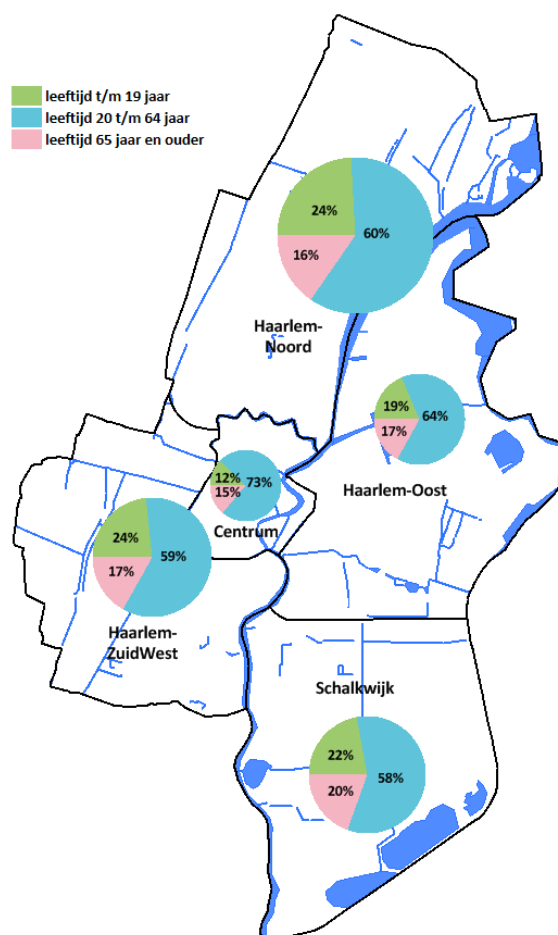
Demografische structuur

Bevolking naar leeftijd, 2014-2029

	2014		2019		2020		2024		2029	
leeftijd	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0-19 jaar	33.888	22%	35.476	22%	35.573	22%	36.702	22%	37.319	21%
20-44 jaar	55.029	35%	55.398	34%	55.786	34%	58.717	35%	59.709	34%
45-64 jaar	40.923	26%	42.917	27%	43.120	27%	44.007	26%	44.192	25%
65 jaar en ouder	25.317	16%	27.469	17%	27.954	17%	30.069	18%	32.569	19%
Totaal	155.157	100%	161.260	100%	162.433	100%	169.495	100%	173.789	100%
Waarvan 15-64 jaar (potentiele beroepsbevolking)	103.432	67%	106.561	66%	107.172	66%	111.179	66%	112.981	65%

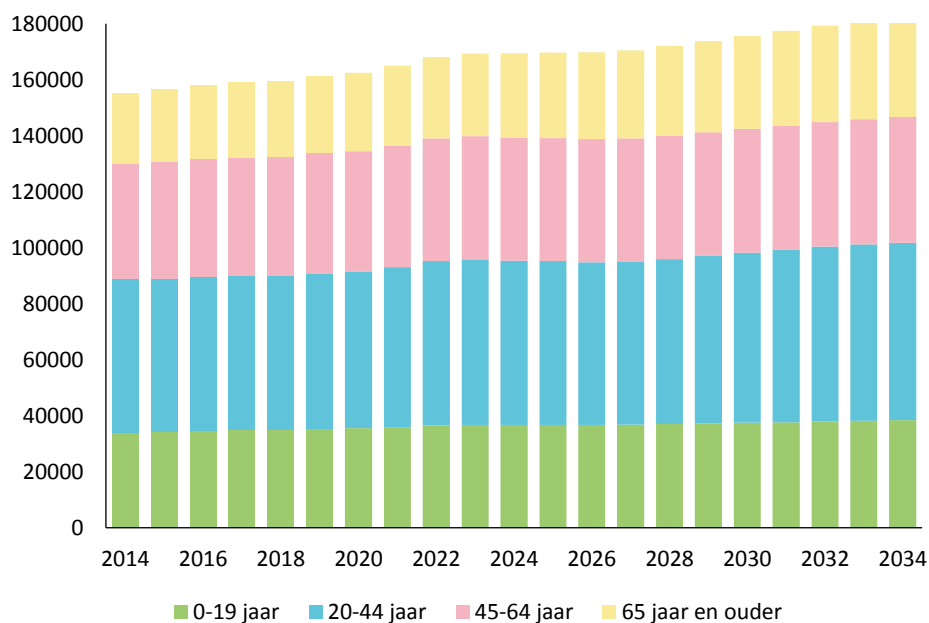
Bron: Bevolkingsgegevens: BRP-Haarlem; prognose: Data Informatie en Analyse, Gemeente Haarlem

Leeftijdsverdeling van de Haarlemse bevolking naar stadsdeel, 2019

Bron: BRP gemeente Haarlem

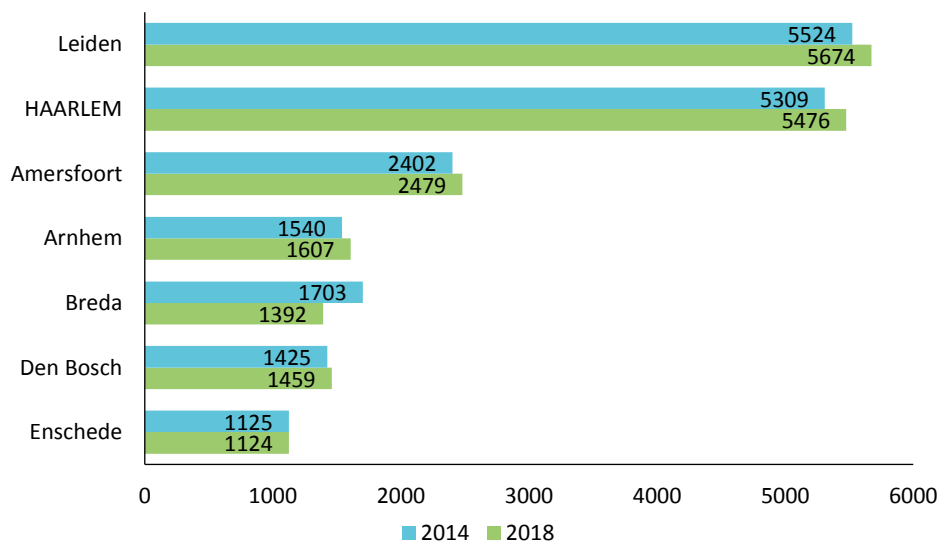
Ontwikkeling inwoners naar leeftijd in Haarlem, 2014-2034

Bron: Bevolkingsgegevens: BRP-Haarlem; prognose: Data Informatie en Analyse, Gemeente Haarlem

Fysieke structuur

Bevolkingsdichtheid per km² in Haarlem en vergelijkbare steden, 2013-2018

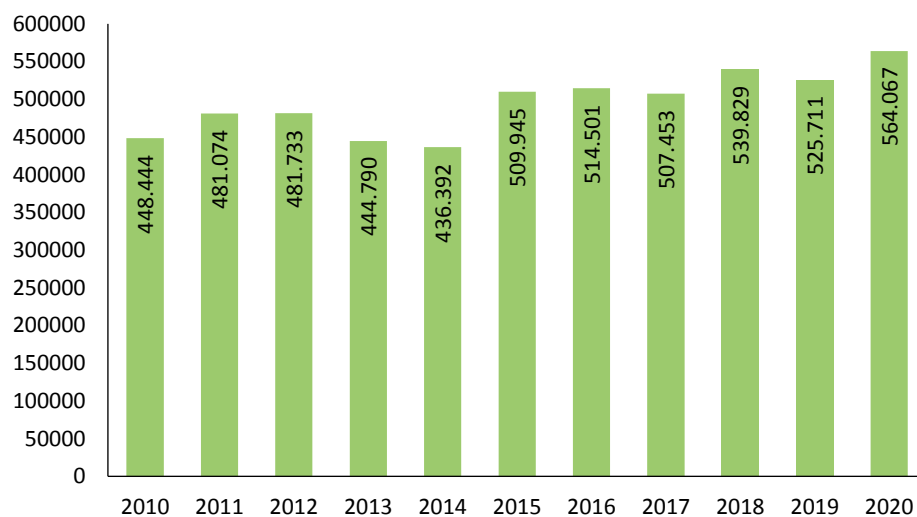
Bron: CBS

Financiële structuur

Algemene financiële gegevens 2020

Totale baten (exclusief reservemutaties)	- 563.816
Totale lasten (exclusief reservemutaties)	564.067
Saldo toevoeging en onttrekking reserves	4.138
Saldo baten en lasten (+ = negatief saldo)	4.390
Algemene reserve	32.044
Algemene inkomsten gemeentefonds	- 321.104
Opbrengst Onroerend Zaak Belasting (OZB)	- 42.151
Netto-investeringsvolume	75.138
Vaste schuld	473.000

Ontwikkeling begrotingsomvang in Haarlem, 2010-2020

Bron: Jaarverslagen gemeente Haarlem, voor 2020 Programmabegroting 2020-2024

5.4 Benchmarkindicatoren

Inleiding

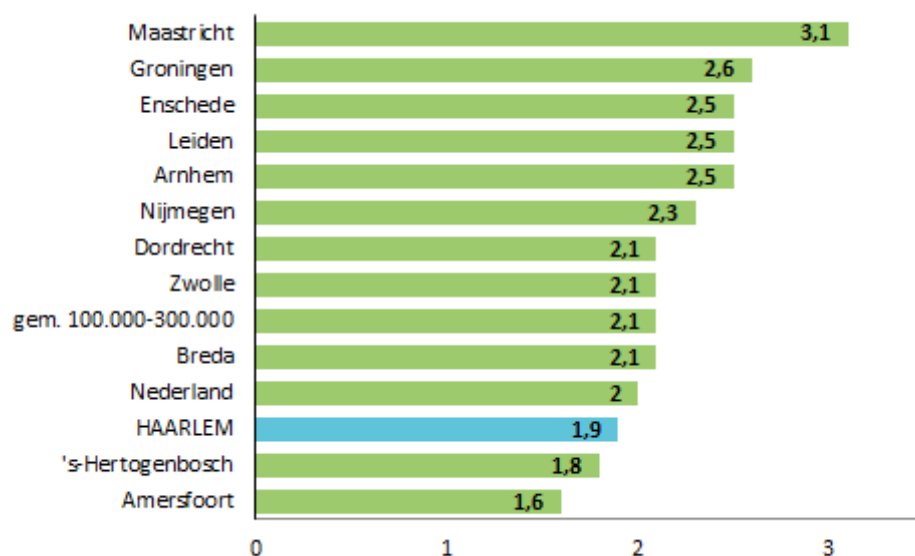
Onderstaande figuren tonen de 29 landelijk verplichte indicatoren die elke gemeente in de programmabegroting moet opnemen. In de programma's van deze programmabegroting zijn deze indicatoren gemarkeerd met "BZK".

In deze bijlage wordt de gemeente Haarlem steeds vergeleken (benchmark) met 12 vergelijkbare gemeenten, het gemiddelde van gemeenten met tussen de 100.000 en 300.000 inwoners en het gemiddelde voor Nederland. In de figuren zijn de cijfers voor het meest recente beschikbare (hele) jaar opgenomen.

Deze indicatoren worden door de VNG centraal gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Deze indicatoren worden met regelmaat geüpdatet, aangevuld, aangepast of met terugwerkende kracht gecorrigeerd. Het is zodoende mogelijk dat deze indicatoren in deze programmabegroting afwijken van de actuele situatie op het dashboard. In deze programmabegroting zijn de gegevens opgenomen, zoals deze op 1 augustus 2019 op het dashboard zijn gepubliceerd (peildatum).

Voortijdige schoolverlaters in Haarlem en vergelijkbare steden, 2016

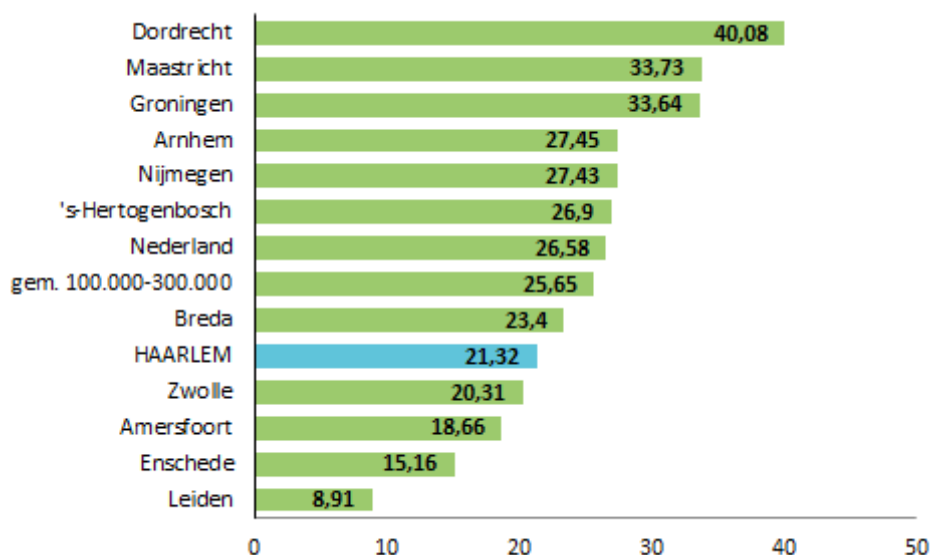
% van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat willen zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. 2016 staat voor schooljaar 2015/2016.

Bron: DUO/Ingrado

Relatief verzuim leerlingen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2017

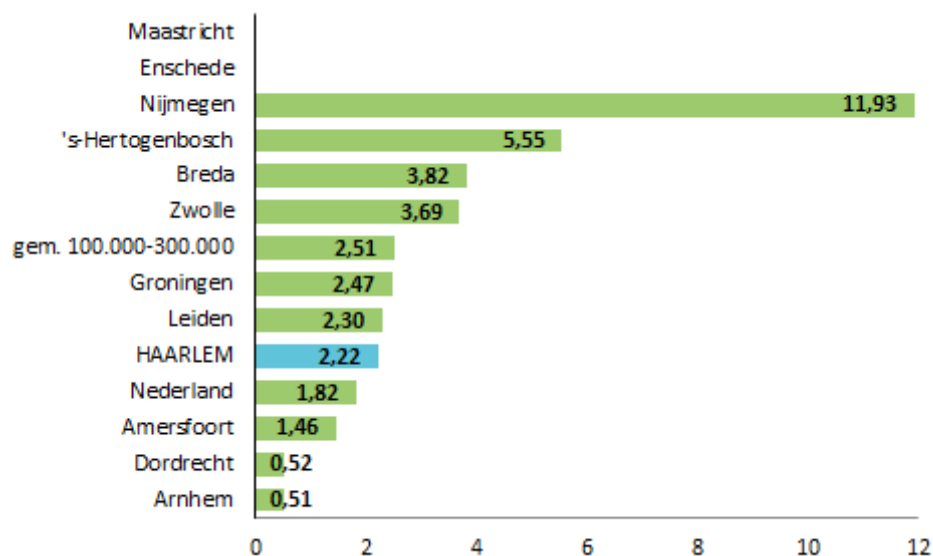
Aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar. 2017 staat voor schooljaar 2016/2017.

Bron: DUO/Ingrado

Absoluut verzuim leerlingen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2017

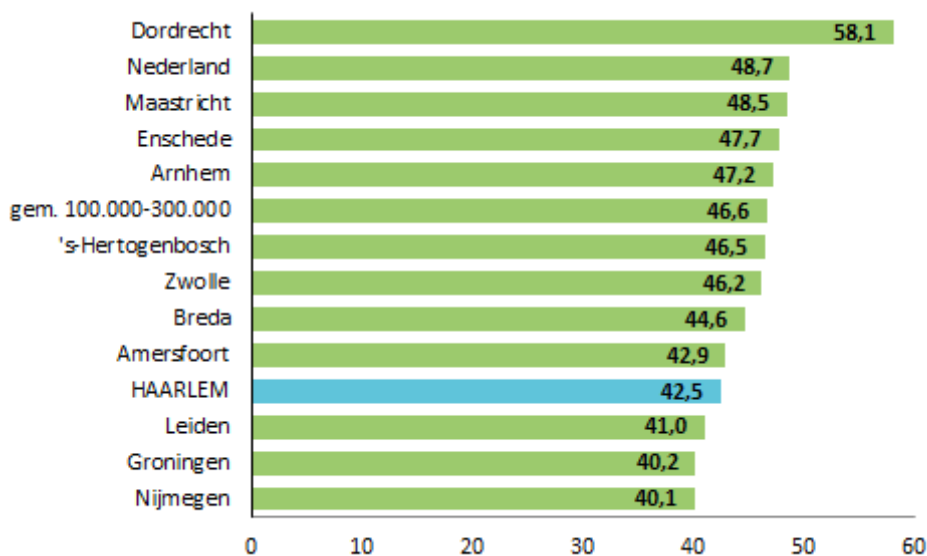
Aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners van de leeftijd 5-18 jaar. 2017 staat voor schooljaar 2016/2017. Geen cijfers voor Maastricht en Enschede beschikbaar.

Bron: DUO/Ingrado

Niet sporters in Haarlem en vergelijkbare steden, 2016

% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

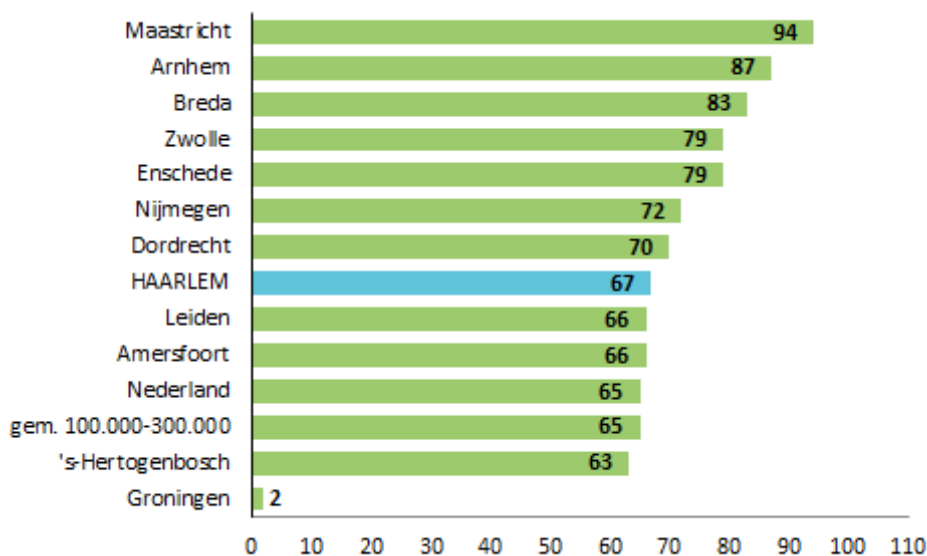

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD¹ en, CBS, RIVM

Programma 2 Ondersteuning en zorg

Clënten met maatwerkarrangement Wmo in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

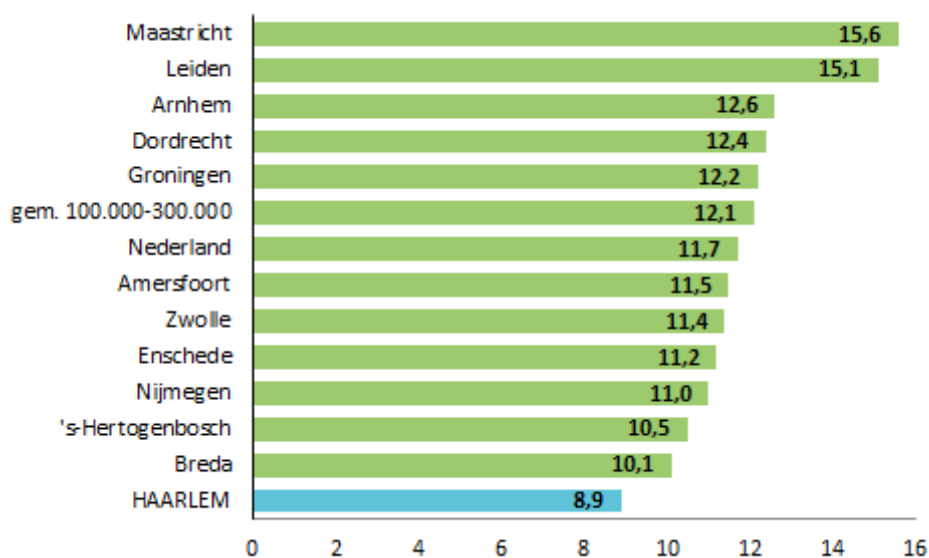
Aantal per 1.000 inwoners betreffende bevolkingsgroep.

Bron: CBS

Jongeren met jeugdhulp in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

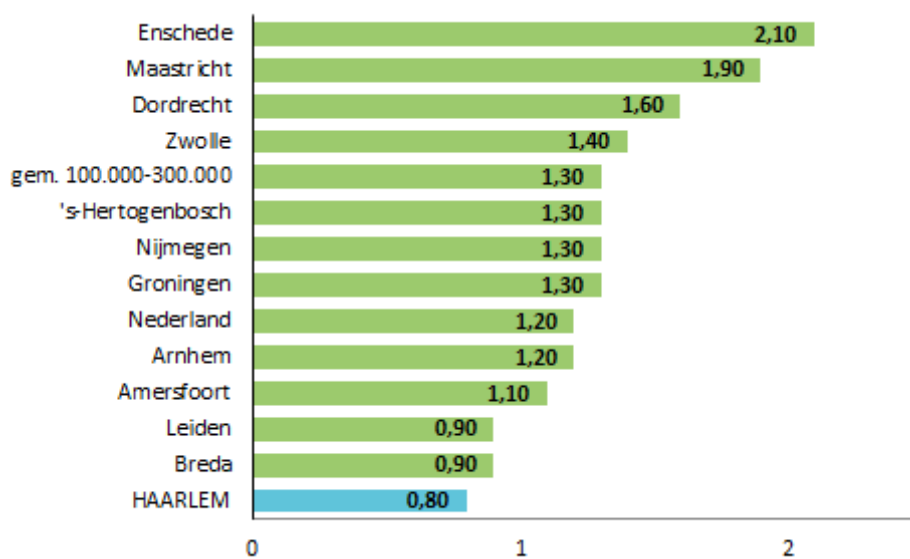
% van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS

Jongeren met jeugdbescherming in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

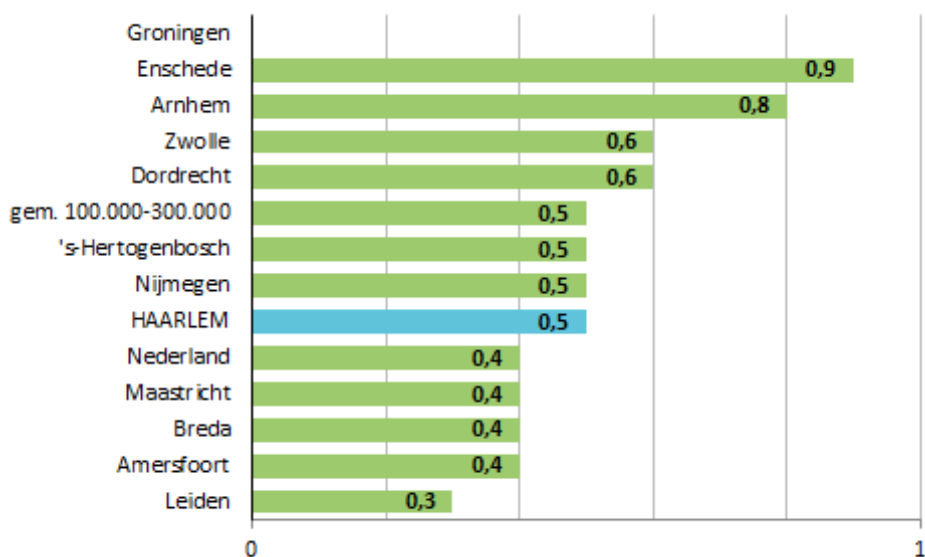
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ten opzichte van alle 0-18 jarigen.

Bron: CBS

Jongeren met jeugdreclassering in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

% jongeren 12-22 jaar met jeugdreclassering t.o.v. alle 12-22 jarigen. Geen cijfers voor Groningen.

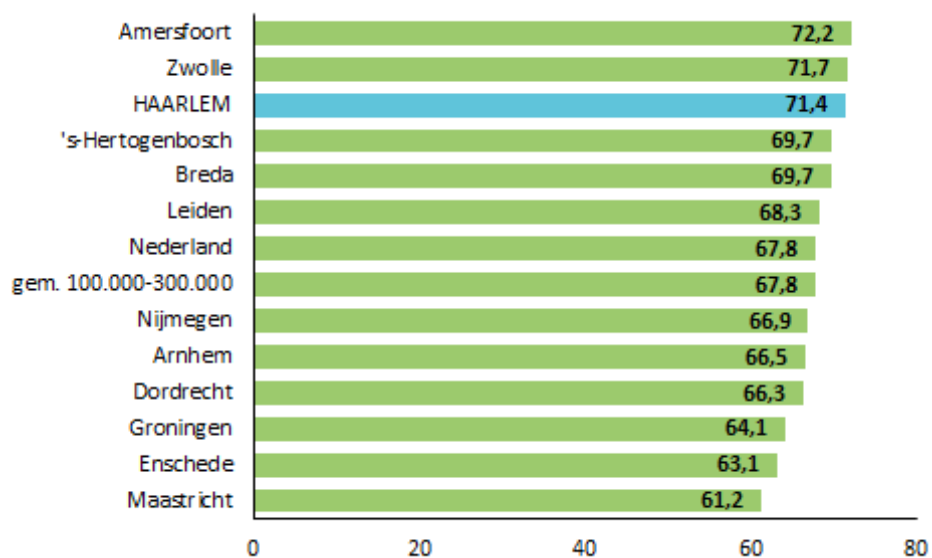

Bron: CBS

Programma 3 Werk, inkomen en schulden

Netto arbeidsparticipatie in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

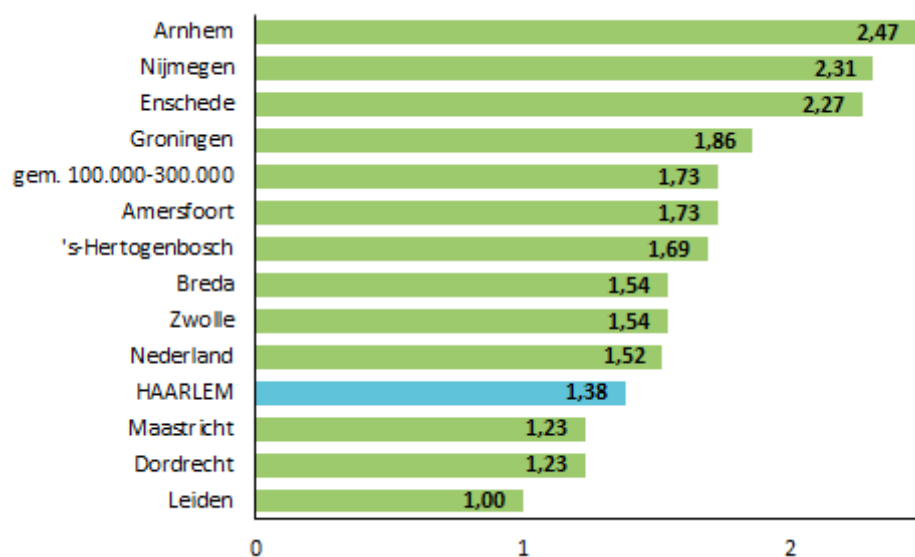
% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

Bron: CBS Arbeidsdeelname

Werkloze jongeren in Haarlem en vergelijkbare steden, 2015

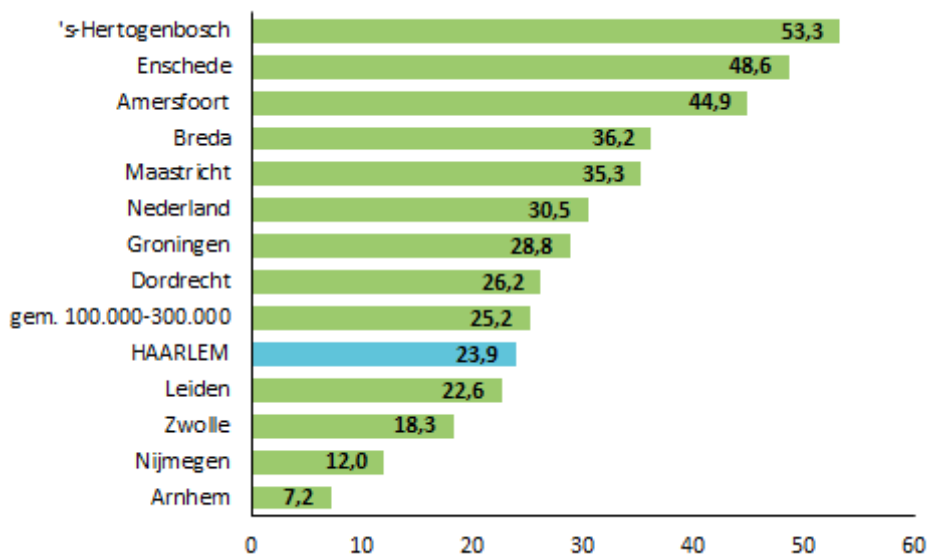
% werkloze jongeren 16-22 jaar.

Bron: Verwey Jonker instituut

Lopende re-integratievoorzieningen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

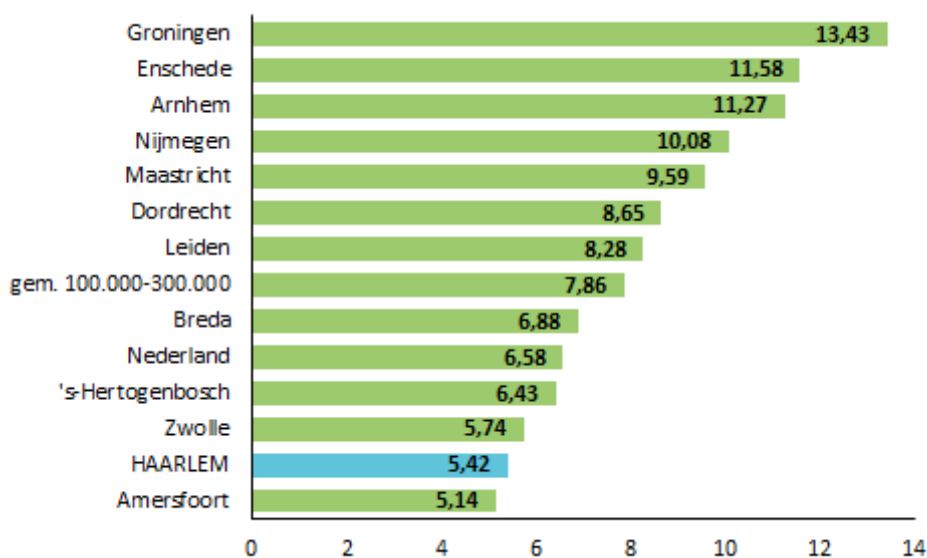
Aantal re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-65 jaar.

Bron: CBS Participatiewet

Kinderen uit bijstandsuitkeringsgezinnen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2015

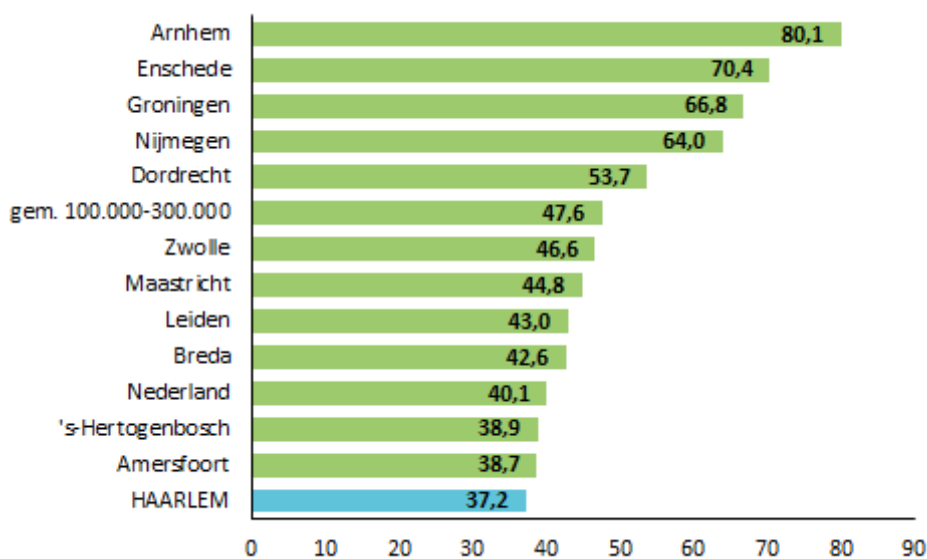
% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: Verwey Jonker instituut

Personen met een bijstandsuitkering in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

Aantal bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder.

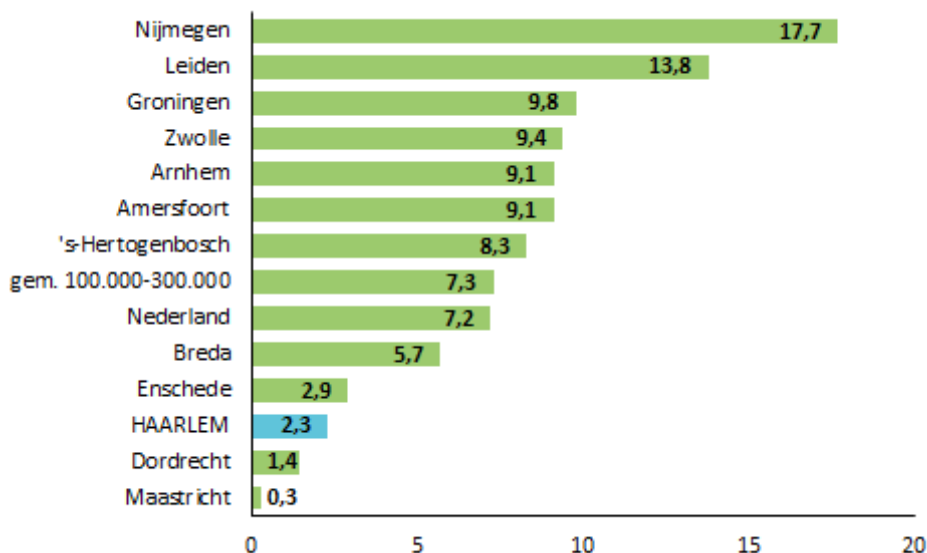

Bron: CBS Participatiewet

Programma 4 Duurzame stedelijke vernieuwing

Nieuw gebouwde woningen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2016

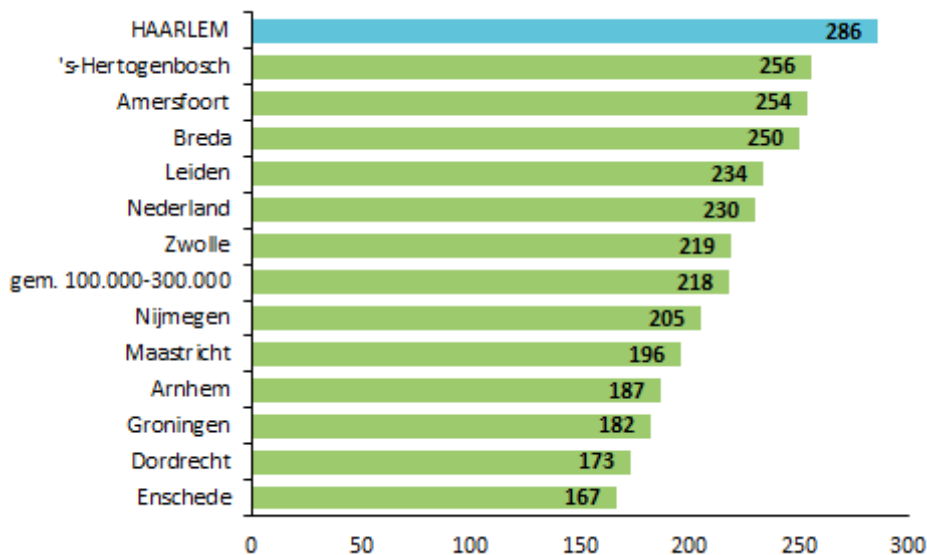
Per 1.000 woningen

Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

WOZ-waarde van woningen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

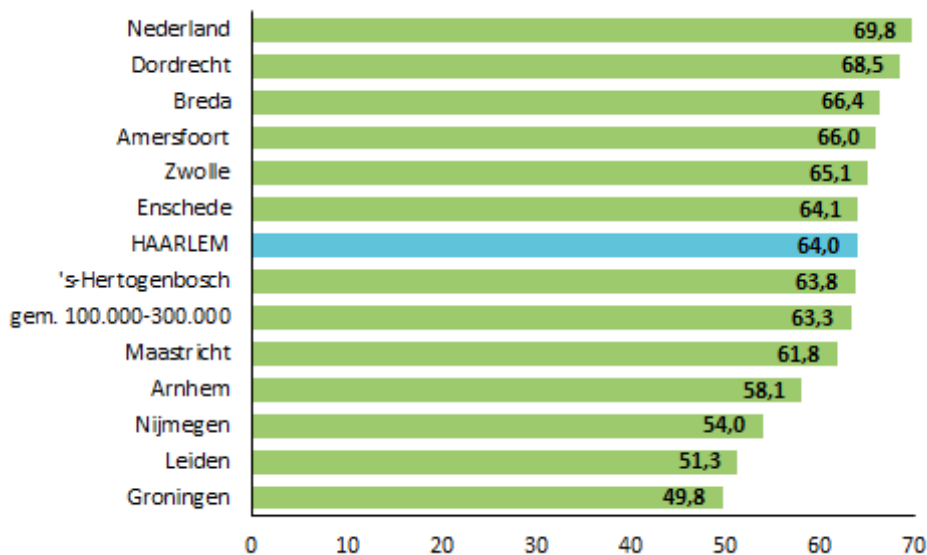
Gemiddelde WOZ waarde van woningen in duizenden euro's.

Bron: CBS

Demografische druk in Haarlem en vergelijkbare steden, 2019

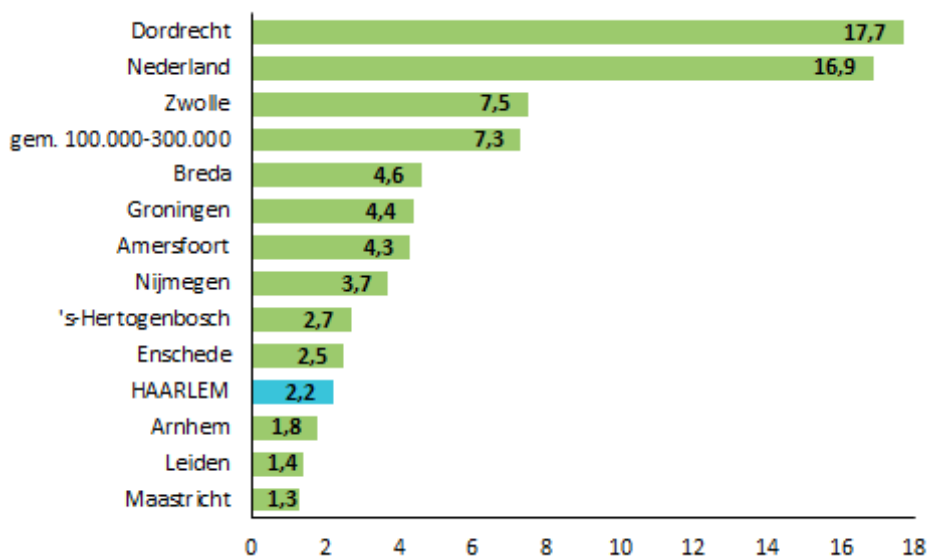
De som van het aantal personen van 0-20 jaar (groene druk) en 65 jaar of ouder (grijze druk) in verhouding tot de personen van 20-65 jaar.

Bron: CBS

Hernieuwbare elektriciteit in Haarlem en vergelijkbare steden, 2017

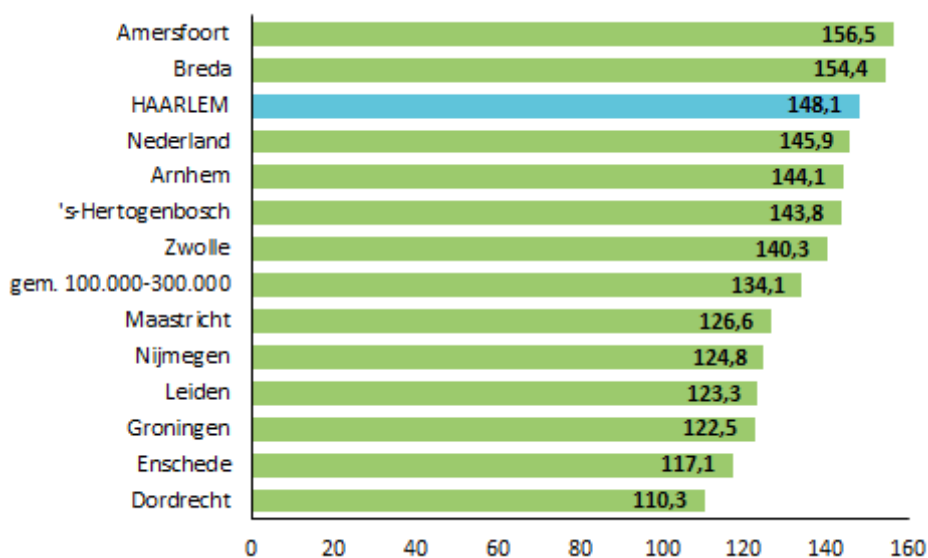
% van totaal.

Bron: Rijkswaterstaat-Klimaatmonitor

Vestigingen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

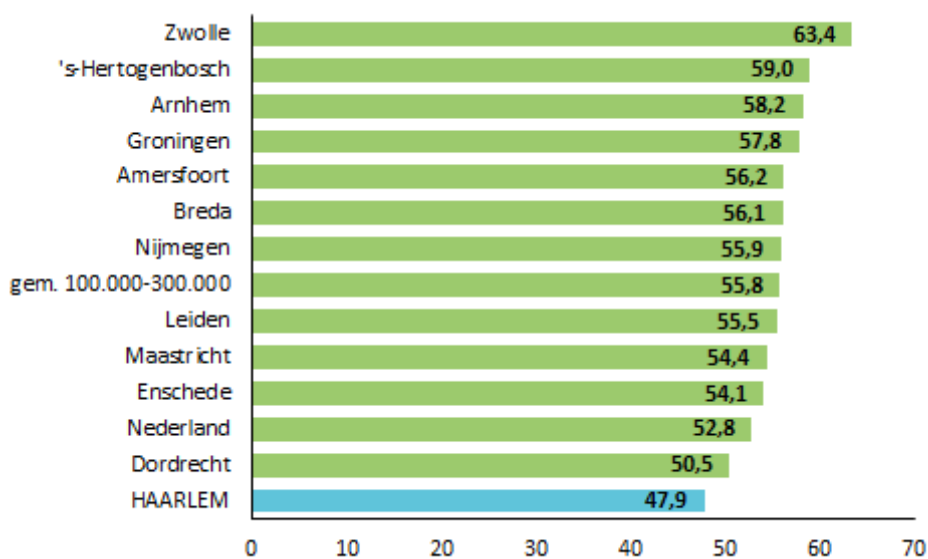
Aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

Bron: LISA

Functiemenging in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

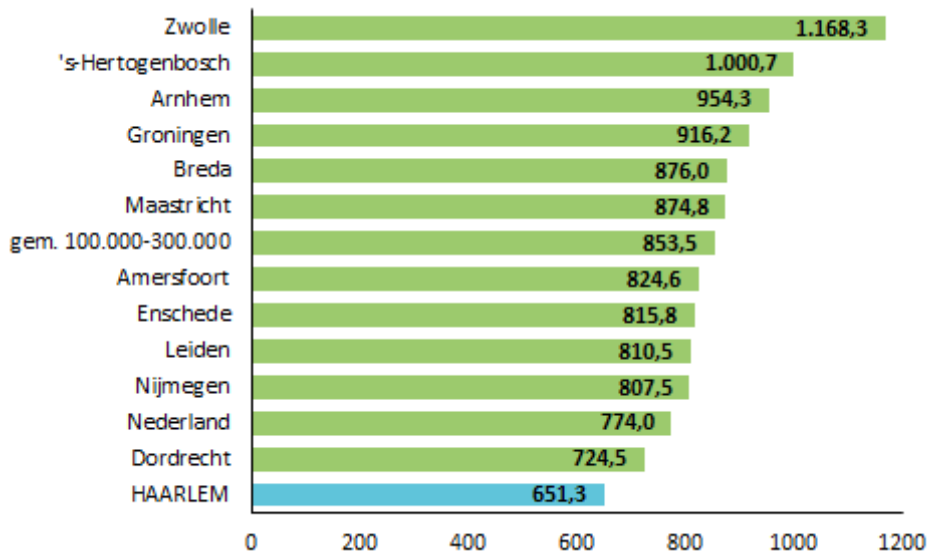
De functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken).

Bron: CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research

Banen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

Aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

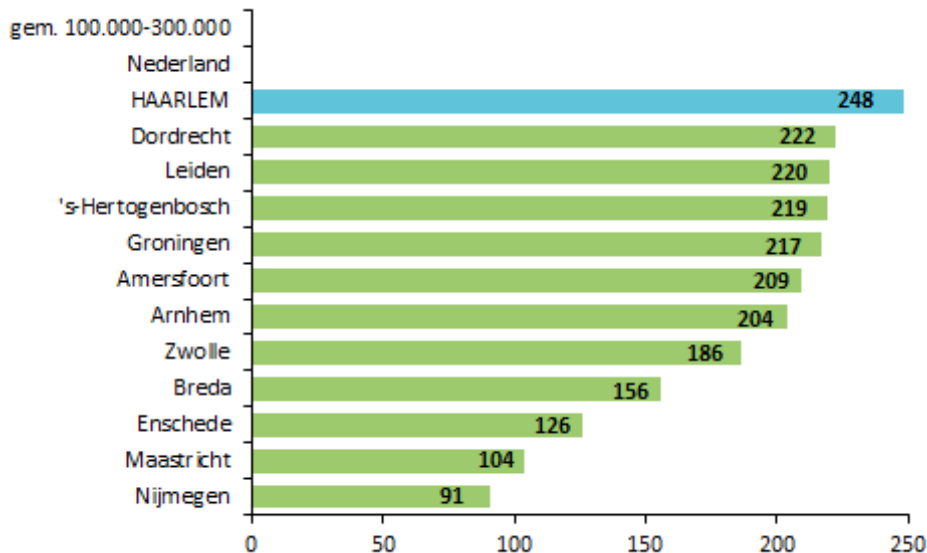

Bron: LISA

Programma 5 Beheer en onderhoud

Huishoudelijk restafval in Haarlem en vergelijkbare steden, 2017

Aantal kilogram huishoudelijk afval per inwoner. Geen cijfer voor 'gemiddelde gemeenten 100.000-300.000 inwoners en Nederland.

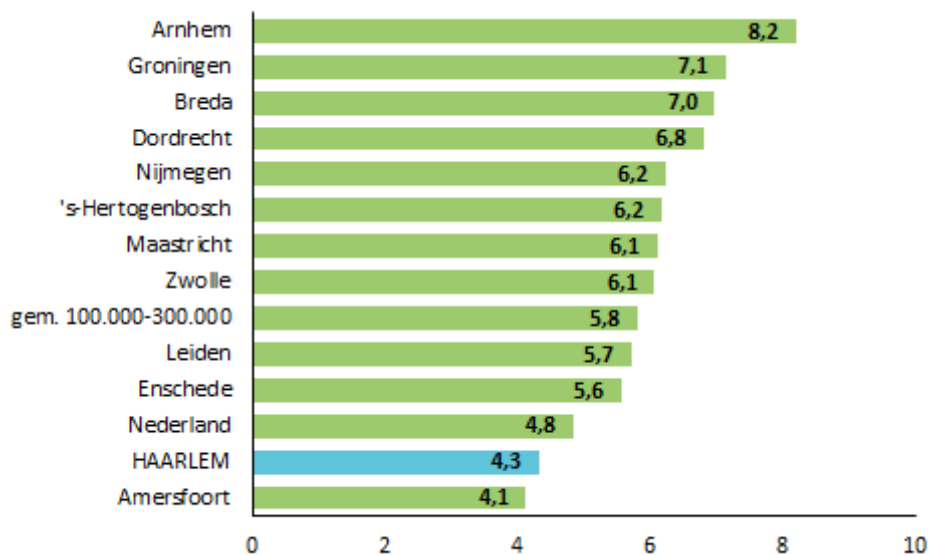

Bron: CBS

Programma 6 Burger bestuur en veiligheid

Gewelds- en seksuele misdrijven in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

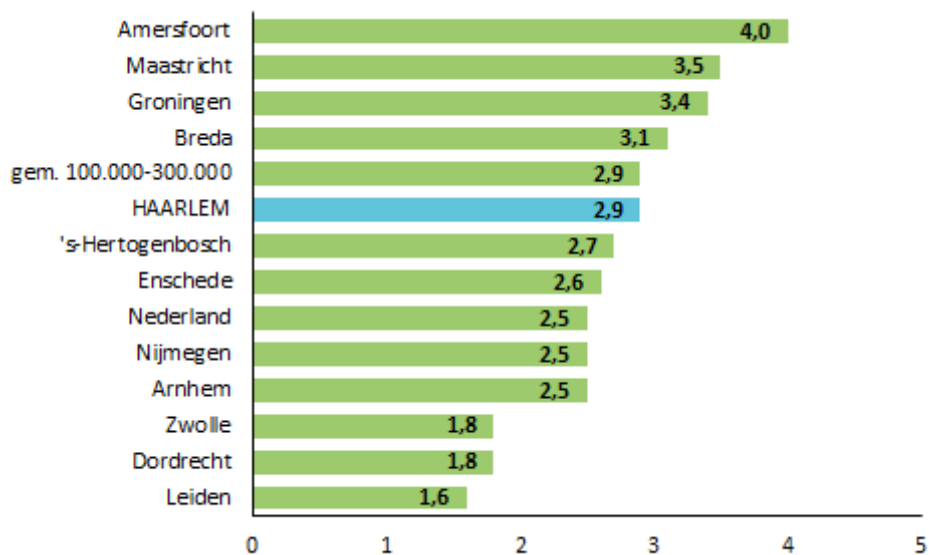
Per 1.000 inwoners.

Bron: CBS

Diefstal uit woningen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

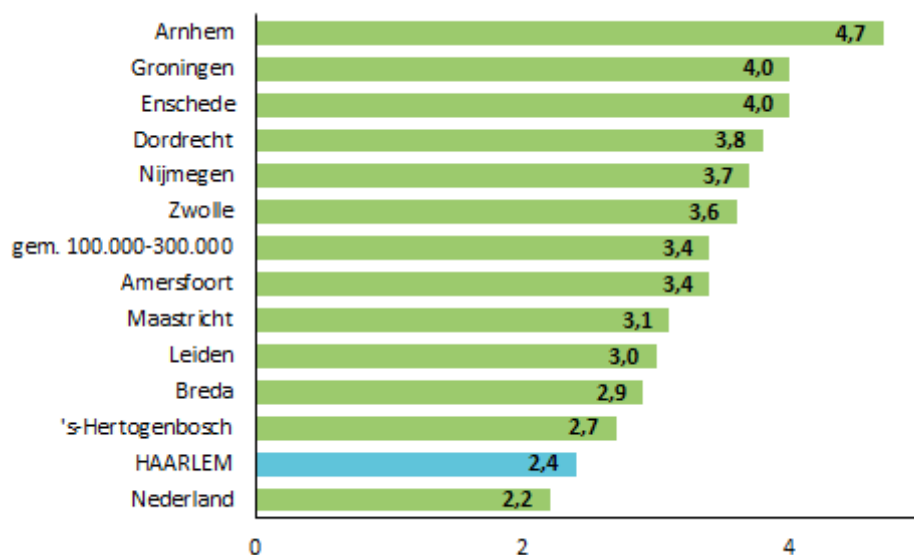
Per 1.000 inwoners.

Bron: CBS

Winkeldiefstallen in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

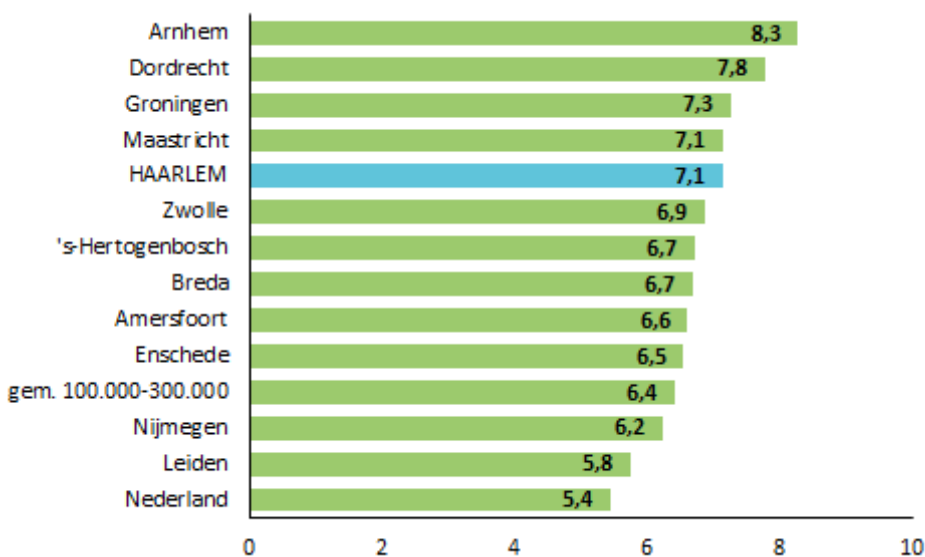
Per 1.000 inwoners.

Bron: CBS

Vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

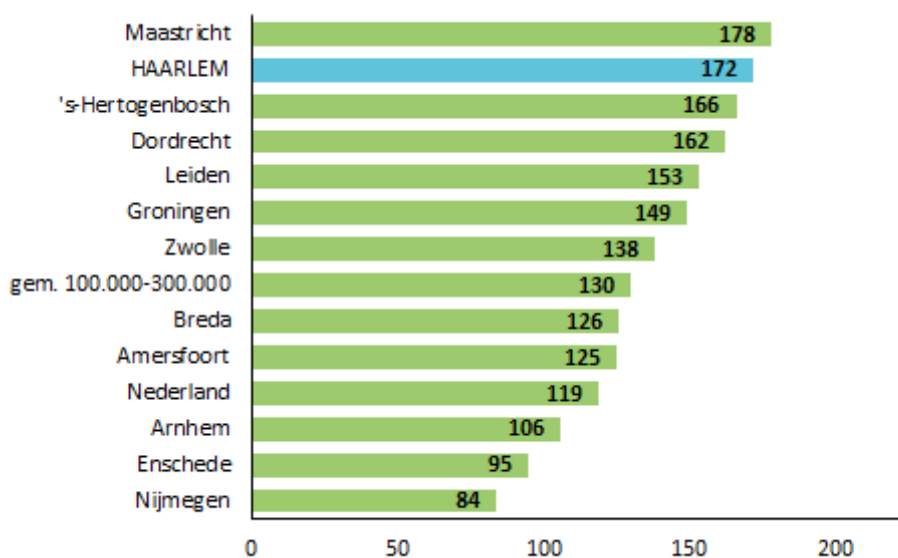
Per 1.000 inwoners.

Bron: CBS

Verwijzingen naar Halt in Haarlem en vergelijkbare steden, 2018

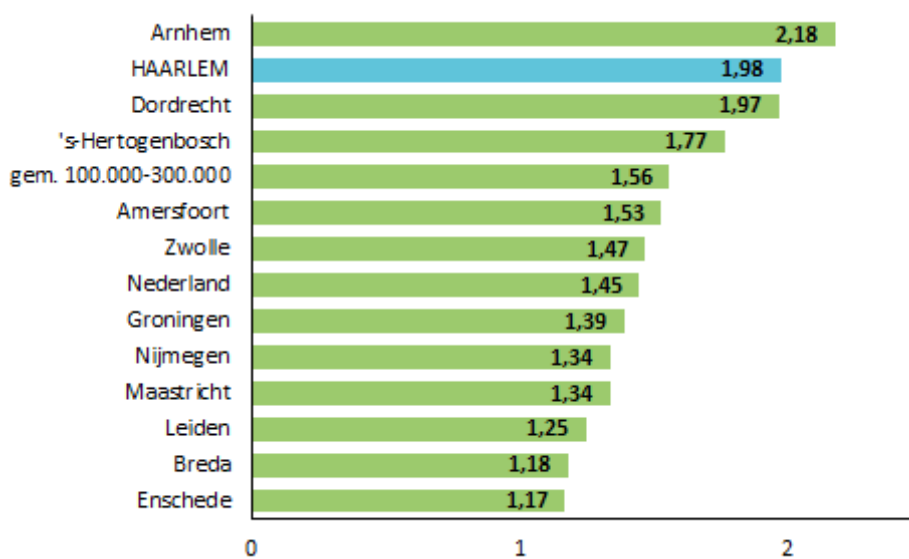
Aantal verwijzingen per 10.000 inwoners van 12-17 jaar.

Bron: Bureau Halt

Jongeren met een delict voor de rechter in Haarlem en vergelijkbare steden, 2015

% jongeren 12-21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.

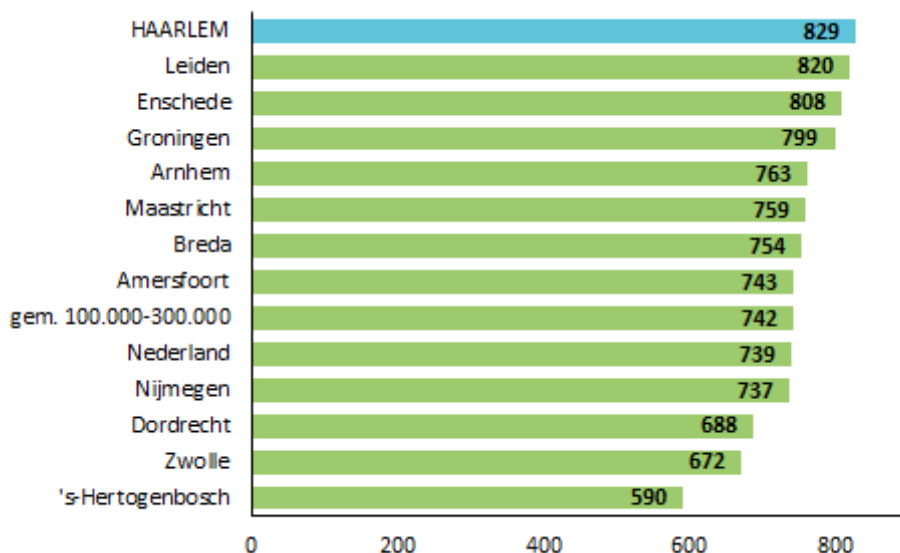

Bron: Verwey Jonker instituut

Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Woonlasten meerpersoonshuishouden in Haarlem en vergelijkbare steden, 2019

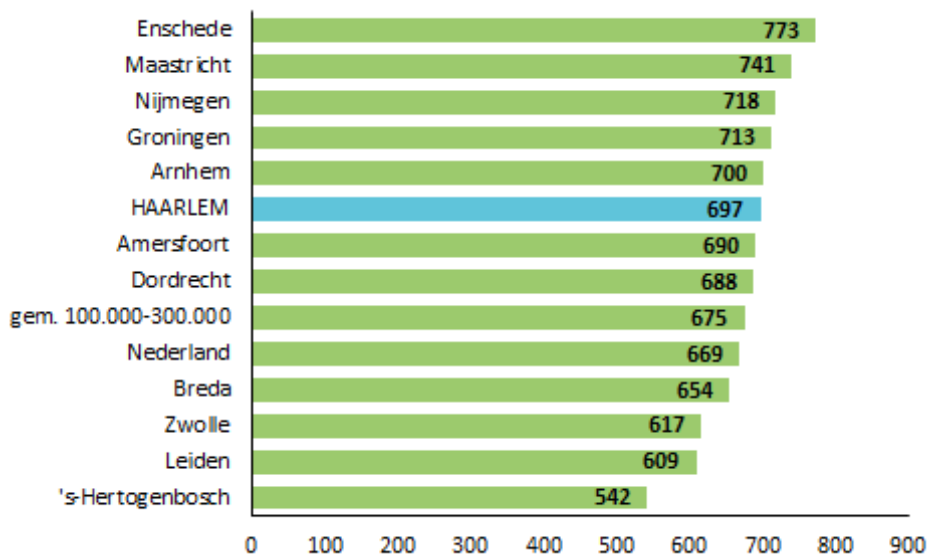
Gemiddeld totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron: COELO

Woonlasten eenpersoonshuishouden in Haarlem en vergelijkbare steden, 2019

Gemiddeld totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron: COELO

5.5 Overzicht personeel

Begroting personele lasten				
	FTE Formatie in 2020	Salaris en sociale lasten	Overig	Totaal
Bestuur				
Raad	39,0	991	142	1.133
College van burgemeester en wethouders	6,0	822	27	849
Voormalig college	15,0	239		239
Totaal bestuur	60,0	2.052	170	2.221
Bedrijven	45,5	2.611	107	2.717
Beheer en Beleid Openbare Ruimte	32,7	2.666	57	2.723
Bestuur en Communicatie	36,8	3.065	58	3.123
Concerncontrol	26,1	2.630	53	2.684
Data, Informatie en Analyse	29,9	2.293	41	2.334
Economie, Cultuur, Duurzaamheid en Wonen	40,4	3.433	55	3.489
Facilitaire Zaken	46,0	2.776	178	2.954
Financiën	34,3	2.653	52	2.704
HRM	33,9	2.664	49	2.714
Informatievoorziening	56,0	4.366	91	4.458
Interne Dienstverlening	63,7	5.449	97	5.547
Jeugd, Onderwijs en Sport	40,8	3.202	65	3.267
Juridische Zaken	29,6	2.550	48	2.598
Klantcontactcentrum	56,0	3.703	72	3.775
Maatschappelijke Ondersteuning	90,0	6.557	135	6.692
Managementondersteuning	52,7	3.186	66	3.251
Omgevingsbeleid	41,7	3.516	65	3.581
Programma- en Gebiedsmanagement	36,8	3.742	66	3.809
Project- en Contractmanagement	50,6	4.581	96	4.676
Schulden Minima en Sociale Recherche	72,8	5.093	94	5.187
Vastgoed	25,2	1.987	37	2.024
Veiligheid en Handhaving	97,9	6.071	344	6.415
Vergunningen, Toezicht en Handhaving	72,1	5.494	111	5.606
Werk en Inkomen	94,4	6.824	117	6.941
Directie	5,2	782	20	803
Griffie	7,6	677	14	691
Totaal huidig personeel	1218,6	92.573	2.189	94.762
Totaal	1.278,6	94.625	2.358	96.983

Peildatum 20-08-2019

Leeftijdsopbouw medewerkers gemeente Haarlem	Aantal	Percentage
> 60 jaar	273	19%
50-59 jaar	474	33%
40-49 jaar	363	25%
30-39 jaar	231	16%
< 30 jaar	94	7%
Totaal	1.435	100%

Peildatum 20-08-2019

Gemiddelde leeftijd	Aantal	Leeftijd
Vrouw	855	47,9
Man	580	49,9
Man/vrouw	1.435	48,7

5.6 Productenraming

11.1101 Onderwijsbeleid	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-6.442	-5.942	-5.339	-5.197	-5.055	-5.055	-5.055
Lasten	10.135	9.242	10.110	10.374	9.763	9.651	9.581
Saldo (excl. mutaties reserves)	3.693	3.300	4.770	5.177	4.708	4.596	4.526
11.1102 Leerplicht regionaal	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-1.598	-1.681	-1.709	-1.709	-1.709	-1.709	-1.709
Lasten	850	2.399	2.471	2.489	2.489	2.489	2.489
Saldo (excl. mutaties reserves)	-748	718	761	780	780	780	780
11.1103 Onderwijshuisvesting	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-711	-521	-334	-334	-315	-315	-315
Lasten	16.549	14.937	15.115	15.852	15.365	14.031	14.002
Saldo (excl. mutaties reserves)	15.838	14.415	14.780	15.518	15.050	13.715	13.687
11.1104 Sportbeleid	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-3	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Lasten	5.579	5.510	5.624	5.624	5.624	5.624	5.624
Saldo (excl. mutaties reserves)	5.576	5.510	5.623	5.623	5.623	5.623	5.623
11.1105 Sportaccommodaties	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	4.025	4.110	4.239	4.626	4.990	5.233	5.258
Saldo (excl. mutaties reserves)	4.025	4.110	4.239	4.626	4.990	5.233	5.258
12.1201 Publieke gezondheid	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	3.781	3.991	3.997	3.997	3.834	3.834	3.834
Saldo (excl. mutaties reserves)	3.781	3.991	3.997	3.997	3.834	3.834	3.834
12.1202 Sociale basis	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-113						

	Lasten	14.682	16.094	14.186	14.127	14.120	14.119	14.068
	Saldo (excl. mutaties reserves)	14.569	16.094	14.186	14.127	14.120	14.119	14.068
12.1203	Sociale wijkteams	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-102	-105	-106	-106	-106	-106	-106
	Lasten	831	1.798	2.542	2.553	2.546	2.546	2.546
	Saldo (excl. mutaties reserves)	729	1.693	2.436	2.447	2.440	2.440	2.440
12.1204	CJG	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	7.772	9.155	9.349	9.351	9.354	9.357	9.357
	Saldo (excl. mutaties reserves)	7.772	9.155	9.349	9.351	9.354	9.357	9.357
21.2101	Vervoersvoorzieningen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-548	-200	-205	-205	-205	-205	-205
	Lasten	4.515	5.029	5.141	5.147	5.140	5.140	5.140
	Saldo (excl. mutaties reserves)	3.967	4.829	4.936	4.942	4.936	4.936	4.936
21.2102	Woonvoorzieningen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-910						
	Lasten	1.357	2.145	2.286	2.294	2.285	2.285	2.285
	Saldo (excl. mutaties reserves)	447	2.145	2.286	2.294	2.285	2.285	2.285
21.2103	Huishoudelijke ondersteuning	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-2.077	-755	-772	-772	-772	-772	-772
	Lasten	9.605	9.628	11.606	11.618	11.605	11.605	11.605
	Saldo (excl. mutaties reserves)	7.528	8.873	10.834	10.845	10.833	10.833	10.833
21.2104	Begeleiding en dagbesteding	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	15.428	11.728	14.251	14.260	14.251	14.251	14.251
	Saldo (excl. mutaties reserves)	15.428	11.728	14.251	14.260	14.251	14.251	14.251
21.2105	Gezinsbegel.en jongvolwassenen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024

	Lasten	493	1.113	1.138	1.191	1.189	1.189	1.189
	Saldo (excl. mutaties reserves)	493	1.113	1.138	1.191	1.189	1.189	1.189
21.2106	Ovrg voorzieningen volwassenen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-195	-44	-44	-44	-44	-44	-44
	Lasten	1.378	1.179	1.048	1.058	1.047	1.047	1.047
	Saldo (excl. mutaties reserves)	1.182	1.135	1.004	1.013	1.003	1.003	1.003
22.2201	Ambulante jeugdhulp	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	16.139	12.521	17.490	17.336	17.286	17.236	17.236
	Saldo (excl. mutaties reserves)	16.139	12.521	17.490	17.336	17.286	17.236	17.236
22.2202	Jeugdhulp met verblijf	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	10.155	9.700	9.281	8.987	8.787	8.787	8.787
	Saldo (excl. mutaties reserves)	10.155	9.700	9.281	8.987	8.787	8.787	8.787
22.2203	Hoogspecialistische jeugdhulp	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-70						
	Lasten	2.817	2.600	2.660	2.660	2.660	2.660	2.660
	Saldo (excl. mutaties reserves)	2.746	2.600	2.660	2.660	2.660	2.660	2.660
22.2204	Overige voorzieningen jeugd	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-190	-90	-90	-90	-90	-90	-90
	Lasten	3.550	4.176	1.434	972	970	970	970
	Saldo (excl. mutaties reserves)	3.360	4.086	1.344	882	880	880	880
23.2301	Maatschappelijke opvang	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-1.780	-1.131	-1.157	-1.157	-1.157	-1.157	-1.157
	Lasten	17.360	17.989	17.047	16.995	16.959	16.960	16.959
	Saldo (excl. mutaties reserves)	15.580	16.858	15.891	15.838	15.802	15.803	15.802
23.2302	Beschermd wonen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024

	Baten	-3.414	-2.900	-2.967	-2.967	-2.967	-2.967	-2.967
	Lasten	41.409	44.152	45.507	45.625	45.615	45.615	45.615
	Saldo (excl. mutaties reserves)	37.994	41.252	42.540	42.658	42.648	42.648	42.648
31.3101	Re-integratie	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-1.155	-926					
	Lasten	8.728	7.554	6.440	6.392	6.514	6.517	6.517
	Saldo (excl. mutaties reserves)	7.574	6.628	6.440	6.392	6.514	6.517	6.517
31.3102	Participatie	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	493	425	290	303	308	308	308
	Saldo (excl. mutaties reserves)	493	425	290	303	308	308	308
31.3103	Sociale werkvoorziening	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	16.023	15.341	14.749	14.353	13.868	13.367	12.907
	Saldo (excl. mutaties reserves)	16.023	15.341	14.749	14.353	13.868	13.367	12.907
32.3201	Inkomen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-56.637	-57.095	-57.908	-55.433	-55.433	-55.433	-55.433
	Lasten	58.785	58.111	59.564	59.376	59.576	59.776	59.876
	Saldo (excl. mutaties reserves)	2.148	1.017	1.655	3.943	4.143	4.343	4.443
32.3202	Inkomensondersteuning	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-791	-630	-630	-630	-630	-630	-630
	Lasten	9.594	10.322	10.254	11.057	11.107	11.107	11.107
	Saldo (excl. mutaties reserves)	8.804	9.692	9.624	10.427	10.477	10.477	10.477
32.3203	Fraudebestrijding	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-59	-60	-60	-60	-60	-60	-60
	Lasten	707	1.031	1.042	1.056	1.056	1.056	1.056
	Saldo (excl. mutaties reserves)	647	972	982	996	996	996	996

33.3301 Schulddienstverlening	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-242	-220	-222	-222	-222	-222	-222
Lasten	2.857	2.705	2.209	2.202	2.202	2.202	2.202
Saldo (excl. mutaties reserves)	2.616	2.485	1.987	1.981	1.981	1.981	1.981
33.3302 Budgetondersteuning	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	262	502	115	53	53	53	53
Saldo (excl. mutaties reserves)	262	502	115	53	53	53	53
41.4101 Wonen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-668	-22	-22	-22	-22	-22	-22
Lasten	2.233	2.400	2.285	2.249	1.702	1.621	1.621
Saldo (excl. mutaties reserves)	1.565	2.378	2.263	2.227	1.680	1.599	1.599
41.4102 Ruimtelijke ontwikkeling	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-144	-50	-51	-51			
Lasten	3.052	4.111	2.811	2.902	1.990	1.787	1.787
Saldo (excl. mutaties reserves)	2.907	4.061	2.760	2.851	1.990	1.787	1.787
41.4103 Omgevingskwaliteit	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-247	-56	-57	-57	-57	-57	-57
Lasten	3.493	4.771	3.737	4.313	4.319	3.733	3.785
Saldo (excl. mutaties reserves)	3.246	4.714	3.680	4.256	4.262	3.676	3.728
41.4104 Erfgoed	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten		697	801	834	834	834	834
Saldo (excl. mutaties reserves)		697	801	834	834	834	834
42.4201 Economie	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-103	-45	-46	-46	-46	-46	-46
Lasten	1.797	2.229	2.716	2.726	2.676	2.499	2.482

Saldo (excl. mutaties reserves)		1.695	2.184	2.670	2.681	2.631	2.453	2.436
42.4202	Toerisme	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-281	-139	-139	-139	-139	-139	-139
	Lasten	1.551	1.418	1.319	1.437	1.437	1.319	1.319
Saldo (excl. mutaties reserves)		1.269	1.280	1.181	1.298	1.298	1.181	1.181
42.4203	Cultuur	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-38	-44	-45	-45	-45	-45	-45
	Lasten	26.276	26.632	26.602	25.866	25.979	26.104	26.116
Saldo (excl. mutaties reserves)		26.238	26.587	26.557	25.821	25.934	26.059	26.071
43.4301	Grondexploitaties algemeen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-12.531	-4.239	-16.234	-12.210	-7.906	-6.574	-6.574
	Lasten	9.950	4.451	15.179	7.445	6.329	2.430	2.430
Saldo (excl. mutaties reserves)		-2.581	212	-1.055	-4.765	-1.577	-4.144	-4.144
51.5101	Afvalinzameling en reiniging	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-21.587	-24.649	-24.772	-24.949	-24.257	-23.787	-23.604
	Lasten	21.072	22.993	23.730	23.872	23.335	22.933	22.750
Saldo (excl. mutaties reserves)		-516	-1.656	-1.042	-1.076	-921	-854	-854
51.5102	Openbare ruimte ondergronds	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-12.469	-13.061	-12.372	-12.806	-13.269	-13.548	-13.828
	Lasten	9.419	9.941	9.561	9.996	10.459	10.737	11.018
Saldo (excl. mutaties reserves)		-3.050	-3.120	-2.811	-2.811	-2.810	-2.811	-2.811
51.5103	Beheer openbare ruimte	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-1.216	-1.125	-1.141	-1.141	-1.141	-1.141	-1.141
	Lasten	5.852	32.323	33.567	35.322	35.590	36.589	37.111
Saldo (excl. mutaties reserves)		4.635	31.197	32.426	34.181	34.449	35.448	35.970

51.5104	Haarlem:Wegen,straten,pleinen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-409						
	Lasten	14.270		13	13	13	13	13
	Saldo (excl. mutaties reserves)	13.861		13	13	13	13	13
51.5105	Haarlem: Groen & overige	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-107						
	Lasten	13.573	4.513	4.028	4.188	4.115	4.268	4.213
	Saldo (excl. mutaties reserves)	13.466	4.513	4.028	4.188	4.115	4.268	4.213
51.5106	Haarlem:Initiat.&anter.ovkmstn	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-410	-637	-646	-646	-646	-646	-646
	Lasten	1.610	1.226	1.164	1.168	1.167	922	922
	Saldo (excl. mutaties reserves)	1.201	589	519	522	521	276	276
51.5107	Gebied Noord	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-23						
	Lasten	639	755	648	619	609	609	609
	Saldo (excl. mutaties reserves)	616	755	648	619	609	609	609
51.5108	Gebied Schalkwijk	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-23						
	Lasten	604	852	690	706	696	696	696
	Saldo (excl. mutaties reserves)	581	852	690	706	696	696	696
51.5109	Gebied Oost	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-21						
	Lasten	724	468	573	547	535	535	535
	Saldo (excl. mutaties reserves)	703	468	573	547	535	535	535
51.5110	Gebied Centrum	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024

	Baten	-23						
	Lasten	466	454	454	436	426	426	426
	Saldo (excl. mutaties reserves)	443	454	454	436	426	426	426
51.5111 Gebied Zuid	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-30						
	Lasten	600	720	628	604	594	523	523
	Saldo (excl. mutaties reserves)	570	720	628	604	594	523	523
52.5201 Fietsparkeren	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-67	-201	-202	-202	-202	-202	-202
	Lasten	312	979	696	963	1.052	1.139	1.136
	Saldo (excl. mutaties reserves)	245	779	494	762	850	937	934
52.5202 Parkeren algemeen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Lasten	4.086	4.402	4.302	4.364	4.575	4.564	4.554
	Saldo (excl. mutaties reserves)	4.086	4.402	4.302	4.364	4.575	4.564	4.554
52.5203 Straatparkeren	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-9.731	-10.319	-10.460	-10.460	-10.460	-10.460	-10.460
	Lasten	298	279	285	285	285	285	285
	Saldo (excl. mutaties reserves)	-9.433	-10.040	-10.175	-10.175	-10.175	-10.175	-10.175
52.5204 Parkeergarages	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-10.593	-10.354	-10.499	-10.499	-10.499	-10.499	-10.499
	Lasten	4.654	5.050	4.921	4.743	4.684	4.634	4.625
	Saldo (excl. mutaties reserves)	-5.939	-5.304	-5.578	-5.756	-5.815	-5.864	-5.874
52.5205 Parkeren Handhaving	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-1.344	-1.364	-1.383	-1.383	-1.383	-1.383	-1.383
	Lasten	1.268	2.189	2.092	2.135	2.135	2.115	2.115
	Saldo (excl. mutaties reserves)	-76	825	708	752	752	732	732

52.5206	Parkeren beleid	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-25						
	Lasten	399						
	Saldo (excl. mutaties reserves)	375						
53.5301	Havendienst	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-1.035	-1.023	-1.038	-1.038	-1.038	-1.038	-1.038
	Lasten	1.460	1.928	1.902	2.067	2.127	1.758	1.886
	Saldo (excl. mutaties reserves)	425	905	864	1.029	1.089	720	848
53.5302	Begraafplaatsen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-1.403	-1.288	-1.302	-1.302	-1.302	-1.302	-1.302
	Lasten	1.597	1.813	1.685	1.626	1.614	1.614	1.611
	Saldo (excl. mutaties reserves)	194	525	383	325	313	312	309
53.5303	NME/Kinderboerderij	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-15	-18	-18	-18	-18	-18	-18
	Lasten	941	901	918	926	926	926	926
	Saldo (excl. mutaties reserves)	927	883	900	908	908	908	908
53.5304	Dierenbescherming	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	259						
	Saldo (excl. mutaties reserves)	259						
53.5305	Vastgoedbeheer	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-17.580	-14.766	-14.889	-14.814	-14.825	-14.811	-14.811
	Lasten	17.498	14.789	13.361	13.515	13.280	13.141	13.071
	Saldo (excl. mutaties reserves)	-82	23	-1.528	-1.299	-1.545	-1.670	-1.739
61.6101	Dienstverlening	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-3.425	-2.182	-2.209	-2.210	-2.210	-2.214	-2.214

	Lasten	5.523	4.676	4.535	4.817	4.852	4.801	4.799
	Saldo (excl. mutaties reserves)	2.098	2.494	2.325	2.607	2.642	2.587	2.585
61.6102 Basisregistraties	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-40						
	Lasten	1.645	2.362	2.156	2.110	2.110	2.110	2.110
	Saldo (excl. mutaties reserves)	1.605	2.362	2.156	2.110	2.110	2.110	2.110
62.6201 Gemeenteraad	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Lasten	2.010	2.133	2.184	2.193	2.193	2.193	2.193
	Saldo (excl. mutaties reserves)	2.010	2.133	2.184	2.193	2.193	2.193	2.193
62.6202 College van B&W	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-41		-45	-45			
	Lasten	3.358	3.748	3.745	3.664	3.474	3.479	3.479
	Saldo (excl. mutaties reserves)	3.316	3.748	3.700	3.619	3.474	3.479	3.479
63.6301 Openbare orde en veiligheid	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-1.340	-735	-735	-735			
	Lasten	5.916	5.667	5.829	5.913	5.167	4.984	4.984
	Saldo (excl. mutaties reserves)	4.576	4.932	5.094	5.178	5.167	4.984	4.984
63.6302 WABO	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-6.049	-5.127	-5.247	-5.298	-5.298	-5.298	-5.298
	Lasten	3.803	4.291	4.470	4.522	4.522	4.522	4.522
	Saldo (excl. mutaties reserves)	-2.246	-836	-776	-776	-776	-776	-776
63.6303 Handhaving & overig	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
	Baten	-1.407	-1.316	-1.334	-1.334	-1.334	-1.334	-1.334
	Lasten	4.873	4.821	4.710	4.876	4.875	4.873	4.871
	Saldo (excl. mutaties reserves)	3.466	3.506	3.376	3.542	3.541	3.539	3.537

63.6304 Branden en crisis	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-390						
Lasten	12.031	12.548	12.848	13.106	12.968	12.968	12.968
Saldo (excl. mutaties reserves)	11.641	12.548	12.848	13.106	12.968	12.968	12.968
71.7101 Belastingen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-617	-449	-455	-455	-455	-455	-455
Lasten	4.612	5.001	5.080	5.080	5.080	5.078	5.077
Saldo (excl. mutaties reserves)	3.995	4.553	4.625	4.625	4.625	4.623	4.622
71.7102 OZB	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-39.768	-40.583	-42.151	-42.151	-42.151	-42.151	-42.151
Saldo (excl. mutaties reserves)	-39.768	-40.583	-42.151	-42.151	-42.151	-42.151	-42.151
71.7103 Precariobelasting	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-6.083	-6.227	-6.237	-6.237	-718	-718	-718
Saldo (excl. mutaties reserves)	-6.083	-6.227	-6.237	-6.237	-718	-718	-718
71.7104 Overige belastinginkomsten	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-3.196	-4.063	-4.071	-4.071	-4.071	-3.995	-3.978
Saldo (excl. mutaties reserves)	-3.196	-4.063	-4.071	-4.071	-4.071	-3.995	-3.978
72.7201 Algemene uitkering	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-299.465	-310.177	-322.720	-321.326	-318.676	-320.914	-322.212
Saldo (excl. mutaties reserves)	-299.465	-310.177	-322.720	-321.326	-318.676	-320.914	-322.212
72.7202 Financiering	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-176	-167	-151	-141	-131	-122	-115
Lasten	-1.869	-1.340	208	-1.655	-2.641	-2.568	-2.587
Saldo (excl. mutaties reserves)	-2.046	-1.507	57	-1.796	-2.772	-2.690	-2.702

72.7203 Dividend	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-1.175	-864	-964	-964	-964	-964	-964
Lasten	1	1	1	1	1	1	1
Saldo (excl. mutaties reserves)	-1.174	-864	-964	-964	-964	-964	-964
72.7204 Algemene baten en lasten	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-160						
Lasten	1.738	1.032	2.063	-684	-1.231	-1.186	-1.157
Saldo (excl. mutaties reserves)	1.579	1.032	2.063	-684	-1.231	-1.186	-1.157
72.7205 Saldo kostenplaatsen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-6						
Lasten	453	-249					
Saldo (excl. mutaties reserves)	447	-249					
72.7206 Onvoorzien	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten		176	426	426	426	426	426
Saldo (excl. mutaties reserves)		176	426	426	426	426	426
72.7207 Vennootschapsbelasting	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	746	700	700	700	700	700	700
Saldo (excl. mutaties reserves)	746	700	700	700	700	700	700
73.7301 Facilitair huisvest. materieel	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-3						
Lasten	7.000	6.936	6.622	6.594	6.695	6.633	6.587
Saldo (excl. mutaties reserves)	6.997	6.936	6.622	6.594	6.695	6.633	6.587
73.7302 ICT materieel	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-13						
Lasten	4.981	5.244	6.996	7.685	8.183	8.774	9.473

	Saldo (excl. mutaties reserves)	4.968	5.244	6.996	7.685	8.183	8.774	9.473
73.7303	Overige materiele overhead	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-8	-16	-16	-16	-16	-16	-16
	Lasten	2.948	3.311	3.255	3.274	2.958	2.954	2.994
	Saldo (excl. mutaties reserves)	2.940	3.295	3.239	3.258	2.942	2.939	2.978
73.7304	Pers.cent.besturend proces	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-108						
	Lasten	6.866	7.052	7.029	7.111	7.111	7.111	7.111
	Saldo (excl. mutaties reserves)	6.758	7.052	7.029	7.111	7.111	7.111	7.111
73.7305	Pers.centr.ondersteund.proces	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-10.051	-10.520	-10.621	-10.597	-10.597	-10.525	-10.525
	Lasten	31.947	33.790	34.145	34.354	33.942	33.325	33.295
	Saldo (excl. mutaties reserves)	21.896	23.270	23.524	23.757	23.346	22.800	22.770
73.7306	Personeel decentrale overhead	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	5.793	6.214	6.458	6.540	6.441	6.441	6.441
	Saldo (excl. mutaties reserves)	5.793	6.214	6.458	6.540	6.441	6.441	6.441
73.7307	Stelposten & doorbel.overhead	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten	-1.098	-1.425	-1.245	-1.147	-1.145	-1.061	-1.079
	Saldo (excl. mutaties reserves)	-1.098	-1.425	-1.245	-1.147	-1.145	-1.061	-1.079
998.9982	Project kostenplaatsen	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Baten	-37.722	-7.452	-7.789	-8.187	-7.532	-7.372	-7.372
	Lasten	37.722	7.452	7.789	8.187	7.532	7.372	7.372
	Saldo (excl. mutaties reserves)							

5.7 Overzicht taakvelden

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten (inclusief mutaties reserves)								
0.1	Bestuur	5.095	5.062	5.241	5.241	5.228	5.233	5.233
0.10	Mutaties reserves	32.819	19.752	27.817	25.029	20.597	20.919	19.664
0.2	Burgerzaken	5.523	4.676	4.535	4.817	4.852	4.801	4.799
0.3	Beheer ov. gebouwen en gronden	2.340	2.728	2.729	2.907	2.918	2.920	3.007
0.4	Overhead	59.776	61.877	64.018	65.220	65.045	65.104	65.826
0.5	Treasury	-1.869	-1.339	208	-1.654	-2.640	-2.568	-2.587
0.64	Belastingen Overig	3.371	3.726	3.786	3.786	3.786	3.784	3.784
0.8	Overige baten en lasten	1.943	1.194	2.754	-29	-611	-599	-606
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	746	700	700	700	700	700	700
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	12.031	12.548	12.848	13.106	12.968	12.968	12.968
1.2	Openbare orde en Veiligheid	9.536	9.941	10.008	10.155	9.411	9.209	9.209
2.1	Verkeer en vervoer	32.955	34.454	35.362	36.951	37.198	38.080	38.679
2.2	Parkeren	9.750	10.711	10.203	10.354	10.595	10.621	10.599
2.4	Economische Havens/waterwegen	3.274	3.938	3.754	4.239	4.241	4.022	4.115
3.1	Economische ontwikkeling	1.797	2.229	2.716	2.726	2.676	2.499	2.482
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.908						
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	398	341	344	346	346	346	346
3.4	Economische promotie	989	741	756	756	756	756	756
4.2	Onderwijshuisvesting	17.084	16.343	16.480	17.211	16.717	15.376	15.339
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	10.877	12.021	11.231	11.515	10.903	10.791	10.721
5.1	Sportbeleid en activering	6.630	6.837	6.883	6.883	6.883	6.883	6.883
5.2	Sportaccommodaties	4.719	4.893	5.116	5.500	5.862	6.103	6.125
5.3	Cultuurpres., -prod. en -part.	16.290	18.757	18.870	18.026	17.961	17.872	17.726
5.4	Musea	5.254	6.858	6.380	6.441	6.481	6.441	6.431
5.5	Cultureel erfgoed	761	305	489	500	495	487	485
5.6	Media	4.546	5.052	4.843	4.842	4.929	5.104	5.100
5.7	Openb. groen en (ol) recreatie	9.771	10.665	10.368	10.475	10.429	10.114	10.016
6.1	Samenkracht en burgerparticip.	14.104	14.834	11.842	11.930	11.911	11.904	11.850
6.2	Wijkteams	1.928	2.903	3.670	3.681	3.674	3.674	3.674

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
6.3	Inkomensregelingen	73.169	73.433	73.821	74.363	74.613	74.813	74.913
6.4	Begeleide participatie	26.957	23.721	25.648	25.252	24.768	24.266	23.806
6.5	Arbeidsparticipatie	6.651	5.246	5.022	5.076	5.203	5.205	5.205
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.093	5.316	5.368	5.391	5.366	5.366	5.366
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	17.953	16.661	17.771	17.775	17.751	17.751	17.751
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	28.749	24.199	28.708	28.113	27.870	27.819	27.818
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	59.770	63.575	63.813	64.077	64.029	64.028	64.025
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	5.280	5.259	5.562	5.362	5.362	5.362	5.362
7.1	Volksgezondheid	12.132	14.201	14.466	14.005	13.845	13.848	13.848
7.2	Riolering	9.419	9.941	9.561	9.996	10.459	10.737	11.018
7.3	Afval	16.365	18.428	19.060	19.202	18.666	18.263	18.080
7.4	Milieubeheer	4.780	6.097	5.056	5.632	5.638	5.052	5.104
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1.597	1.835	1.705	1.646	1.634	1.633	1.626
8.1	Ruimtelijke ordening	3.370	4.683	4.106	3.989	3.802	3.802	3.802
8.2	Grondexploitatie(nt bedrijftr)	8.169	4.671	15.402	7.668	6.552	2.653	2.653
8.3	Wonen en bouwen	20.105	14.900	12.861	13.104	11.458	11.104	11.099
Totaal lasten		571.910	564.910	591.884	582.303	571.327	565.248	564.801

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten (inclusief mutaties reserves)								
0.1	Bestuur	-27						
0.10	Mutaties reserves	-29.755	-28.543	-23.678	-19.430	-18.851	-13.115	-12.819
0.2	Burgerzaken	-3.425	-2.182	-2.209	-2.210	-2.210	-2.214	-2.214
0.3	Beheer ov. gebouwen en gronden	-6.928	-6.392	-6.736	-6.736	-6.736	-6.736	-6.736
0.4	Overhead	-10.273	-10.606	-10.709	-10.685	-10.685	-10.613	-10.613
0.5	Treasury	-1.351	-1.031	-1.115	-1.106	-1.096	-1.086	-1.079
0.61	OZB woningen	-21.222	-21.754	-23.059	-23.059	-23.059	-23.059	-23.059
0.62	OZB niet woningen	-18.546	-18.829	-19.093	-19.093	-19.093	-19.093	-19.093
0.63	Parkeerbelasting	-1.281	-1.364	-1.383	-1.383	-1.383	-1.383	-1.383
0.64	Belastingen Overig	-8.042	-7.693	-7.722	-7.722	-2.203	-2.203	-2.203

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
0.7	Alg. en ov. uitk.Gemeentefonds	-299.465	-310.177	-322.720	-321.326	-318.676	-320.914	-322.212
0.8	Overige baten en lasten	-143						
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-390						
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-1.516	-765	-766	-766	-31	-31	-31
2.1	Verkeer en vervoer	-2.568	-1.762	-1.787	-1.787	-1.787	-1.787	-1.787
2.2	Parkeren	-20.416	-20.874	-21.160	-21.160	-21.160	-21.160	-21.160
2.3	Recreatieve Havens	-534	-528	-528	-528	-528	-528	-528
2.4	Economische Havens/waterwegen	-501	-495	-509	-509	-509	-509	-509
3.1	Economische ontwikkeling	-103	-45	-46	-46	-46	-46	-46
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.908						
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	-745	-1.394	-1.400	-1.400	-1.400	-1.324	-1.307
3.4	Economische promotie	-1.932	-2.563	-2.565	-2.565	-2.565	-2.565	-2.565
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.168	-1.125	-946	-946	-927	-927	-927
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-8.040	-7.623	-7.049	-6.906	-6.764	-6.764	-6.764
5.1	Sportbeleid en activering	-3	-1	-1	-1	-1	-1	-1
5.2	Sportaccommodaties	-1.213	-1.403	-1.423	-1.423	-1.423	-1.423	-1.423
5.3	Cultuurpres., -prod. en -part.	-38	-44	-45	-45	-45	-45	-45
5.5	Cultureel erfgoed	-4						
5.7	Openb. groen en (ol) recreatie	-186	-156	-157	-157	-157	-157	-157
6.1	Samenkracht en burgerparticip.	-682	-200	-205	-205	-205	-205	-205
6.2	Wijkteams	-102	-105	-106	-106	-106	-106	-106
6.3	Inkomensregelingen	-58.641	-58.710	-58.598	-56.123	-56.123	-56.123	-56.123
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.084	-44	-44	-44	-44	-44	-44
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-2.319	-975	-994	-994	-994	-994	-994
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-62						
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-5.227	-4.577	-4.667	-4.667	-4.667	-4.667	-4.667
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.654	-1.131	-1.157	-1.157	-1.157	-1.157	-1.157
7.1	Volksgezondheid	-128	-90	-90	-90	-90	-90	-90
7.2	Riolering	-12.469	-13.061	-12.372	-12.806	-13.269	-13.548	-13.828
7.3	Afval	-21.281	-24.649	-24.772	-24.949	-24.257	-23.787	-23.604
7.4	Milieubeheer	-247	-56	-57	-57	-57	-57	-57
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-1.403	-1.288	-1.302	-1.302	-1.302	-1.302	-1.302

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
8.1	Ruimtelijke ordening	-153		-45	-45			
8.2	Grondexploitatie(nt bedrijftr)	-11.105	-4.796	-16.799	-12.775	-8.471	-7.139	-7.139
8.3	Wonen en bouwen	-14.157	-9.636	-9.479	-9.456	-9.416	-9.402	-9.402
Totaal baten		-572.438	-566.669	-587.494	-575.763	-561.492	-556.303	-557.378

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo (inclusief mutaties reserves)								
0.1	Bestuur	-5.068	-5.062	-5.241	-5.241	-5.228	-5.233	-5.233
0.10	Mutaties reserves	-3.064	8.791	-4.138	-5.599	-1.746	-7.804	-6.844
0.2	Burgerzaken	-2.098	-2.494	-2.325	-2.607	-2.642	-2.587	-2.585
0.3	Beheer ov. gebouwen en gronden	4.588	3.664	4.007	3.830	3.818	3.816	3.729
0.4	Overhead	-49.503	-51.271	-53.309	-54.535	-54.361	-54.491	-55.213
0.5	Treasury	3.219	2.371	907	2.760	3.736	3.654	3.666
0.61	OZB woningen	21.222	21.754	23.059	23.059	23.059	23.059	23.059
0.62	OZB niet woningen	18.546	18.829	19.093	19.093	19.093	19.093	19.093
0.63	Parkeerbelasting	1.281	1.364	1.383	1.383	1.383	1.383	1.383
0.64	Belastingen Overig	4.671	3.967	3.936	3.936	-1.583	-1.581	-1.580
0.7	Alg. en ov. uitk.Gemeentefonds	299.465	310.177	322.720	321.326	318.676	320.914	322.212
0.8	Overige baten en lasten	-1.799	-1.194	-2.754	29	611	599	606
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-746	-700	-700	-700	-700	-700	-700
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-11.641	-12.548	-12.848	-13.106	-12.968	-12.968	-12.968
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-8.019	-9.176	-9.243	-9.389	-9.380	-9.178	-9.178
2.1	Verkeer en vervoer	-30.387	-32.691	-33.575	-35.164	-35.411	-36.293	-36.892
2.2	Parkeren	10.666	10.163	10.957	10.806	10.565	10.539	10.561
2.3	Recreatieve Havens	534	528	528	528	528	528	528
2.4	Economische Havens/waterwegen	-2.774	-3.443	-3.244	-3.730	-3.732	-3.513	-3.606
3.1	Economische ontwikkeling	-1.695	-2.184	-2.670	-2.681	-2.631	-2.453	-2.436
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	348	1.053	1.056	1.054	1.054	978	960
3.4	Economische promotie	943	1.822	1.810	1.809	1.809	1.809	1.809
4.2	Onderwijshuisvesting	-15.917	-15.219	-15.534	-16.266	-15.790	-14.449	-14.412

Nr.	Taakveld	Rek 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-2.837	-4.398	-4.183	-4.608	-4.139	-4.027	-3.957
5.1	Sportbeleid en activering	-6.627	-6.837	-6.882	-6.882	-6.882	-6.882	-6.882
5.2	Sportaccommodaties	-3.506	-3.490	-3.693	-4.077	-4.439	-4.681	-4.702
5.3	Cultuurpres., -prod. en -part.	-16.252	-18.712	-18.825	-17.981	-17.916	-17.827	-17.681
5.4	Musea	-5.254	-6.858	-6.380	-6.441	-6.481	-6.441	-6.431
5.5	Cultureel erfgoed	-757	-305	-489	-500	-495	-487	-485
5.6	Media	-4.546	-5.052	-4.843	-4.842	-4.929	-5.104	-5.100
5.7	Openb. groen en (ol) recreatie	-9.584	-10.508	-10.211	-10.319	-10.273	-9.957	-9.859
6.1	Samenkracht en burgerparticip.	-13.422	-14.634	-11.637	-11.725	-11.706	-11.700	-11.646
6.2	Wijkteams	-1.826	-2.799	-3.564	-3.575	-3.568	-3.568	-3.568
6.3	Inkomensregelingen	-14.528	-14.723	-15.223	-18.240	-18.490	-18.690	-18.790
6.4	Begeleide participatie	-26.957	-23.721	-25.648	-25.252	-24.768	-24.266	-23.806
6.5	Arbeidsparticipatie	-6.651	-5.246	-5.022	-5.076	-5.203	-5.205	-5.205
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.009	-5.272	-5.324	-5.347	-5.322	-5.322	-5.322
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-15.634	-15.686	-16.777	-16.781	-16.757	-16.757	-16.757
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-28.687	-24.199	-28.708	-28.113	-27.870	-27.819	-27.818
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-54.544	-58.998	-59.146	-59.410	-59.362	-59.361	-59.359
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-3.626	-4.128	-4.405	-4.205	-4.205	-4.205	-4.205
7.1	Volksgezondheid	-12.004	-14.111	-14.376	-13.915	-13.755	-13.758	-13.758
7.2	Riolering	3.050	3.120	2.811	2.811	2.810	2.811	2.811
7.3	Afval	4.917	6.221	5.712	5.746	5.591	5.524	5.524
7.4	Milieubeheer	-4.533	-6.041	-4.999	-5.575	-5.581	-4.995	-5.047
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-194	-547	-403	-344	-332	-331	-324
8.1	Ruimtelijke ordening	-3.217	-4.683	-4.061	-3.944	-3.802	-3.802	-3.802
8.2	Grondexploitatie(nt bedrijftr)	2.936	125	1.397	5.107	1.919	4.486	4.486
8.3	Wonen en bouwen	-5.949	-5.264	-3.382	-3.647	-2.042	-1.702	-1.697
Totaal saldo		527	1.759	-4.390	-6.539	-9.835	-8.945	-7.423

5.8 Incidentele baten en lasten

Structurele baten en lasten	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023	B 2024
Lasten					
1. Maatschappelijke participatie	64.439	65.330	65.703	66.712	66.588
2. Ondersteuning en zorg	126.532	126.205	126.194	126.145	126.144
3. Werk en Inkomen	93.610	95.857	95.885	95.735	95.835
4. Duurzame stedelijke vernieuwing	40.264	40.138	38.925	37.885	37.931
5. Beheer en onderhoud	104.948	106.483	107.768	108.727	109.507
6. Burger, bestuur en veiligheid	39.660	40.394	40.089	39.999	39.994
7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead	69.649	68.788	66.141	65.066	64.952
Totaal structurele lasten	539.102	543.195	540.705	540.269	540.951
Baten					
1. Maatschappelijke participatie	-7.468	-7.325	-7.164	-7.164	-7.164
2. Ondersteuning en zorg	-5.235	-5.235	-5.235	-5.235	-5.235
3. Werk en Inkomen	-58.830	-56.344	-56.344	-56.344	-56.344
4. Duurzame stedelijke vernieuwing	-308	-308	-308	-308	-308
5. Beheer en onderhoud	-78.378	-78.063	-78.637	-78.913	-79.192
6. Burger, bestuur en veiligheid	-8.790	-8.843	-8.843	-8.846	-8.846
7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead	-381.868	-380.440	-377.780	-379.861	-381.134
Totaal structurele baten	-540.877	-536.558	-534.311	-536.671	-538.223
Saldo					
1. Maatschappelijke participatie	56.971	58.005	58.539	59.548	59.424
2. Ondersteuning en zorg	121.297	120.970	120.959	120.910	120.909
3. Werk en Inkomen	34.780	39.513	39.541	39.391	39.491
4. Duurzame stedelijke vernieuwing	39.956	39.830	38.617	37.577	37.623
5. Beheer en onderhoud	26.570	28.420	29.131	29.814	30.315
6. Burger, bestuur en veiligheid	30.870	31.551	31.246	31.153	31.148
7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead	-312.219	-311.652	-311.639	-314.795	-316.182
Saldo structurele baten en lasten	-1.775	6.637	6.394	3.598	2.728

Programma 1	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	67.709	-7.642	69.071	-7.946	68.163	-7.314	66.962	-7.314	66.837	-7.264
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutatie reserves	100	-174	100	-621	100	-150	100	-150	100	-100
Tijdelijke huisvesting scholen	3.021		3.492		2.211					
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	149	0	149	0	149	0	149	0	149	0
Structurele lasten en baten programma 1	64.439	-7.468	65.330	-7.325	65.703	-7.164	66.712	-7.164	66.588	-7.164

Programma 2	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	136.494	-14.928	138.589	-14.378	136.311	-14.379	135.919	-13.881	135.808	-13.636
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutatie reserves	9.204	-9.693	12.047	-9.143	10.117	-9.144	9.773	-8.646	9.664	-8.401
Meicirculaire steunpunt huiselijk geweld	250		250							
Septembecirculaire zorg voor jeugd	471									
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	37	0	87	0	0	0	0	0	0	0
Structurele lasten en baten programma 2	126.532	-5.235	126.205	-5.235	126.194	-5.235	126.145	-5.235	126.144	-5.235

Programma 3	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	94.663	-59.061	94.793	-56.344	94.685	-56.344	94.386	-56.344	94.026	-56.344
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutatie reserves	0	-241	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijstelling BUIG	1.155									
Taakstelling tekort WSW	-466		-1.064		-1.201		-1.349		-1.808	
Meicirculaire 2019: informatienota	186									
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	178	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Structurele lasten en baten programma 3	93.610	-58.830	95.857	-56.344	95.885	-56.344	95.735	-56.344	95.835	-56.344

Programma 4	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	62.099	-21.075	52.762	-12.894	46.902	-8.273	44.471	-6.882	44.518	-6.882
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutatie reserves(exclusief GREX)	6.649	-4.482	4.990	-325	1.636	-59	4.144	0	4.144	0
GreX wordt als incidenteel aangemerkt	15.179	-16.234	7.445	-12.210	6.329	-7.606	2.430	-6.574	2.430	-6.574
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	7	-51	189	-51	13	-300	13	0	13	0
Structurele lasten en baten programma 4	40.264	-308	40.138	-308	38.925	-308	37.885	-308	37.931	-308

Programma 5	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	107.957	-79.296	109.826	-78.951	110.354	-79.193	110.884	-79.128	111.664	-79.408
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutaties reserves (exclusief IP maatschappelijk nut)	219	-485	219	-445	219	-345	219	0	219	0
Mutatie voorzieningen	785	-305	785	-305	785	-305	785	-305	785	-305
Incidenteel onderhoud/calamiteiten	277		277		277		277		277	
Onderhoud beweegbare bruggen	337		749		105					
Taakstelling straatparkeren		106		106		106		106		106
Anterieure overeenkomsten	637		637		637		637		637	
Initiatieven	192		192		192		192		192	
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	562	-234	484	-243	372	-12	47	-17	47	-17
Structurele lasten en baten programma 5 (inc. dotatie en onttrekking ip maatschappelijk nut)	104.948	-78.378	106.483	-78.063	107.768	-78.637	108.727	-78.913	109.507	-79.192

Programma 6	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	40.478	-9.720	41.202	-9.623	40.161	-8.843	39.931	-8.846	39.926	-8.846
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutaties reserves	0	-150	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage Riec	735	-735	735	-735						
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	83	-45	72	-45	72	0	-68	0	-68	0
Structurele lasten en baten programma 6	39.660	-8.790	40.394	-8.843	40.089	-8.843	39.999	-8.846	39.994	-8.846

Programma 7	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	2020	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Totaal programma inclusief reserves	80.082	-393.371	72.650	-392.217	71.745	-384.141	70.011	-381.222	69.519	-382.495
<u>Minus: incidentele baten en lasten</u>										
Mutaties reserves	8.345	-5.984	4.373	-6.259	5.226	-6.361	3.383	-1.361	2.237	-1.361
Reservering capaciteitsknelpunten	1.000									
Precario leiding wordt afgeschaft per		-5.463		-5.463						
Stelpost personeel	1.525		1.595		1.514		1.622		1.610	
Taakstellingen	-728		-2.302		-1.982		-905		-125	
Te verwachten formatiebesluit	-150		-150		500		500		500	
Overige incidentele posten < € 0,25 mln	442	-56	346	-56	346	0	345	0	346	0
Structurele lasten en baten programma 7	69.649	-381.868	68.788	-380.440	66.141	-377.780	65.066	-379.861	64.952	-381.134

5.9 Reserves en voorzieningen

Reserves

Naam	1-1-2020	Toevoeging	Onttrekking	31/12/2020
Algemene reserves				
Algemene reserve	28.852	3.906	-714	32.044
Subtotaal	28.852	3.906	-714	32.044
Bestemmingsreserves				
Grondexploitatie	19.211	5.249	-5.364	19.096
Sociaal Domein	10.224	2.235	-7.324	5.135
Budgetoverheveling	464	0	-364	100
WWB Inkomensdeel	0	0	0	0
Rekenkamercommissie	20	0	0	20
Vastgoed	4.948	0	-200	4.748
Duurzame sportvoorzieningen	605	100	-100	605
Bodemprogramma	7.444	1.400	0	8.844
Achterstand onderhoud Dolhuijs	622	0	0	622
Baggeren	1.377	219	0	1.596
Beheer en onderhoud openbare ruimte	10.234	2.019	0	12.252
Leefomgeving	7.176	0	0	7.176
Wonen	227	0	-188	39
Regionaal IEC NH	475	0	0	475
Regionaal Kompas	173	0	0	173
Minimagelden	481	0	0	481
Regionaal Werkbedrijf	80	0	0	80
Kapitaallasten maatschappelijk nut	19.234	3.300	-869	21.665
Participatie en leefbaarheid	882	0	-150	732
Groei van de stad	1.315	1.919	-1.436	1.798
Ongedeelde stad	5.000	0	0	5.000
Schuldbeheersing	2.083	500	0	2.583
Waterberging	575	0	0	575
Subtotaal	92.851	16.941	-15.995	93.797
Totaal reserves	121.703	20.848	-16.709	125.841

Voorzieningen

Naam	1/1/2020	Toevoeging	Onttrekking	31/12/2020
Voorzieningen niet bestede middelen derden				
Fietsknooppunt	11	0	0	11
Egalisatie Afvalstoffenheffing	-300	0	0	-300
Waterbergingen	72	0	0	72
Monitoring Rookmakerterrein	18	0	0	18
Tariefsegalisatie riolering	287	0	0	287
GR Reg Bereikbaarheid ZdkrInd	6.269	1.562	0	7.831
Afkoopsommen Leerplein/RBL	6	0	0	6
Subtotaal	6.363	1.562	0	7.925
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's				
Wachtgeld en boventalligen	1.124	0	0	1.124
Parkstad - VVE Schalkwijk	890	480	0	1.370
Wethouderspensioenen	6.743	60	0	6.803
Wachtgeld wethouders	434	0	0	434
Liquidatie Land in Zicht	118	0	0	118
Liquidatie Land in Zicht HJC	33	0	0	33
Grafleges	2.631	305	-305	2.631
Subtotaal	11.974	845	-305	12.514
Totaal voorzieningen	18.337	2.407	-305	20.439

Meerjarenoverzicht reserves

Naam	1/1/2021	Mutatie	1/1/2022	Mutatie	1/1/2023	Mutatie	1/1/2024	Mutatie	1/1/2025
	2021		2022		2023		2024		
Algemene reserves									
Algemene reserve	32.044	-4.419	27.626	-2.359	25.267	1.096	26.362	0	26.362
Subtotaal	32.044	-4.419	27.626	-2.359	25.267	1.096	26.362		26.362
Bestemmingsreserves									
Grondexploitatie	19.096	3.595	22.690	1.407	24.097	4.144	28.241	4.144	32.385
Sociaal Domein	5.135	1.303	6.439	-627	5.811	-473	5.338	-337	5.001
Budgetoverheveling	100	-100	0	0	0	0	0	0	0
WWB Inkomensdeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekenkamercommissie	20	0	20	0	20	0	20	0	20
Vastgoed	4.748	-200	4.548	-100	4.448	0	4.448	0	4.448
Duurzame sportvoorzieningen	605	0	605	0	605	0	605	0	605
Bodemprogramma	8.844	0	8.844	0	8.844	0	8.844	0	8.844
Achterstand onderhoud Dolhuijs	622	0	622	0	622	0	622	0	622
Baggeren	1.596	219	1.815	219	2.034	219	2.253	219	2.472
Beheer en onderhoud openbare ruimte	12.252	2.019	14.271	0	14.271	0	14.271	0	14.271
Leefomgeving	7.176	0	7.176	0	7.176	0	7.176	0	7.176
Wonen	39	0	39	0	39	0	39	0	39
Regionaal IEC NH	475	0	475	0	475	0	475	0	475
Regionaal Kompas	173	0	173	0	173	0	173	0	173
Minimagelden	481	0	481	0	481	0	481	0	481
Regionaal Werkbedrijf	80	0	80	0	80	0	80	0	80
Kapitaallasten maatschappelijk nut	21.665	2.263	23.928	2.108	26.035	1.943	27.978	1.943	29.921
Participatie en leefbaarheid	732	0	732	0	732	0	732	0	732
Groei van de stad	1.798	419	2.216	599	2.815	876	3.691	876	4.567
Ongedeelde stad	5.000	0	5.000	0	5.000	0	5.000	0	5.000
Schuldbeheersing	2.583	500	3.083	500	3.583	0	3.583	0	3.583
Waterberging	575	0	575	0	575	0	575	0	575
Subtotaal	93.797	10.017	103.814	4.105	107.919	6.709	114.628	6.844	121.472
Totaal reserves	125.841	5.599	131.440	1.746	133.186	7.804	140.990	6.844	147.835

5.10 Kostenonderbouwingen heffingen conform model VNG

Afvalstoffenheffing

Activiteiten	Begroot bedrag 2020	Gemengde activiteit	Toe-rekening	Verhaalbare kosten/baten
<i>Kapitaallasten (5101)</i>				0
Kapitaallasten van eerdere investeringen	0	NEE	100%	0
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) activiteit huishoudelijk afval</i>				353.815
Technisch uitbesteed werk	283.108	NEE	100%	283.108
Doorbelaste goederen	489	NEE	100%	489
Doorbelaste lonen	70.218	NEE	100%	70.218
Doorberekende overhead 900 uur x € 52,60	47.700	NEE	0%	0
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) activiteit huishoudelijk afval</i>				0
Uitbesteed werk	0	NEE	100%	0
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) activiteit wegafval</i>				0
Uitbesteed werk	4.669.815	JA	0%	0
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) openbare hygiene</i>				0
Uitbesteed werk	257.083	JA	0%	0
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) afval en reiniging</i>				16.293.084
Afval en reiniging DDO	16.163.854	NEE	100%	16.163.854
Doorbelaste goederen	1.119	NEE	100%	1.119
Doorbelaste lonen	128.111	NEE	100%	128.111
Doorberekende overhead 1.760 uur x € 52,60	94.605	NEE	0%	0
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) duurzaam afvalbeheer</i>				2.156.403
Uitvoering SPA	1.955.635	NEE	100%	1.955.635
Doorbelaste lonen	200.069	NEE	100%	200.069
Doorbelaste goederen	669	NEE	100%	699
Doorberekende overhead 1125 uur x € 52,6	71.010	NEE	0%	0
<i>Meerjarig perspectief (5101)</i>				0
Onttrekking/toevoeging voorziening	0	NEE	100%	0

Bijdrage algemene middelen	0	NEE	100%	
<i>Product afvalinzameling en reiniging (5101) baten</i>				24.922.200
<i>afvalstoffenheffing</i>				
Afvalstoffenheffing	24.652.200	NEE	100%	24.922.200
Overige opbrengsten	0	NEE	100%	0
<i>Toe te rekenen kosten</i>				6.119.109
Toerekenbare BTW	3.970.746	NEE	100%	3.970.746
Perceptiekosten heffingen (Product 7101)	505.716	NEE	100%	505.716
Kwijtschelding(Product 7101)	1.443.556	NEE	100%	1.443.556
totaal toe te rekenen overhead 3785 uur x € 52,60	199.091	NEE	100%	199.091
Totaal baten				24.922.200
Totaal lasten				24.922.200
Toerekenbare BTW				3.970.746
Kostendekkendheid				100%

Rioolheffing

Activiteiten	begroot bedrag 2020	Gemengde activiteit	Toe-rekening	Verhaalbare kosten/baten
<i>Kapitaallasten riolering (5012)</i>				5.745.637
Kapitaallasten van eerdere investeringen	5.745.637	NEE	100%	5.745.637
<i>Onderhoudskosten riolering (5012)</i>				799.973
Doorbelaste lonen en inhuur	117.033	NEE	100%	117.033
Onderzoeken	393.591	NEE	100%	393.591
Elektriciteit, water, publiekrechtelijke heffingen	136.529	NEE	100%	136.529
Overige onderhoudskosten	152.820	NEE	100%	152.820
Doorberekende overhead 1.986 uur x € 52,60	104.464	NEE	0%	0
<i>Riolering en grondwater DDO (5012)</i>				3.227.852
Uitbesteed werk	3.001.700	NEE	100%	3.001.700
Doorbelaste lonen	224.194	NEE	100%	224.194
Doorbelaste goederen en inhuur	1.958	NEE	100%	1.958
Doorberekende overhead 3012 uur x € 52,60	158.431	NEE	0%	0
<i>Meerjarig perspectief (5012)</i>				145.370
Dotatie reserve baggeren	219.000	NEE	100%	219.000
Onttrekking / toevoeging voorzieningen (saldo)	0	Ja	100%	
Overige opbrengsten	-73.630	NEE	100%	-73.630

<i>Baten riolering (5012)</i>					<i>-12.298.836</i>
Rioolrechten woningen	-11.420.000	NEE	100%		-11.420.000
Rioolrechten niet-woningen	-878.836	NEE	100%		-878.836
<i>Toe te rekenen kosten</i>					<i>2.380.012</i>
Wegafval	4.669.815	JA	18%		840.567
Toerekenbare BTW	1.006.775	NEE	100%		1.006.775
Perceptiekosten heffingen (Product 7101)	269.775	NEE	100%		269.775
Totaal toe te rekenen overhead 4998 uur x €52,6	262.895	NEE	100%		262.895
Totaal kosten					12.298.844
Toerekenbare BTW:					1.006.775
Totaal baten					-12.298.836
Kostendekkendheid					100%

Leges

Leges burgerzaken	Uren	uurtarief , incl overhead	Gemengde activiteit	Toe- rekening	Toelichting	Verhaalbare kosten	Baten	Kosten- dekkendheid
Burgelijke stand						318.376	308.962	97%
Huwelijken en burgerlijke stand	2485	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	231.080		
Trouwboekjes e.a.			Nee	100%	Materiële kosten	54.673		
Indirecte Algemene kosten			Nee	100%	Materiële kosten	32.598		
Reisdocumenten						430.509	382.886	89%
Klant Contact Centrum	3735	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	347.318		
Software e.d.			Nee	100%	Materiële kosten	34.298		
Indirecte Algemene kosten			Nee	100%	Materiële kosten	48.893		
Rijbewijzen						466.418	436.160	94%
Klant Contact Centrum	4113	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	382.468		
Eigen verklaring rijbewijs			Nee	100%	Materiële kosten	30.002		
Indirecte Algemene kosten			Nee	100%	Materiële kosten	53.948		
Verstrekingen GBA						218.786	188.000	86%
Klant Contact Centrum	2000	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	185.980		
Software onderhoud en betalingsverkeer			Nee	100%	Materiële kosten	6.573		
Indirecte Algemene kosten			Nee	100%	Materiële kosten	26.233		

Naturalisatie en Verklaring omtrent gedrag						248.926	133.960	54%
Klant Contact Centrum	2346	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	218.155		
			Nee	100%	Materiële kosten	30.771		
Totalen Burgerzaken						1.683.014	1.449.968	86%

Omgevingsvergunning (WABO)	Uren	Uur-tarief, incl. overhead	Gemengde activiteit	Toe-rekening	Toelichting	Verhaalbare kosten	Baten	Kosten-dekkendheid
Beschikkingen	32593	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	3.030.823		
Omgevingsbeleid	7519	100,81	Nee	100%	Uren x tarief	757.990		
Data informatie en Analyse	1127	88,48	Nee	100%	Uren x tarief	99.717		
Klantcontactcentrum	4593	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	427.103		
Adviescommissie ruimtelijke kwaliteit			Nee	100%	materiële kosten	134.090		
Software e.a.			Nee	100%	materiële kosten	95.123		
Adviezen VRK brandveilig bouwen			Ja	50%	materiële kosten	355.000		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	materiële kosten	45.334		
TotalenWABO	45832					4.945.180	4.881.375	99%

* Voor slooppmeldingen en de activiteiten milieu mag van Rijkswege geen leges worden geheven. Voor het behandelen van een aanvraag voor de activiteit monument van gemeentelijke monumenten worden eveneens geen leges in rekening gebracht; voor de overige monument (Rijks/provincie) worden wel leges geheven. De leges voor overige monumenten zijn een vast bedrag in plaats van voorheen een percentage van de bouwsom.

Vergunningen titel 1	Uren	Uurtarief, incl. overhead	Gemengde activiteit	Toe-rekening	Toelichting	Verhaalbare kosten	Baten	Kosten-dekkendheid
Bodemrapporten						56.768	55.924	99%
Ambtelijke uren	500	88,48	Nee	100%	Uren x tarief	44.240		
Materiaalkosten en software			Nee	100%	Materieel	12.528		
Huisvesting						16.240	13.006	80%
Ambtelijke uren	154	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	14.344		
Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	1.845		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	51		
Leegstand						10.491	6.522	62%
Ambtelijke uren	103	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	9.532		
Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	925		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	34		
Standplaatsen						6.816	3.476	51%
Ambtelijke uren	68	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	6.301		

Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	493		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	22		
Kansspel						8.248	6.170	75%
Ambtelijke uren	79	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	7.347		
Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	875		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	26		
Hinder en graven						170.629	101.724	60%
Ambtelijke uren	1674	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	155.641		
Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	14.433		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	555		
Gehandicaptenparkeerplaats en kaart						36.710	32.234	88%
Ambtelijke uren	282	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	26.193		
Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	10.424		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	93		
Overige vergunningen titel 1							5.039	0 0%
Ambtelijke uren	54	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	5.021		
Materiaalkosten			Nee	100%	Materieel	0		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	18		
Totalen Vergunningen titel 1							310.941	219.056 70%

De legesbaten voor de parkeervergunningen worden niet apart in rekening gebracht maar zijn in de belastingtarieven verwerkt. Die baten worden geboekt bij Hoogdafdeling Gebiedsontwikkeling en Beheer. De werkzaamheden vinden plaats bij hoofdafdeling Dienstverlening, Veiligheid en Vergunningen. Dit heeft als consequentie dat de kostendeckendheid van de leges Vergunningen overig laag is.

Vergunningen titel 3	Uren	Uurtarief, incl overhead	Gemengde activiteit	Toe-rekening	Toelichting	Verhaalbare kosten	Baten	Kosten-dekkendheid
Horeca						127.756	100.818	79%
Ambtelijke uren	1369	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	127.303		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	453		
Evenementen						120.944	71.606	59%
Ambtelijke uren	1296	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	120.515		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	429		
Escort						2.987	2.200	74%
Ambtelijke uren	32	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	2.976		

Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	11		
Speelgelegenheden						2	0	0%
Ambtelijke uren	0	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	0		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	2		
Overigen						36.797	27.445	75%
Ambtelijke uren	180	92,99	Nee	100%	Uren x tarief	16.738		
Materiele kosten			Nee	100%	Materieel	20.000		
Indirecte algemene kosten			Nee	100%	Materieel	59		
Totale Vergunningen titel 3						288.486	202.069	70%

Lijkbezorgingsrechten

Activiteiten	begroot bedrag 2020	Gemengde activiteit	Toe-rekening	Verhaalbare kosten/baten
<i>Kapitaallasten (5302)</i>				47.529
Kapitaallasten van eerdere investeringen	47.529	NEE	100%	47.529
<i>Onderhoud en het verlenen van rechten (5302)</i>				1.132.207
Salarissen en sociale lasten	703.878	NEE	100%	703.878
Externe onderhoudskosten	428.329	NEE	100%	428.329
<i>Meerjarig perspectief (5302)</i>				0
Onttrekking/toevoeging voorziening (saldo)	0	NEE	100%	0
<i>Opbrengsten (5302)</i>				-996.663
Begrafnisrechten	-966.663	NEE	100%	-966.663
Subsidies	-30.000	NEE	100%	-30.000
<i>Toe te rekenen kosten</i>				854.224
Doorberekende overhead: 16.240 uur x € 52,60	854.224	NEE	100%	854.224
Toerekenbare BTW (over externe kosten)		NEE	0%	0
Totaal baten				-996.663
Totaal lasten				2.033.960
Toerekenbare BTW				0
Kostendekkendheid				49,0%

Havengelden

Activiteiten	bedrag begroot 2020	Gemengde activiteit	Toerekening	Verhaalbare kosten/baten
<i>Kapitaallasten (5301)</i>				101.785
Kapitaallasten van eerdere investeringen	101.785	NEE	100%	101.785
<i>Onderhoud en het verlenen van rechten (5301)</i>				1.716.874
Salarissen en sociale lasten	1.225.516	NEE	100%	1.225.516
Externe onderhoudskosten	341.129	NEE	100%	341.129
Water, electra en overige kosten	143.947	NEE	100%	150.229
<i>Meerjarig perspectief (5301)</i>				0
Onttrekking/toevoeging voorziening	0	NEE	100%	0
<i>Opbrengsten (5301)</i>				-1.037.703
Opbrengsten doorvaart	-294.387	NEE	100%	-294.387
Overige opbrengsten	-743.316	NEE	100%	-743.316
<i>Toe te rekenen kosten</i>				1.175.926
Doorberekende overhead 22.356 uur x € 52,6	1.184.868	NEE	100%	1.175.926
Toerekenbare BTW	491.358	NEE	0%	0
Totaal saldo				2.994.585
Toerekenbare BTW				0
Totaal baten				-1.037.703
Kostendekkendheid				35%

Marktgelden

Markten	Uren	Uur- tarief	Gemengde activiteit	Toerekening	Toelichting	Verhaalbare kosten
Electra			Nee	100%	Materiële kosten	42.734
Doorbelaste lonen en inhuur	2.815		Nee	100%	Materiële kosten	152.100
Overige diensten			Nee	100%	Materiële kosten	153.747
software incl. kapitaallasten			Nee	100%	Materiële kosten	1.398
Doorberekende overhead ad € 52,60	2.815	99	Nee	100%	Uren x tarief	148.069
Totale lasten Markten						498.048
Totale baten Markten						434.754
Kostendekkendheid						87%

5.11 Overzicht risico's

(peildatum: 1 augustus 2019)

Programma 1

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1304	Wegvallen van ESF-subsidies Werkpas Holding in 2019 en 2020	50%	€ 111.000	Financiën	Financieel
Opmerking		Dit risico heeft betrekking op ESF-gelden voor begeleiding van kwetsbaren op de arbeidsmarkt. De middelen van het programma Actieve Inclusie van het Europees Sociaal Fonds (ESF) zouden in drie porties worden verdeeld over de arbeidsmarktregio's, die het vervolgens doorsluizen naar gemeenten en scholen. Het ministerie van SZW heeft echter recent laten weten dat het geld op is en dat daarmee de derde tranche vervalt. Voor 2019 en 2020 vervalt daarmee de betaling aan de gemeente. Deze ESF-gelden maken een aanzienlijk deel uit van de (reguliere) baten van de Leerwerkbedrijven Kennemerland B.V. ("Perspectief"). Gezien de omvang van de ESF-bijdragen is tevens de Holding als geheel betrokken. In gezamenlijkheid met regiogemeenten en betrokken partijen is een financieringsplan opgesteld. Concreet betekent dit dat Haarlem in 2019 € 47.000 bijdraagt. Voor 2020 heeft Perspectief de opdracht vanuit de RvA en Holding scenario's op te stellen om het tekort te dekken. Welke bijdrage Haarlem eventueel dan zal moeten bijdragen, is op dit moment nog niet bekend maar deze wordt voorlopig geraamd op € 111.000. Beide bedragen zijn in de Kadernota 2019 opgenomen. De aandeelhouders van Werkpas Holding B.V. moeten nog een besluit over het financieringsplan nemen. Tot dat moment blijft het risico voor 2020 nog overeind.				
Maatregel		Dekking is gevonden voor 2019. Voor 2020 is een voorstel gedaan aan de Aandeelhoudersvergadering van Werkpas, wat in de aandeelhoudersvergadering nog moet worden bekrachtigd.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1309	Uitbreiding btw-sportvrijstelling per 1-1-2019	50%	€ 1.200.000	Sport & recreatie	Financieel
Opmerking		Met ingang van 1 januari 2019 is de btw-sportvrijstelling uitgebreid. Het geven van gelegenheid tot sportbeoefening zonder winstoogmerk is dan niet meer belast met btw. Het beheer en de exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties wordt voor de gemeente door SRO uitgevoerd. Stel dat SRO als niet winstbeoogend wordt aangemerkt en dat daarmee de sportvrijstelling van toepassing is, dan moet SRO de btw die aan hen in rekening wordt gebracht blijven betalen, maar kan deze niet langer verrekenen. De btw wordt daarmee een kostenpost. De raming van het btw-nadeel over de periode 2019-2021 is ca € 2,6 mln per jaar. Voor de jaren 2022 en 2023 bedraagt het nadeel resp. € 2,2 mln en € 1,3 mln. Compensatie hiervan is mogelijk via de compensatieregeling speciale uitkering sport (SPUK) waarvoor landelijk € 152,0 mln beschikbaar wordt gesteld. Of de compensatie het btw-nadeel volledig dekt, is nu nog niet te voorspellen. Dit hangt af van het totale beroep wat hierop door alle gemeenten zal worden gedaan. Voorlopig wordt uitgegaan van een SPUK-vergoeding van € 1,4 mln.				

Maatregel	Met de fiscus wordt onderzocht en afgestemd of SRO na de verruiming van de btw-sportvrijstelling als winstbeogend kan worden aangemerkt. Alleen dan blijft de btw aftrekbaar. Uitsluitel hierover wordt in het derde kwartaal van 2019 verwacht. Eventuele btw-nadelen als gevolg van de nieuwe wetgeving kunnen gemeenten compenseren via de door het Rijk in het leven geroepen compensatieregeling specifieke uitkering sport (SPUK). De SPUK is echter landelijk gemaximeerd. Onzeker is of de uitkering vanuit de SPUK voldoende is om het btw-nadeel voor de gemeente Haarlem volledig te compenseren. Bovendien is de looptijd van de SPUK 5 jaar (2019 tot en met 2023). Daarna wordt het totaalbedrag van de SPUK via het gemeentefonds verdeeld. Ook dan is onduidelijk of de toevoeging aan het Gemeentefonds het nadeel volledig dekt. Uitkomst kan zijn dat er minder geld beschikbaar is voor sport of dat er meer middelen beschikbaar moeten komen om dezelfde faciliteiten te realiseren. De raad is naar aanleiding van het collegebesluit nr. 2019/434939 dd 28-5-2019 geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de aanvraag van de SPUK.
------------------	---

Programma 2

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1127	Opvang, wonen en herstel: Budgetten MO en BW niet toereikend	30%	€ 500.000	Zorg & Welzijn	Financieel
Opmerking		Onder opvang, wonen en herstel vallen zowel Beschermd wonen als de Maatschappelijke opvang. In 2018 is er, net als in voorgaande jaren, sprake van een overschot bij Beschermd wonen. Bij de Maatschappelijke opvang is er in 2018 wederom sprake van een tekort. Dit tekort is volledig ten laste van de reserve sociaal domein (deel beschermd wonen) gebracht. Ook in 2019 wordt een zelfde beeld verwacht. Daarna in 2020 is de verwachting dat door uitbreiding van de (BW)-voorzieningen het budget voor BW onvoldoende ruimte meer biedt voor dekking van de meerkosten op MO. Zodra daar meer zicht op is, zal hierover op de reguliere momenten worden gerapporteerd. Voor zowel Beschermd wonen als Maatschappelijke opvang zijn per 1 juli 2018 nieuwe contracten afgesloten. Deze nieuwe contracten kennen een innovatief bekostigingsmodel waarvan verwacht wordt dat het passend is binnen het totaalbudget maar wat zich wel moet bewijzen. In 2021 zal er in alle waarschijnlijkheid sprake zijn van een nieuwe financiële situatie. Hier spelen drie ontwikkelingen op rijksniveau: 1) Doordecentralisatie van budgetten MO en BW naar de regiogemeenten, waarbij Haarlem niet langer centrumgemeente is voor deze taken. 2) Invoering van een nieuw objectief verdeelmodel BW en MO. 3) Overgang van een deel van de beschermd wonen cliënten, en daarmee budget, naar de Wet Langdurige Zorg. Deze herverdelingen vallen naar verwachting voor Haarlem ongunstig uit, met name omdat Haarlem de meeste voorzieningen op haar grondgebied heeft en daarmee de hoogste kosten.				
Maatregel		-Monitoren op nieuwe contracten. -Monitoren op de instroom en de toegang. -Monitoring op in gebruik name van zorglocaties en starten van nieuwe initiatieven door aanbieders. Eventueel resterend nadelig resultaat wordt ten laste gebracht van de reserve sociaal domein (beschermd wonen).				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1215	Open einde regeling WMO: jaarlijks toegekende WMO-budget is ontoereikend om de kosten van de voorzieningen en/of uitvoeringskosten te financieren	50%	€ 500.000	Zorg & Welzijn	Financieel
Opmerking		Bij de Wmo is sprake van een open-einde regeling. Uit onderzoek blijkt dat er voor de komende jaren een toename wordt verwacht van het aantal meldingen Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO). De kans dat het risico zich voordoet wordt geschat op 50%. De verhoging heeft twee oorzaken: 1) als gevolg van externe ontwikkelingen zoals onder andere extramuralisering, langer zelfstandig thuiswonen en invoering van het abonnementstarief is er sprake van een toename aan ondersteuningsvragen 2) als gevolg van ons eigen beleid zijn we beter in staat om ondersteuningsvragen te vinden die voorheen verborgen bleven.				
Maatregel		Periodiek monitoren en signaleren van de ontwikkeling van de uitgaven. Inzet om ondersteuning toe te leiden naar de sociale basis en in gesprek gaan met de aanbieders over inzet zorg vanuit andere wettelijke kaders. Gezien de uitputting van de reserve sociaal domein zijn er meer maatregelen nodig om tot een structureel evenwicht tussen inkomsten en uitgaven te komen. Daarom is gestart met een analyse op beleid, sturing en beheersing naar de structurele oorzaken voor het ontstaan van het tekort. Deze analyse moet leiden tot verbetervoorstellen die structureel bijdragen aan een betere financiële balans in het sociaal domein. De resultaten hiervan zullen bij de herijking in 2020 vertaald worden, een mogelijk overschrijding van de Wmo-uitgaven wordt gedekt uit de algemene reserve sociaal domein				

Programma 3

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R96	Indien het aantal bijstandsgerechtigden oploopt draagt de gemeente het risico op een overschrijding van de BUIG tot op het punt dat aan de voorwaarden van de vangnetuitkering wordt voldaan	10%	€ 4.130.000	Sociale uitkeringen	Financieel
Opmerking		Dit risico heeft betrekking op het budget dat het Rijk beschikbaar stelt voor het betalen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet (de bijstandsuitkeringen). Deze middelen worden separaat aan de gemeente toegekend via de BUIG (Bundeling uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten). Het financiële gevolg is afgeleid van de huidige uitgaven aan uitkeringen. De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet. Ten opzichte van 2018 zijn de voorwaarden om op de vangnetuitkering een beroep te kunnen doen gewijzigd. Om over 2019 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden: a. over 2019 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet; b. over 2017, 2018 en 2019 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2019 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69				

	Participatiewet; Totdat aan deze voorwaarden voldaan is, is een eventueel tekort voor eigen rekening. Twee factoren hebben invloed op de kans op voordoen van het risico: 1. Het is onduidelijk hoe het bestand van uitkeringsgerechtigden zich het komende jaar zal ontwikkelen. Op het ogenblik is een stabilisering van het aantal personen in de bijstand zichtbaar. Daarnaast zien we stijgende kosten van loonkostensubsidie en beschut werk. Op basis van de laatste prognoses wordt een overschot op het BUIG budget verwacht. 2. De hoogte van de rijksbijdrage is (mede als gevolg van de verdeelsystematiek) onzeker. Door opheffing van de reserve WWB zal vanaf 2019 dit risico gedekt worden uit de algemene reserve.
Maatregel	Vanaf 2019 zal dit risico volledig gedekt worden uit de algemene reserve, De uitkeringen in het kader van de participatiewet betreft een opneinde regeling. Als beheersmaatregel wordt monitoring op overschrijding ingezet. Bijsturing is gezien het open eind karakter van de bijstand problematisch. Daar waar mogelijk worden maatregelen om de instroom te beperken voorgesteld en tevens extra maatregelen genomen om de uitstroom te stimuleren.

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1209	Toename van het aantal burgers dat een beroep doet op de open einde regelingen Minima/Bijzondere bijstand	20%	€ 200.000	Sociale uitkeringen	Financieel
Opmerking		Als gevolg van open einde regelingen voor bijvoorbeeld minimabeleid en bijzondere bijstand, loopt de gemeente een financieel risico omdat de vraag van tevoren niet precies is in te schatten. Door brede communicatie vanaf 2016 wordt geconstateerd dat de doelgroep beter bereikt wordt. Hierdoor is een duidelijke groei in de HaarlemPas-houders zichtbaar. Dat heeft er in 2018 toe geleid dat het risico zich daadwerkelijk heeft voorgedaan. Door het succes van het bereiken van de minima zullen de kosten voor de minima-regelingen verder stijgen. Dit is een gewenst resultaat, maar budgettair gezien een risico. Kortom, het risico blijft bestaan maar kans op voordoen wordt verlaagd door de volgende oorzaken: 1 Het bereik onder minima is verder vergroot en de doelgroep is in 2019 verbreed naar 120%. Budgettair is deze stijging volledig voorzien, echter het realiseren van bereik van de nieuwe doelgroep vindt gefaseerd plaats. 2 De lasten bijzondere bijstand komen naar verwachting in 2019 uit op begroot. 3 De kosten beschermingsbewind zien wij stabiliseren.				
Maatregel		De verstrekkingen in het kader van de minima en de gemeentelijke regelingen betreffen open einde regelingen, als beheersmaatregel wordt monitoring ingezet. Als overschrijdingen voorzien worden, zullen beleidsaanpassingen nodig zijn, hetgeen een doorlooptermijn kent die snelle bijsturing bemoeilijkt., Budget ondersteuning op Maat (BooM) is een structureel onderdeel van schuldienstverlening geworden. Inkomensgrens van 115% handhaven voor aanvraag budgetondersteuning.				

Programma 4

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R84	Garantstelling van een lening van oorspronkelijk € 1,3 miljoen aangegaan aan de culturele instelling Hart	25%	€ 780.000	Cultuur	Financieel
Opmerking		De Culturele instelling Hart is ten behoeve van het nieuwe organisatiemodel een lening van oorspronkelijk € 1,3 miljoen aangegaan. Hiervoor staat de gemeente garant. De garantstelling vormt een zeker risico. De lening wordt in 10 termijnen van € 130.000 afgelost. De stand van deze lening bedraagt per ultimo 2018 € 780.000.				
Maatregel		Conform de nota verbonden partijen en de subsidieverordening (het stellen van randvoorwaarden en monitoring door middel van gesprekken en toetsing P&C-documenten) wordt dit risico beheerst. Vanwege de lening met garantstelling van de gemeente staat Hart sinds 2014 onder verhoogd toezicht. Het jaar 2018 wordt afgesloten met een positief resultaat van circa € 231.000. (2017: € 165.000 positief). Het is Hart gelukt tot deze positieve resultaten te komen door het treffen van aanvullende structurele bezuinigingsmaatregelen op personele kosten. Ook vertonen de inkomsten uit verhuur en horeca een stijgende lijn. Het negatieve eigen vermogen is ten gevolge van het positieve resultaat over 2018 teruglopen tot circa € 0,72 mln. Hart voldoet aan haar verplichtingen met betrekking tot aflossing van de door Haarlem gegarandeerde lening. Alhoewel de financiële positie van Hart kwetsbaar blijft, kan het risico op 25% worden gehandhaafd.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1124	(Nogmaals uitstel van) Invoering Omgevingswet naar verwachting (mogelijk later dan) 1-1-2021	60%	€ 1.000.000	Ruimtelijke ordening	Bedrijfs-proces
Opmerking		Het voorbereiden van de komst van de Omgevingswet is complex en intensief. De onderstaande risico's worden herkend: • De invoering van de wet brengt hoge kosten met zich mee. De kosten van de implementatie (transitie en materieel) komen voor rekening van de gemeente, waaronder de kosten van een omvangrijke digitaliseringsopgave. • Er is onvoldoende of niet tijdig beschikbare ambtelijke capaciteit voor het implementatietraject waardoor we per 2021 onze wettelijke taken niet kunnen uitvoeren. • Het ontwikkelen van benodigde applicaties door externe leveranciers kost meer tijd dan gedacht waardoor de tijd aanbesteding, implementatie en testen door de gemeente korter wordt. • Er is onvoldoende bestuurlijke daadkracht (keuzes maken), inzet (voor afstemming intern en contacten met de stad) en/of draagvlak (om tot bepalende bestuurlijke keuzes te komen). • De gemeente is m.b.t. de informatievoorziening afhankelijk van de kwaliteit van de gegevens die onder andere door de ketenpartners beschikbaar worden gesteld. • De financiële impact op termijn is naar verwachting groot. Zo vervalt mogelijk een deel van de legesinkomsten voor de gemeenten en worden op rijksniveau al besparingen ingeboekt. • De invoeringsdatum is verschoven naar 1 januari 2021. Deze extra tijd komt een zorgvuldige voorbereiding ten goede en geeft ons meer tijd de organisatie voor te bereiden op de nieuwe wet.				

Maatregel	Op landelijk niveau wordt al enige tijd gewerkt aan een effecten model, dat bij de keuzes die gemaakt worden in Omgevingsvisie en vooral Omgevingsplan, kan worden ingezet. Dit model moet helpen om ook de financiële effecten van de omgevingswet inzichtelijk te krijgen. Naar verwachting is dit model eind 2e kwartaal/begin derde kwartaal 2019 zover gereed dat het toegepast kan gaan worden.			
------------------	---	--	--	--

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1273	Marktpartij verzilvert optie niet	40%	€ 130.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking	De impact van twee jaar vertraging a.g.v. niet uitoefenen optie is 2 jaar extra rentelasten, er komen namelijk geen grondopbrengsten binnen (alleen de optievergoeding, maar deze is onvoldoende om de boekwaarde te compenseren). Betreft Slachthuisterrein.					
Maatregel	Geen beheersmaatregel mogelijk					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1284	Saneringskosten als gevolg van verontreinigingen op het Haarlemmer Stroom terrein	35%	€ 1.400.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking	In geval er bij de herontwikkeling verontreinigingen worden aangetroffen die conform de afspraken voor rekening van de gemeente gesaneerd dienen te worden, dan kost dit de gemeente geld. Betreft GREX Minkelersweg e.o.					
Maatregel	In gesprek blijven met de beoogde nieuwe ontwikkelaar om te sturen op zo min mogelijk roering van de grond.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1285	Programmatistische onzekerheid rentabiliteit kavels Minckelersweg	40%	€ 330.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking	Indien het programma minder rendabel is dan thans in de grondexploitatie is opgenomen, dan zal de gemeente de grond voor een lager bedrag verkopen. Betreft GREX Minckelersweg					

Maatregel	In onderhandeling gaan met de marktpartij om het programma op de gemeentelijke kavels te optimaliseren, zodat er een hogere grondwaarde ontstaat.
------------------	---

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1286	Bijdrage aan woonrijp maken Minckelersweg	50%	€ 540.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking		Mogelijk zal de grex Minckelersweg in de toekomst een bijdrage moeten leveren aan het woonrijp maken van het eerste gedeelte van de weg. Betreft GREX Minckelersweg e.o.				
Maatregel		Geen beheersmaatregel bekend				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1288	Onzekerheid over uitgifte van kavel	20%	€ 420.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking		Betreft GREX Ripperda				
Maatregel		De kavel op een gedegen wijze op de markt zetten of eventueel genoeg nemen met lagere opbrengsten.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1346	Verbreding van Oorkondelaan en het noodzakelijk moeten verleggen van 50Kv kabels blijkt een te dure oplossing	50%	€ 410.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking		Betreft GREX Slachthuissterrein				
Maatregel		Aanleggen van een zwaarverkeersbrug, en mogelijk combineren met de langzaamverkeersbrug die de ontwikkelaar wil aanleggen. Het hiervoor gereserveerde budget kan dan gebruikt worden voor een gecombineerde brug. Wenselijkheid van een gecombineerde brug moet uitgezocht worden				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
--	-----	--------	------	------------	--------------	------------------

Risico	R1347	Op basis van het meest actuele masterplan ligt het voor de hand dat de gemeente een deel van de openbare ruimte in het plangebied voor haar rekening en risico gaat realiseren	40%	€ 400.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking	Betreft Haarlemmer Stroom (GREX Minckelersweg e.o.)					
Maatregel	Verkopen aan een ontwikkelende partij en door hen openbare ruimte laten aanleggen. Dit zal dan verrekend worden met de baten uit de grondverkoop. Hiermee ontstaat een lagere grondwaarde (Dat is een ander risico).					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1348	De rekening voor de parkeerbehoefte van bijna 800 parkeerplaatsen (op basis van het meest actuele masterplan) dat voor een deel door de nog uit te geven kavels wordt veroorzaakt komt voor dat deel bij de gemeente te liggen	40%	€ 600.000	Grondexploitatie	Financieel
Opmerking	Betreft Haarlemmer Stroom (Dekking uit Grex Minckelersweg e.o.)					
Maatregel	Op zoek gaan naar elementen in het masterplan die wel binnen hun bereik liggen, voldoende voor de gemeente opleveren en geen afbreuk doen aan het masterplan. Alternatief is het tenderen van de gemeentelijke kavels, waarbij een integrale ontwikkeling op het spel komt te staan.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1352	Geaggregeerd risico: Ontwikkelplannen en -projecten zorgen voor extra onverwachte kosten	25%	€ 1.000.000	Planning	Financieel
Opmerking	Bij ontwikkelplannen en -projecten kan een burger of ondernemer hinder ondervinden van dit plannen en planschade of nadeelcompensatie claimen. Dit wil niet zeggen dat de claim ook wordt toegekend. Bij het opstellen van ontwikkelvisies, ontwikkelplannen en -projecten kan de inbreng uit de stad de plannen en uitvoering inhoudelijk verrijken, maar ook tot hogere kosten leiden (als gevolg van bijvoorbeeld vertraging of extra wensen)					
Maatregel	- bij hogere kosten a.g.v. participatie en inspraak en bij schaarste op de arbeidsmarkt en materialen: aanhouden marges in tijd en financieel (onvoorzien)					

Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
-----	--------	------	------------	--------------	------------------

Risico	R1353	Geaggregeerd risico Ontwikkeling van programma's, plannen en projecten (zowel ontwikkelprojecten als projecten in de openbare ruimte) vertragen	50%	€ 2.000.000	Uitvoering	Financieel
Opmerking	Door verschillende financiële redenen kan vertraging ontstaan bij ontwikkeling van programma's, plannen en projecten.					
Maatregel	Aanhouden marges in tijd en financieel (onvoorzien)					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1354	Burger en/of ondernemer starten een beroepsprocedure op Ontwikkelprogramma en -projecten	20%	€ 500.000	Algemeen juridisch	Juridisch / Aansprakelijkheid
Opmerking	-					
Maatregel	Juridisch risico aanvaarden, geen beheersmaatregel.					

Programma 5

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1111	Achterstallig onderhoud vastgoed wordt de komende jaren niet ingelopen	10%	€ 2.500.000	Vastgoed	Financieel
Opmerking	In 2016 is geraamd dat een verkoopopbrengst van € 2,5 miljoen euro boven boekwaarde benodigd is om achterstallig onderhoud in te lopen. In 2018 is er een verkoopopbrengst van € 3,1 miljoen boven boekwaarde gerealiseerd. Er is voor de komende jaren nog een gering risico, gezien de verbeterde marktomstandigheden, dat de gewenste opbrengst niet zal worden behaald. Oorzaken kunnen vertragingen in het verkoopproces zijn of de gewenste sturing op herontwikkelingen en daarmee gepaard gaande bestemmingswijzigingen die waardedrukkend werken. Naar verwachting kan na het zomerreces 2019 op basis van de dan beschikbare NEN 2767-inspectierapporten de actuele onderhoudsbehoefte nader worden bepaald. Daarna kan het risico nader worden gespecificeerd.					
Maatregel	In de situatie dat de Reserve Vastgoed onvoldoende middelen bevat om het achterstallig onderhoud in te lopen zal er worden getemporiseerd bij het inlopen van het achterstallig onderhoud.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
--	-----	--------	------	------------	--------------	------------------

Risico	R1200	Kosten uitvoering overschrijden de door de PNH vastgestelde plafondbedrag subsidie (> € 2.887k)	30%	€ 50.000	Project- en programmamanagement	Financieel
Opmerking	Betreft project HOV Noord					
Maatregel	In SOK opnemen dat vertraging als gevolg van fasering uitvoering en vertraging als gevolg van overige zaken waar de aannemer in de uitvoeringsfase mee geconfronteerd wordt geen invloed heeft op de hoogte van de te verstrekken subsidie;- In SOK opnemen een bepaling dat omrijkosten binnen de subsidiale kosten vallen en dus door de PNH worden vergoed.					

Programma 6

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R88	Calamiteiten: onverwachte gebeurtenissen kunnen leiden tot hoge, niet begrote kosten	5%	€ 10.000.000	Crisisbeheersing	Financieel
Opmerking	Verzamelrisico van alle grootschalige calamiteiten die de gemeente kunnen overkomen en een lage kans van voordoen hebben. Hieronder vallen alle grotere, onvoorspelbare rampen, zoals trein- en vliegtuigongelukken. Maar het gaat ook over calamiteiten zoals bouwtechnische problemen of milieurisico's.					
Maatregel	De situaties hebben zich tot en met 2018 niet voorgedaan. Voor algemene rampen e.d. mogen geen voorzieningen worden getroffen. Derhalve is geen voorziening opgenomen. Intern worden medewerkers opgeleid in de regionale crisisorganisatie.Preparatie en repressie brandweerzorg (VRK)					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1052	FLO VRK\ Claims inzake uitvoering functioneel leeftijdsontslag veiligheidsregio Kennemerland	50%	€ 500.000	Personeel	Financieel
Opmerking	-					
Maatregel	Monitoring op de individuele dossiers en de prognose door deskundige arbeidsrecht.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1053	Planschade: Claims inzake foutieve planadviezen bij bouwvergunningen	30%	€ 200.000	Bouwvergunning	Financieel

Opmerking	-
Maatregel	Planschade wordt niet specifiek als voorziening opgenomen. Indien deze zich wel voordoet zal deze gefinancierd worden uit de alg. middelen.

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1110	Tussentijds aftreden van een wethouder, waardoor recht op wachtgeld ontstaat	20%	€ 300.000	College	Imago / politiek
Opmerking	-					
Maatregel	Het betreft een extern risico waarvoor geen beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1117	Lagere inkomsten bouwleges	50%	€ 1.000.000	Omgevingsvergunning (Wabo)	Financieel
Opmerking	Het risico is permanent aanwezig dat de geraamde begroting niet behaald wordt. Immers het is voorshands nooit exact te voorspellen welke of wanneer bouwactiviteiten plaatsvinden.					
Maatregel	Maandelijks wordt een prognose gemaakt door de accounthouders naar aanleiding van de contactmomenten met de (toekomstige) vergunning afnemers van grote projecten (> ca 1 mln bouwsom).					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1121	Verlaging rekenrente voor pensioenen (oud)wethouders waardoor dotatie aan de voorziening pensioenverplichtingen nodig is	40%	€ 800.000	College	Financieel
Opmerking	Kosten pensioenen wethouders: Verlaging van de te hanteren rekenrente voor Appa-pensioenen. (Appa = Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers). Wethouders bouwen pensioen op, gemeenten zijn verantwoordelijk voor de toekomstige pensioenverplichtingen. Voor (een deel van) de toekomstige pensioenverplichtingen is een voorziening gevormd. Jaarlijks wordt een actuariële berekening gemaakt van de benodigde voorziening. Hierbij moet de rekenrente in lijn zijn met de rekenrente die wordt gehanteerd voor waardeoverdrachten. Er bestaat een kans dat deze rekenrente wordt verlaagd door de huidige lage markrente. Een lagere rekenrente kan ertoe leiden dat bijgestort moet worden in de voorziening voor pensioenverplichtingen.					

De rekenrente 2018 bedroeg 1,648% en is in 2019 gedaald naar 1,577%. De kans bestaat dat de rekenrente verder daalt (max 40%). De impact wordt ingeschat op maximaal € 800.000.

Maatregel Het betreft een extern risico waarvoor geen beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1282	De gemeente Haarlem is wettelijk aansprakelijk ingeval een wethouder overlijdt, om levenslang nabestaanden en/of wezenpensioenen te betalen	5%	€ 1.000.000	College	Financieel
Opmerking		Het kortleven-risico treedt op wanneer een wethouder overlijdt wanneer hij in functie is, of wachtgeld geniet. De gemeente moet dan levenslang nabestaanden en/of wezenpensioenen betalen. Bij een actieve wethouder en de voormalige wethouder met wachtgeld wordt altijd het grootste risico gelopen bij overlijden, aangezien er bij overlijden (fictieve) doortelling van de pensioenopbouw tot de AOW-leeftijd plaatsvindt. Mocht het risico zich voordoen, dan zal de gemeente de totale verplichting in één keer moeten doteren aan de voorziening. De gemeente is niet wettelijk verplicht dit risico af te dekken. De gemeente Haarlem heeft er voor gekozen dit risico niet te verzekeren.				
Maatregel		Het betreft een extern risico waarvoor geen beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1340	Afstel invoering 2e tranche van de WKPb	25%	€ 1.000.000	Vergunning en handhaving	Financieel
Opmerking		De invoering van de 2e tranche op de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPb) is afgesteld. De eerste tranche van de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPb) is reeds doorgevoerd. De tweede tranche bestaat voornamelijk uit het toevoegen van de gemeentelijke bestemmingsplannen aan de reeds ingevoerde publiekrechtelijke beperkingen. Het risico op financiële gevolgen blijft bestaan. De financiële risico's bestaan uit het feit dat de gemeenten aansprakelijk kunnen worden gesteld, als iemand bvb. een pand koopt, waarvan de publiekrechtelijke beperkingen (bvb een monumentstatus) niet goed is geregistreerd bij de gemeente. Omdat het bijbehorende brondocument van de beperking op dit moment niet in de huidige registratie is opgenomen, bestaat dat risico. In de nieuwe registratie moet dat verholpen zijn.				
Maatregel		-				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1341	Kwaliteit van informatie voldoet niet aan de (wettelijke) eisen	50%	€ 1.000.000	Archief	Bedrijfsprocesses
Opmerking		De juiste kwaliteit van informatie is de verantwoordelijkheid van de eigenaren van de informatie; te kort komende kwaliteit kan leiden tot risico's in de uitvoering van de taken van de gemeente, van inefficiënte in de uitvoering van taken tot juridische en financiële risico's i.v.m. het gebruiken en/of verstrekken van onjuiste informatie of het ontbreken van informatie. De inschatting van het financiële risico is gebaseerd op juridische kosten van bijv. schadeclaims als gevolg van de verstrekking van incorrecte informatie, imagoschade en kosten ten gevolge van transacties die gebaseerd zijn op incorrecte data (denk aan: vastgoedtransacties).				
Maatregel		Voor het toetsen van de kwaliteit van informatie worden monitoringsinstrumenten opgezet in het kader van de uitvoering van het programma Gegevensmanagement; dit betreft het al opgezette kwaliteitssysteem voor Informatiebeheer en de geplande uitbreidingen en aanvullingen daarop om daarmee het gehele informatiedomein te kunnen gaan bestrijken.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1342	Duurzame toegankelijkheid van informatie voldoet niet aan de wettelijke eisen	20%	€ 1.000.000	Archief	Bedrijfsprocesses
Opmerking		Informatie is niet meer toegankelijk doordat het onterecht is vernietigd of niet leesbaar meer is; dit kan leiden tot inefficiënte in de uitvoering van taken of tot juridische en financiële risico's i.v.m. het niet meer kunnen gebruiken en/of verstrekken van informatie of het ontbreken van informatie. De inschatting van het financiële risico is gebaseerd op juridische kosten van bijv. schadeclaims als gevolg van de verstrekking van incorrecte informatie en imagoschade. Daarnaast kan de toezichthouder (gemeentearchivaris) een dwangsom opleggen mocht de gemeente zich niet aan de Archiefwet houden.				
Maatregel		Voor duurzame toegankelijkheid van informatie vindt continue toezicht plaats door de Gemeentearchivaris; dit toezicht is gebaseerd op de rapportage van het kwaliteitssysteem informatiebeheer, aangevuld met steekproeven en interviews; daarnaast zorgt de stuurgroep Informatiebeheer voor continue toezicht op de uitvoering en verbetering van de duurzame toegankelijkheid; de stuurgroep bestaat uit de CIO, de strategisch adviseur Informatiebeheer van de gemeente Haarlem en de gemeentearchivaris van het Noord-Hollands Archief.				

Programma 7

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
--	-----	--------	------	------------	--------------	------------------

Risico	R61	Daadwerkelijke Algemene Uitkering wijkt af van de raming	10%	€ 11.700.000	Economische situatie	Financieel
Opmerking	Algemene uitkering: De algemene uitkering uit het gemeentefonds bedraagt ongeveer € 235 miljoen. Een afwijking van 5% leidt tot een begrotingsrisico van bijna €12 miljoen.					
Maatregel	Het betreft een extern risico en het risico kan niet worden vermeden. De belangrijkste beheersmaatregelen zijn: Alert zijn op ontwikkelingen op rijksniveau en deze ontwikkelingen z.s.m. vertalen naar gevolgen voor Haarlem en de begroting daarop bijstellen.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R68	Brandschade: Eigen risico bij verzekering tegen brandschade aan eigendommen van de Gemeente.	50%	€ 800.000	Gebouwenbeheer	Financieel
Opmerking	De gemeente heeft haar eigendommen verzekerd via de beurs met een lage premie en eigen (rest)risico van maximaal € 800.000 per jaar. De polis loopt steeds af op 1 juli, waardoor er formeel 2 schades kunnen ontstaan in één jaar waardoor een maximale impact per jaar 2x € 400.000 eigen risico ontstaat.					
Maatregel	Geen voorzieningen getroffen, situatie doet zich thans nog niet voor en assurantie eigen risico is niet gebruikelijk binnen gemeenten. Het is niet gebruikelijk om een voorziening hiervoor te treffen.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R929	Kosten (realisatie) van investeringen zijn hoger dan geraamd	20%	€ 650.000	Financiële Administratie	Financieel
Opmerking	In de begroting wordt er van uitgegaan dat van de geplande investeringen in een jaar 70% ook in dat jaar wordt uitgevoerd. Indien de realisatie hoger uitvalt, betekent dit een financieel nadeel.					
Maatregel	Bij de bestuursrapportage van elk jaar worden afwijkingen t.o.v. verwachting t.l.v. de begroting gebracht.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1088	Het niet volledig realiseren van de te ontvangen belastingen en rechten	15%	€ 1.000.000	Belastingen	Financieel
Opmerking	Belastingheffing: De gemeente heft jaarlijks voor een bedrag van bijna € 100 miljoen aan belastingen en rechten. Er bestaat een risico van het niet-realiseren van een gedeelte van deze opbrengst. Indien tarieven onjuist in de tarieventabel zijn opgenomen of een verordening wordt onverbindend verklaard op basis van een					

	beroepschrift, wordt een gedeelte van de geraamde opbrengst niet gerealiseerd. Het beeld is dat er minder incidenten met onnauwkeurigheden plaatsvinden dan dat in het verleden het geval was.
Maatregel	De verordeningen worden opgesteld door JZ en getoetst door Cocensus. De tarieven worden voorbereid door concerncontrol en ter toetsing voorgelegd aan de specifieke budgethouder (vier ogen principe).

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1089	Bezwaarprocedures binnen het sociaal domein	10%	€ 200.000	Juridische zaken	Juridisch / Aansprakelijkheid
Opmerking	Door de veranderingen in de wetgeving in het Sociaal Domein (Schuldhelpverlening, AWBZ, Wet werken naar vermogen, Jeugdzorg en WMO) is het de verwachting dat er in aanzienlijk meer bezwaarprocedures gevoerd zullen gaan worden. Het aantal bezwaren binnen het sociaal domein neemt de afgelopen tijd af en daarom is de kans op risicoprocedures ook afgenomen van 25% naar 10%.					
Maatregel	Er zijn op dit moment beheersmaatregelen getroffen bij Juridische Zaken. Daar is 1 fte geworven voor bezwaar en beroep sociaal domein.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1123	Uitval van kritische applicaties/systemen in verband met een cyberaanval	50%	€ 1.000.000	ICT	Imago / politiek
Opmerking	Het risico op schade door een cyberaanval neemt toe. Jaarlijks brengt het Nationaal Cyber Security Centrum een 'Cyber Security Beeld Nederland' uit, waarin o.a. voor alle sectoren wordt aangegeven waar de risico's zitten. Voor overheden is de laatste jaren een trend zichtbaar: Het risico op verstoring van de ICT door 'cybervandalen en scriptkiddies' was al hoog en neemt toe, het risico van verstoring van de ICT door beroepscriminelen is ongewijzigd hoog. Een grote verstoring van de ICT door een cyberaanval is van een andere aard dan het risico 'uitval van ICT systemen'. Bij een Cyberaanval is sprake van ICT voorzieningen die normaliter afdoende zijn maar kortdurend en herstelbaar worden verstoord. Een dergelijke verstoring kan bijvoorbeeld bestaan uit een gijzeling van data (ransomware), wijziging of vernietiging ervan, of diefstal (en evt. publicatie) van privacygevoelige informatie. Een incident van enige omvang brengt direct hoge schade met zich mee. Deels om schade te herstellen (waarvoor dure specialisten nodig zijn) maar zeker ook vanwege de (forensische) onderzoeken die moeten worden uitgevoerd om vast te stellen wat er is gebeurd en om uit te sluiten dat de aanval voortduurt. Afhankelijk van de omvang van de hack zijn schadebedragen van meerdere miljoenen niet ondenkbaar. Het bedrag van 1 miljoen is gebaseerd op een aantal verstoringen met elk een schade van enkele tonnen.					

Maatregel	De gemeente geeft uitvoering aan het Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid, en heeft maatregelen genomen om digitale aanvallen te weren. Denk hierbij aan het aanstellen van een Chief Information security officer, security officer, toegangsbeveiliging en inhuren van professionele hackers.
------------------	---

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1130	Voordoen van een substantieel datalek	50%	€ 250.000	Data	Imago / politiek
Opmerking		Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Op grond van de AVG wordt de boetebevoegdheid van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) verder uitgebreid. De boetes kunnen dan maximaal €20.000.000 of 4% van de wereldwijde jaaromzet bedragen. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval (in hoeverre valt de organisatie iets te verwijten, heeft de organisatie aan haar zorgplicht voldaan etc.) kan die schade oplopen. De maximale impact bestaat uit een wettelijke boete, onderzoekskosten en herstel en juridische kosten. Voor het jaar 2019 geeft de AP aan dat ze waarschijnlijk géén of een lage boete zullen opleggen, tenzij gemeentes niet de intentie hebben om het te verbeteren. De inschatting van het risico is daarom gebaseerd op een gematigde boete, onderzoekskosten en herstel, juridische kosten en kosten door imagoschade.				
Maatregel		Functionaris Gegevensbescherming is aangesteld in 2018. Verwerkingsregister wordt bijgehouden. DPIA's worden uitgevoerd (in kader van privacy by design). Bewustwordingscampagnes Informatiebeveiligingsmaatregelen worden getroffen die voortvloeien uit het beleid zoals, autorisatiebeheer, fysieke beveiliging etc.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1132	Grote/langdurige uitval van ICT-systemen (als gevolg van problemen in de interne infrastructuur)	35%	€ 10.000.000	ICT	Bedrijfsprocessen
Opmerking		Doordat Haarlem er naar streeft 100% digitaal te werken wordt de infrastructuur steeds belangrijker. Eén van de kritische factoren is de uitwijk (kan de gemeente Haarlem – indien zich storing intern voordoet – andere infrastructuur benutten om de continuïteit van ICT-bedrijfsvoering te waarborgen), deze is beperkt georganiseerd. Dit risico kwantificeert de kans en impact van uitval van ICT-systemen met ernstige gevolgen.				
Maatregel		Binnen de huidige infrastructuur zijn diverse componenten (fysieke servers, netwerkcomponenten, firewalls en verbindingen) dubbel uitgevoerd, om zo het risico op uitval te reduceren. Het datacenter van de Gemeente Haarlem voldoet aan de hoogste standaarden voor uptime, beveiliging en brandveiligheid. In geval van grote calamiteiten kan er beperkt uitgeweken worden naar de interne infrastructuur. Hiervoor is een continuïteitsplan opgesteld dat periodiek verder wordt aangescherpt en up-to-date blijft., Op dit moment wordt een nieuwe (professionelere) infrastructuur aangelegd die meer toekomstgericht is en verdeeld zal zijn over twee fysieke locaties, waarbij één locatie volledig uit kan vallen. In de loop van 2019 zal deze nieuwe infrastructuur volledig geïmplementeerd zijn.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1167	Dividenduitkeringen van verbonden partijen zijn lager dan geraamd	10%	€ 250.000	Deelnemingen	Financieel
Opmerking		Wanneer er minder dividend wordt uitgekeerd dan begroot leidt dit tot een financieel nadeel voor de gemeente. Er is op dit moment sprake van een hoogconjunctuur, er kan een vermindering in dividenduitkering plaatsvinden, maar géén dividenduitkering van de grootste dividendverstrekkers is niet realistisch.				
Maatregel		Dit is een extern risico waar geen beheersmaatregelen tegen te treffen zijn				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1168	Naheffing voor niet afgedragen belastingen en premies voor ingehuurde medewerkers (inlenersaansprakelijkheid, Wet Waadi en Wet DBA).	30%	€ 400.000	Contractbeheer	Financieel
Opmerking		Op grond van de wet op de inlenersaansprakelijkheid kan de gemeente een naheffing krijgen voor niet afgedragen belastingen en premies van ingehuurde medewerkers waarvan de werkgever inmiddels failliet is. Op grond van de Wet WAADI kan de gemeente een boete krijgen voor het inlenen van arbeidskrachten bij bureaus die zich niet hebben geregistreerd in het Handelsregister. De handhaving omtrent de Wet DBA is opgeschort tot 2020 indien niet kwaadwillend gehandeld wordt. De voortgang omtrent de invoering en naleving van de wetgeving met betrekking tot DBA wordt gevolgd en zo nodig worden acties ondernomen.				
Maatregel		WAADI: bij de invoering van de Wet Waadi is een gemeentebrede controle gedaan of bureaus Waadi gecertificeerd zijn, ook bij aanbesteding wordt deze controlevraag gesteld. Inlenersaansprakelijkheid: Bij 'inlenen' worden liquiditeitseisen vooraf getoetst door Inkoop. Bij gunningen in de lijn – zonder tussenkomst van Inkoop – zal door middel van analyse en voorlichting geborgd gaan worden.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1171	Er is een dubbele betaling van inkoopfacturen door de gemeente.	5%	€ 200.000	Financiële Administratie	Financieel
Opmerking		Het risico bestaat dat een factuur ten onrechte dubbel in de administratie (s) terecht komt of dubbel betaald wordt.				
Maatregel		In de reguliere processen zijn verschillende maatregelen opgenomen om het risico op dubbele betalingen van inkoopfacturen te mitigeren. In Qlikview is een functionaliteit ontwikkeld waarmee data-analyses en visuele				

controles kunnen worden uitgevoerd om na te gaan of er zich ook werkelijk geen dubbele betalingen hebben voorgedaan.

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1266	De dienstverlening van Haarlem voldoet niet aan de Zandvoortse verwachtingen en/of de samenwerking brengt minder efficiencyvoordeel dan beoogd.	40%	€ 500.000	Bestuur & Management	Bedrijfsprocesses
Opmerking		De betekenis van het Dienstverleningshandvest is onvoldoende doorgrond en/of de daadwerkelijke uitvoering voldoet niet aan de verwachting. Het beoogde efficiencyvoordeel van € 500.000 door harmonisatie van werkwijzen wordt niet behaald, het financieel risico hierbij wordt met name bij de organisatiekosten zichtbaar. De kans dat het efficiencyvoordeel niet gehaald wordt kan als klein ingeschat. Bij het niet of later realiseren van het efficiencyvoordeel ontstaat een financieel nadelig gevolg. Het inschatten van de grootte van dit mogelijke gevolg is lastig te bepalen omdat kwantificering van efficiencyvoordelen niet altijd mogelijk is. Het gaat om het totaal aan efficiencyvoordelen, dus zowel om voordelen in beleid(sbepaling) als om voordelen bij het uitvoeren van de bedrijfsvoering. De beleidsefficiency wordt reeds behoorlijk gerealiseerd, de efficiency op bedrijfsvoering vraagt (inherent aan het type efficiency en in lijn met landelijke ervaringen) meer tijd. Vooralsnog wordt een maximaal financieel gevolg van € 500.000 gehandhaafd. De kans op het niet volledig realiseren van het efficiencyvoordeel wordt voor 2019 (net als in 2018) ingeschat op 40%.				
Maatregel		- Overleg is het startpunt, afstemming en bijstelling is een verantwoordelijkheid van het management. Bij blijvende verschillen van inzichten is er een geschillenregeling en een Haarlemse klachtenregeling. - De aanvullende wensen van Zandvoort worden vertaald naar de P&C-producten Zandvoort. - De kaders en monitoring van de uitvoering worden actief bewaakt. - Er wordt prioriteit gegeven aan harmonisatiewerkwijzen.				

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1267	Verzamelrisico met betrekking tot de ambtelijke fusie tussen Haarlem en Zandvoort	15%	€ 1.750.000	Bestuur & Management	Bedrijfsprocesses
Opmerking		1. Uit evaluaties blijkt dat de (vanuit samenwerking) gestelde doelen van Haarlem en Zandvoort niet of onvoldoende worden bereikt. 2. De couleur locale Zandvoort wordt onvoldoende gerealiseerd. Het ontbreken van een uitgewerkte visie leidt tot een hogere ambitie dan de eigen inbreng van Zandvoort rechtvaardigt. 3. Stagnatie onderling vertrouwen tussen Haarlem en Zandvoort met nadelige gevolgen voor de samenwerking. Voor goede samenwerking is onderling vertrouwen nodig. 4. De samenwerking tussen Zandvoort en Haarlem wordt beëindigd. De kans bestaat dat door wijzigende omstandigheden de samenwerking wordt beëindigd, de kans hierop is echter zeer klein. De eerste vijf jaar is ontvlechting van de samenwerking niet mogelijk, mocht binnen deze periode toch de wens ontstaan om de samenwerking te beëindigen dan dient een ontvlechtigingsplan te worden opgesteld. Intensivering van het bestuurlijk gesprek in Zandvoort over de samenwerking met Haarlem zorgt voor een verlaging van de kans van 20% naar 15%.				

Maatregel	1. Wanneer geconstateerd wordt dat de doelen mogelijk niet of onvoldoende bereikt worden vindt bijsturing plaats en worden de consequenties van deze bijsturing in beeld gebracht. 2. De beschrijving van de couleure locale in Dienstverleningskader zichtbaar Zandvoort is het uitgangspunt. 3.1 De bestuurlijke regiegroep en de ambtelijke stuurgroep geheel 2018 laten bestaan ten behoeve van de monitoring van de samenwerking en (naleving van) de gemaakt afspraken. 3.2 Voortzetten van de huidige goede samenwerking op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. 4. Door onder andere een bestuurlijke regiegroep, een ambtelijke stuurgroep en veelvuldig onderling overleg blijven wederzijdse verwachtingen en bevindingen goed in beeld. Hierdoor is tijdige (bij)sturing mogelijk en wordt de kans op beëindiging van de samenwerking tussen Haarlem en Zandvoort verkleind.				
------------------	--	--	--	--	--

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1294	Niet realiseren van voldoende garantiebanen	25%	€ 12.500	Personeel & Organisatie	Imago / politiek
Opmerking	Eind 2017 is de quotumwet in werking getreden. De gemeente heeft doelstellingen voor het realiseren van garantiebanen. Vanaf 2020 gaat de belastingdienst controleren op deze realisatie en legt boetes op van € 5.000,- per niet gerealiseerde baan.					
Maatregel	De gemeente oriënteert zich momenteel op de wijze van verdere realisatie. Er is monitoring en rapportage over de voortgang in de realisatie van garantiebanen.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1295	FRICTIE BIJ GROTE ORGANISATIEVERANDERINGEN	25%	€ 200.000	Personeel & Organisatie	Financieel
Opmerking	Door de economische opleving is sprake van een toename aan werk en stijgt het aantal vaste medewerkers. Wanneer de economische situatie verslechtert kan dat leiden tot verlaging van de formatie en frictielasten.					
Maatregel	De ontwikkeling tot een flexibele netwerkorganisatie en versterking van de vaardigheden en competenties van medewerkers maken dat medewerkers een sterkere positie op de arbeidsmarkt krijgen. Hierdoor maken zij een grotere kans op nieuw werk en betekent dit lagere frictielasten voor de gemeente.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1297	Een toename van de personeelslasten	25%	€ 50.000	Personeel & Organisatie	Financieel

Opmerking	De krapte op de arbeidsmarkt kan leiden tot hogere personeelslasten bij specifieke groepen functies. Het kan gaan om duurdere inhuur maar ook aan arbeidsmarkttoelagen voor medewerkers met een vast dienstverband. Het financiële gevolg hiervan is lastig te kwantificeren en betreft daarom een inschatting.
Maatregel	Op dit moment wordt nog onderzocht wat de beste maatregelen zijn om dit risico te vermijden. Gedacht wordt onder andere aan het opleiden van vaste medewerkers, vooruitlopend op het vrijkomen van vacatures bijvoorbeeld door pensionering.

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1305	Noodzakelijke herstelwerkzaamheden/veiligheidsmaatregelen aan nog niet uitgefaseerde systemen	10%	€ 1.000.000	ICT	Financieel
Opmerking	Een aantal systemen/applicaties (oorspronkelijk Zandvoort) zijn nog niet uit gefaseerd waardoor hier nog risico's kunnen optreden.					
Maatregel	De uitfasering wordt medio 2019 afgerond					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1343	Kleine/kortstondige uitval van ICT-systemen (als gevolg van problemen in de interne infrastructuur)	50%	€ 1.000.000	ICT	Bedrijfsprocesses
Opmerking	Doordat Haarlem er naar streeft 100% digitaal te werken wordt de infrastructuur steeds belangrijker. Eén van de kritische factoren is de uitwijk (kan de gemeente Haarlem – indien zich storing intern voordoet – andere infrastructuur benutten om de continuïteit van ICT-bedrijfsvoering te waarborgen), deze is beperkt georganiseerd. Dit risico kwantificeert de kans en impact van kortstondige (en/of beperkte) uitval van ICT-systemen.					
Maatregel	Op dit moment wordt een nieuwe (professionelere) infrastructuur aangelegd die meer toekomstgericht is en verdeeld zal zijn over twee fysieke locaties, waarbij één locatie volledig uit kan vallen. In de loop van 2019 zal deze nieuwe infrastructuur volledig geïmplementeerd zijn. Binnen de huidige infrastructuur zijn diverse componenten (fysieke servers, netwerkcomponenten, firewalls en verbindingen) dubbel uitgevoerd, om zo het risico op uitval te reduceren. Het datacenter van de Gemeente Haarlem voldoet aan de hoogste standaarden voor uptime, beveiliging en brandveiligheid. In geval van grote calamiteiten kan er beperkt uitgeweken worden naar de interne infrastructuur. Hiervoor is een continuïteitsplan opgesteld dat periodiek verder wordt aangescherpt en up-to-date blijft.					

	Nr.	Risico	Kans	Maximaal €	Risicogebied	Risico-categorie
Risico	R1360	Consequenties van het Cao-akkoord en stijging sociale lasten	50%	€ 740.000	Personeel & Organisatie	Financieel
Opmerking		Het is goed mogelijk dat de sociale lasten in 2020 als gevolg van de nieuwe CAO zullen stijgen. Om een inschatting van de impact hiervan te maken is een doorrekening gemaakt van de stijging van de pensioenpremie met 1%, dit zou leiden tot een extra stijging van de loonsom van ruim € 0,5 miljoen. Ook is in het CAO akkoord is een voorstel voor transitievergoedingen opgenomen. Een grove inschatting van de maximale kosten van transitievergoeding in 2020 is € 0,2 miljoen.				
Maatregel		Er is in de Programmabegroting reeds (maar na peildatum risico-inventarisatie) een beheersmaatregel getroffen door het opnemen van een structurele stelpost van € 550.000 voor loonkostenstijging.				